

KUNNSKAPSGRUNNLAG

- *et grunnlag for forslag til endringer i skolestrukturen*

Drammen kommune, august 2024

Innhold

1. Bakgrunn	5
Utvikling i samfunnet	5
Politisk mandat	7
Behov for endringer i skolestrukturen	7
Handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg	8
2. Skolestrukturen i kommunen	12
Historisk utvikling	12
Dagens skolestruktur	14
Forskrift om skolekretser	14
Demografi- og samfunnsutvikling påvirker skolestrukturen	15
Skolestruktur i et kortsiktig og langsiktig perspektiv	17
3. Hva betyr det å endre skolestruktur?	17
Mulige forslag til endringer	17
Mulige konsekvenser av å endre skolestruktur	18
4. Framskrivning av demografi	19
Prognoser for antall barn og unge frem til 2040 (demografi)	19
Framskrivning for aldersgruppen 6-12 år	22
Framskrivning for aldersgruppen 13-15 år	23
Prognoser for forventet boligutvikling	23
5. Samfunnsutvikling	27
Kommunens samfunnsdel og arealstrategi	27
Skolens betydning for nærmiljøet	29
Arealeffektivisering – effekt på klimagassutslipp	29
6. Økonomi	30
Nedgang i antall elever påvirker rammetilskuddet	30
Antall skoler påvirker rammetilskuddet	31
Kostnader for undervisning	31
Kostnader for bygg	32
7. Skolefaglige forhold	32
Kompetansekrav, fagmiljø og rekruttering	32
Laget rundt eleven	33
Rammevilkår	34
Skolestørrelse	34
Skolerestultater	35
8. Skolebyggene	35
Leide og eide bygg	35
Modulbygg	36
Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV)	37

Teknisk tilstandsgrad	38
Fremtidig verdibevarende vedlikehold	39
Byggets kapasitet til elever	39
Mulig etterbruk av skolebygg	42
9. Øvrige relevante arealer	43
Nærmiljøanlegg	43
Gymsal/flerbrukshall	44
Arealer til ansatte og elever	44
10. Skolevei	46
Skolevei, reisetid og avstand	46
Nærhet til andre skoler og behovet for skoleskys	47
11. Vurdering av barnets beste	49
12. Oppslag alle skoler	51
Aronsløkka barneskole	51
Bragernes barneskole	52
Brandengen barneskole	53
Børresen ungdomsskole	54
Danvik barneskole	55
Eknes ungdomsskole	56
Fjell barneskole	57
Galterud ungdomsskole	58
Gulskogen	59
Hallermoen barneskole	60
Killingrud ungdomsskole	61
Kjøsterud ungdomsskole	62
Konnerud barneskole	63
Krokstad barneskole	64
Marienlyst ungdomsskole	65
Mjøndalen barneskole	66
Rødskog barneskole	67
Skoger barneskole	68
Solberg barneskole	69
Steinberg barneskole	70
Stenseth barneskole	71
Svelvik ungdomsskole	72
Svensedammen ungdomsskole	73
Tangen barneskole	74
Tømmerås barneskole	75
Veiavangen ungdomsskole	76

Vestbygda barneskole	77
Øren barneskole	78
Åsen barneskole	79
Åskollen barneskole	80
Åssiden barneskole	81
Frydenhaug skole	82
Voksenopplæringen	82
Vedlegg	83
Fra handlingsplanen for utvikling- og bruk av barnehage og skolebygg	83
Oversikt – skoler i drift og dagens skolekretser	85
Ungdomsskoler og dagens inntaksområder	86
Størrelse og kapasitet	87

1. Bakgrunn

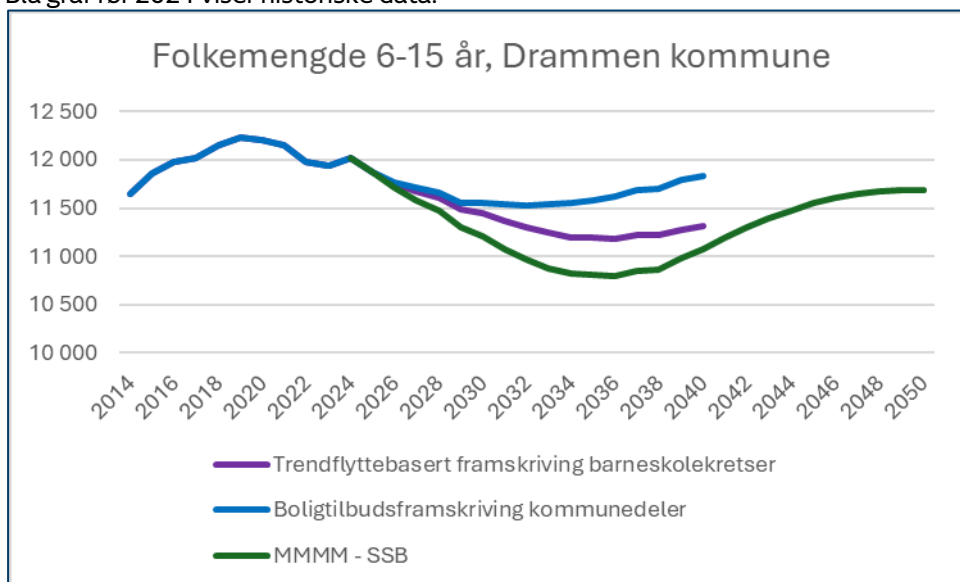
Utvikling i samfunnet

Kommunedirektøren har over flere år rapportert i handlings- og økonomiplanene (HØP) at det blir stadig færre innbyggere i alderen 6-15 år i Drammen. Demografiske endringer, i form av færre elever i grunnskolen, har de siste fem årene vært den største økonomiske utfordringen for skoleområdet.

Det er forventet at nedgangen i elevtall vil fortsette i flere år. Når det blir færre elever i skolen, reduseres den økonomiske rammen til programområdet. Dette skyldes at statlige overføringer til kommunene tildeles per innbygger i ulike aldersgrupper. Når elevtallet går ned, blir rammetilskuddet fra staten til grunnskolen i Drammen redusert. Programområdet må derfor de neste årene gjennomføre store omstillinger for å kunne tilpasse seg de endrede behovene og de reduserte rammene.

Grafen under viser tre ulike framskrivninger av elevtallet i grunnskolen (6-15 år). Som grafene viser, vil elevtallet gå ned i flere år før utviklingen snur. Selv om kommunen kan forvente at elevtallet på et tidspunkt øker igjen, ser det ut til at elevtallet ikke vil komme opp igjen på dagens nivå i perioden frem mot 2040.

Blå graf før 2024 viser historiske data.

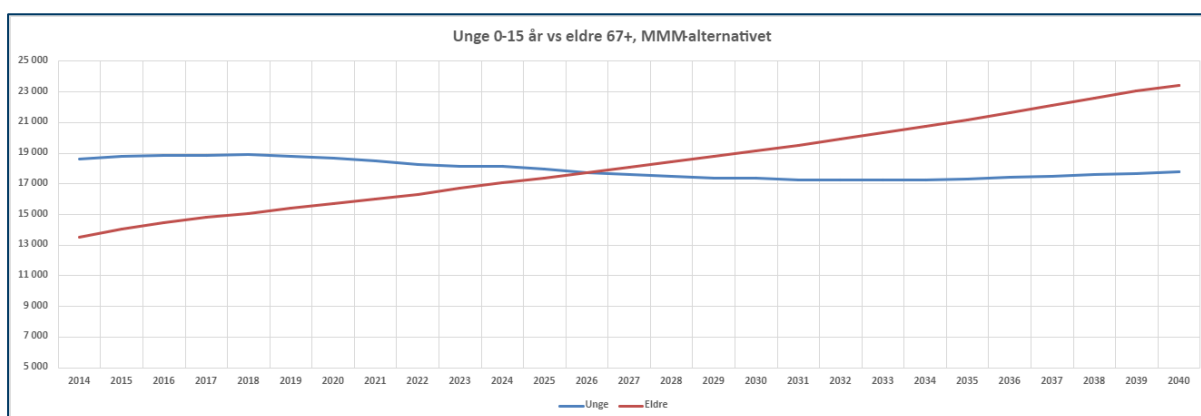
Rammetilskuddet fra staten reduseres for tiden med 130.000 kroner pr barn, når antall innbyggere i grunnskolealder går ned. Ved nedgang i barnetallet reduseres programområdets ramme for tiden med 100.000 kroner per barn. Rammetilskuddet fra staten justeres basert på SSBs framskrivninger av befolkningstall i aldersgruppen 6-15 år (grønn graf). Med denne forutsetningen, og med et krav om at programområdet skal driftes i balanse, må grunnskolen gjennomføre store strukturelle omstillinger.

De lokale framskrivningene (trend- og boligframskrivning) tar hensyn til lokale variasjoner, og er begge mye mer vekstoptimistiske enn framskrivningene til SSB. De lokale framskrivningene kan gi god informasjon om hvilke skolekretser som kan forvente vekst eller nedgang i elevtallet, men totalt for kommunen er det viktig å bruke framskrivningene til SSB som utgangspunkt for økonomisk planlegging. I enkelte skolekretser er det god kapasitet i skolebygget til flere elever, mens andre skoler er trangbodde eller fulle.

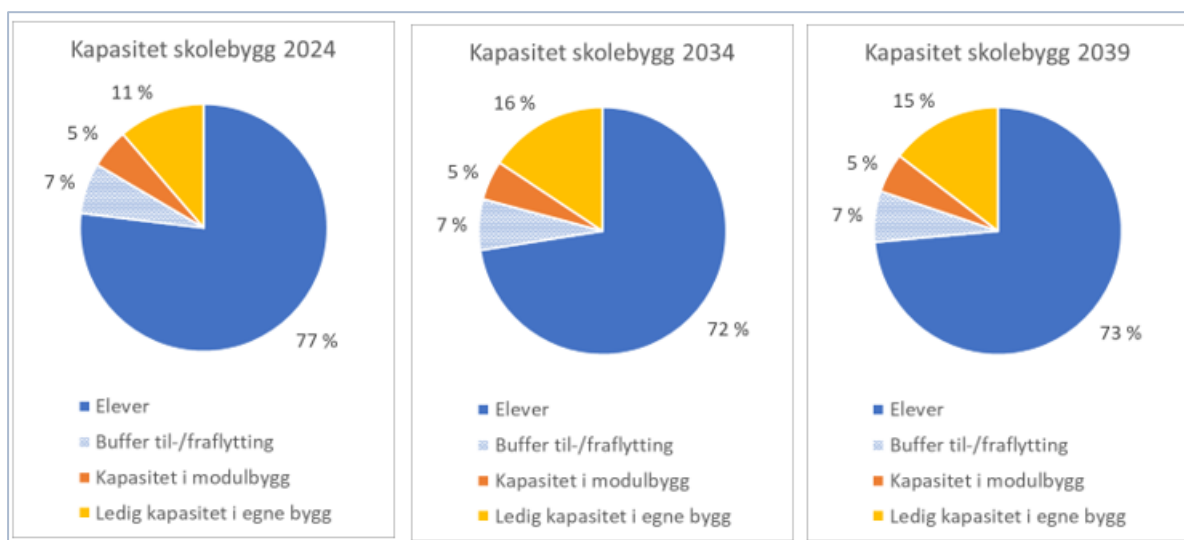
Tabellen under viser hvor mye grunnskolen kan forvente å få i nedtrekk i rammene, og derved også kravet til innsparing for programområdet.

	Knekk-punkt	Antall færre elever fra i dag til vendepunkt	Sum nedtrekk i rammen til P01	Innsparing som følge av redusert bemanning (70 %)	Innsparing som må tas innenfor blant annet bygg/bokostnader (30 %)
Boligbygge-framskriving	År 2032	- 503 elever	-50,3 millioner kroner	35,2 millioner kroner	15,1 millioner kroner
Trend-framskriving	År 2036	-833 elever	-83,3 millioner kroner	58,3 millioner kroner	25,0 millioner kroner
MMMM - SSB	År 2036	-1228 elever	-122,8 millioner kroner	86,0 millioner kroner	36,8 millioner kroner

I 2026 vil det kunne være like mange innbyggere i Drammen i aldersgruppen 0-15 år, som det er for aldersgruppen over 66 år. Dette krever at kommunen planlegger for fremtidige endringer i tjenestebehov, og disponerer de økonomiske ressursene på en helhetlig og bærekraftig måte.

Dersom det ikke gjennomføres endringer i skolestrukturen og dagens kapasitet opprettholdes, vil andelen ledig kapasitet øke ytterligere frem til elevtallet tar seg opp igjen. Sirkeldiagrammene under viser andelen benyttet og ledig kapasitet i grunnskolene i prosent i 2024, i 2034 og 2039.

Politisk mandat

Mandatet til å utrede ny skolestruktur kommer fra følgende vedtak:

- Kommunestyret 13.02.2024, sak 9/24 - *Økonomisk omstilling 2024-2027*¹.

I denne saken ble det lagt frem flere forslag om utredninger til omstillingsarbeidet. Det ble blant annet vedtatt at «Tiltak 3: Skolestruktur», og «Tiltak 4: Vurdere innleie av modulbygg ved skolene» skulle utredes videre.

- Kommunestyret 18.06.2024, sak 109/24 - *Forslag til prosess for utredning av ny skolestruktur*²

I denne saken vedtok kommunestyret følgende prosess:

- a. Uke 25-26 og 31-34: Involvering av berørte parter. Berørte parter i tidlig involveringsfase er: FAU-ene, elevrådene, ledergruppene på alle skoler og plasstillitsvalgte fra fagforbund og lokale verneombud.
- b. Uke 39: Kunnskapsgrunnlag som grunnlag for vurdering av ny skolestruktur legges frem for kommunestyret.
- c. Uke 44: Politisk behandling av sak om forslag til ny skolestruktur kan legges ut på offentlig høring. Saken inneholder både forslag til hvilke skoler som kan legges ned og forskriftsendring av tilhørende skolekretsjusteringer. 1.gangs behandling
- d. Uke 45-52: Offentlig høring.
- e. 2025: Kommunedirektøren legger frem anbefaling av ny skolestruktur til politisk behandling. 2.gangs behandling.

Kommunestyret la i tillegg til følgende vedtakspunkter i sin behandling av saken: Kunnskapsgrunnlaget skal også belyse:

1. Nærhet til andre skoler
2. Behov for skoleskyss
3. Videre bruk av skolebyggene / vurdering av skolebyggene
4. Bruk av skolene som nærmiljøanlegg

Kommunedirektøren vil la kommunestyrets tilføyelse supplere kriteriene som er beskrevet i sak 109/24 for hvilke skoler som kan vurderes nedlagt.

Utredningen av ny skolestruktur tar også utgangspunkt i sak 56/23 fra kommunestyret: «*Handlingsplan for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg*». Denne handlingsplanen inneholder strategier, prinsipper og tiltak for utvikling og bruk av skolebyggene. Dette kunnskapsgrunnlaget inkluderer en status på tiltakene i handlingsplanen, og hvilke som inngår i arbeidet med utredning av ny skolestruktur. Utredningen av ny skolestruktur vil inngå i en rullering av handlingsplanen.

Behov for endringer i skolestrukturen

Formålet med å utrede og legge frem forslag til en ny skolestruktur er å:

- sette skolene i stand til å drifte forsvarlig innenfor vedtatte rammer og bedre den økonomiske bærekraften på sikt. Det er ikke lenger mulig å tilpasse driften til færre elever ved å kutte kostnader i tilknytning til selve undervisningen. Reduksjon i kostnader må derfor i all hovedsak tas i tilknytning til bygg.
- ha større balanse mellom skolebehov og skolekapasitet. Utnytte egnet og ledig kapasitet bedre. Noen skoler opplever å ha mye ledig kapasitet, mens andre skoler opplever å ha lite/svært lite ledig kapasitet. Når antall elever går ned, vil noen av skolene få mye ledig plass.

¹ Sak 9/24: [Innsyn - Politikk \(drammen.kommune.no\)](https://www.drammen.kommune.no)

² Sak 109/24: [Innsyn - Politikk \(drammen.kommune.no\)](https://www.drammen.kommune.no)

- ha mer effektiv bygningsdrift.
Et stort antall skoleanlegg gir store behov for forvaltning, drift og vedlikehold, samt oppgradering. Dersom driften i noen skolebygg avvikles, kan midler som settes av til vedlikehold og oppgradering fordeles på færre skoler.
- bedre bruk av de økonomiske ressursene til programområdet.
Færre skoler gir mulighet til å omfordele og styrke innsatsen i og rundt klasserommet, fremfor å opprettholde kostnader til husleie, drift, administrasjon og ledelse på alle skolene som er i drift i dag.
- sikre god kvalitet på opplæringen til alle elevene i kommunen.
Elever skal ha tilgang på kompetente lærere og gode fagmiljøer også i fremtiden. Skoler med små fagmiljø kan ha større utfordringer med rekruttering enn skoler med større fagmiljø.
- styrke støttesystemene i og rundt skolene.
Sikre elevene likeverdig tilgang på hjelpetjenester (eksempelvis helsesykepleiere) og bedre utnyttelse av ressursene.
- sette kommunen bedre i stand til å møte endrede tjenestebehov i fremtiden som følge av endringer i demografien, og lokale faglige og økonomiske utfordringer i et langsiktig perspektiv.

Kunnskapsgrunnlaget skal gi kommunestyret et godt beslutningsgrunnlag for å vurdere og vedta endringer i skolestrukturen både i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. Det skal også gi grunnlag for prioritering av bygningsmessige tiltak, sikre kapasitet og gi anbefalinger om endring i skolestruktur slik at grunnskolene skal klare å drifte innenfor vedtatte rammer.

Handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg

Handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg³ ble vedtatt våren 2023 og inneholder prinsipper, strategier og tiltak for kommunens barnehage- og skolebygg. I dette kapitlet beskrives prinsippene og status på tiltakene i handlingsplanen for grunnskolen nærmere.

Prinsipper

Handlingsplanen inneholder følgende overordnede prinsipper som peker på en ønsket utvikling av skolene i kommunen:

- Undervisning skal fortrinnsvis tilbys i bygg som kommunen eier selv.
- Kommunen skal utnytte elevkapasiteten i skolebyggene.
- Skolen defineres som full når antall elever er 93-95% av skolens 100% maksimale elevkapasitet.
- Dersom et område i kommunen ser ut til å ha varig begrenset kapasitet, og det er mulig å bygge ut en skole i området, bør permanent utvidelse velges fremfor midlertidige løsninger.
- Skolene i kommunen skal være godkjent etter forskriften om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger (tidligere forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler), og det skal planlegges for at skolene på sikt får lik teknisk, pedagogisk og digital tilstandsgrad.
- Skolene i kommunen skal ha en størrelse som sikrer elevene et forsvarlig pedagogisk tilbud, og ansatte et sterkt fagmiljø.
- Så lenge kommunen har kapasitet i skolene som er i drift, vil kommunen prioritere å vedlikeholde eksisterende skolebygg fremfor å bygge nye skoler eller åpne nedlagte skoler.
- I arbeid med kommuneplanens arealdel og pågående overordnede arealplaner skal det vurderes om det er behov for å sette av arealer til kommunalt formål i tilknytning til eksisterende skolebygg, slik at kommunen har mulighet til å øke kapasiteten for skoler i området i fremtiden.

³ Sluttbehandling for handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg: [Innsyn - Politikk \(drammen.kommune.no\)](https://www.drammen.kommune.no)

Det skal vurderes både å sette av arealer til utvidelse av eksisterende skoler, og til bygging av nye skoler.

- Skoler skal så langt det er mulig ikke leie arealer til kroppsøving av eksterne aktører. Disse aktivitetene bør foregå i egne lokale.

Tiltak

Handlingsplanen inneholder også 16 konkrete tiltak. Disse tiltakene kommenteres her med dagens status:

TILTAK 1: «Modulbyggene ved Killingrud ungdomsskole blir stående frem til modulbyggene må destrueres. Dersom skolen ikke har plass til alle elevene på skolen når modulbyggene destrueres, vil skolekretsgrensene i området justeres for å utjevne kapasiteten på skolene i området».

Status: Utredningen av ny skolestruktur vil inkludere en vurdering av dette tiltaket.

TILTAK 2: «Modulbyggene ved Krokstad barneskole blir stående frem til modulbyggene må destrueres. Dersom skolen ikke har plass til alle elevene på skolen når modulbyggene destrueres, vil skolekretsgrensene i området justeres for å utjevne kapasiteten på skolene i området».

Status: Utredningen av ny skolestruktur vil inkludere en vurdering av dette tiltaket.

TILTAK 3: «Modulbyggene ved Veivangen ungdomsskole blir stående frem til modulbyggene må destrueres. Ferdigstilling av byggetrinn 2 på Veivangen vil sikre at skolen har tilstrekkelig areal til alle elevene på skolen. Det forventes av modulbyggene kan være i drift frem til byggetrinn 2 er ferdigstilt».

Status: Dette arbeidet ivaretas av egne planprosesser, og inngår ikke i denne utredningen.

Tiltak 4: «Modulbyggene ved Aronsløkka barneskole forventes å kunne avvikles i 2030. Det utredes for om justering av skolekretsgrenser på sikt kan utjevne kapasitet mellom barneskolene i området».

Status: Utredningen av ny skolestruktur vil inkludere en vurdering av dette tiltaket.

TILTAK 5: «Modulbyggene ved Rødskog barneskole beholdes inntil videre. Beslutning om når disse modulbyggene kan avvikles, avventes til skolene får mer kunnskap om hvordan forventet boligutvikling i området vil påvirke elevtallet i området».

Status: Utredning av ny skolestruktur vil inkludere en vurdering av dette tiltaket.

TILTAK 6: «Modulbyggene ved Gulsbogen skole beholdes inntil videre. Beslutning om når disse modulbyggene kan avvikles, avventes til skolene får mer kunnskap om hvordan forventet boligutvikling i området vil påvirke elevtallet i området».

Status: Utredningen av ny skolestruktur vil inkludere en vurdering av dette tiltaket.

TILTAK 7: Ble tatt ut av planen før sluttbehandling, da tiltaket var ferdigstilt. «Modulbyggene ved Brandengen barneskole ble avviklet sommeren 2022. Nytt tilbygg ved skolen er ferdigstilt».

TILTAK 8: «Leieavtalen for bygget ved Lysakerveien 18, Krokstadelva (Sagstedbrua) forlenges fra 30.06.23 med 1 år frem til 30.06.24. Leieforholdet avvikles etter dette. Utredning for ny lokalisering av undervisningstilbudet ferdigstilles høsten 2023.»

Status: Tiltaket er ferdigstilt. Undervisningstilbudet ved Sagstedbrua flytter til Gamle Riksvei 137 A på Solbergmoen høsten 2024. (Sak 7/24 i hovedutvalg for oppvekst og utdanning)

TILTAK 9: «Leieavtalen for bygget i Støperigata 7 (Nøsted) forlenges fra 31.12.23 med 5 år av gangen».

Status: Tatt til etterretning. Leieavtalen er forlenget frem til 31.12.2028.

TILTAK 10: «Ferdigstille byggetrinn 2 ved Veivangen ungdomsskole».

Status: Dette arbeidet ivaretas av egne planprosesser, og legges frem til politisk behandling for kommunestyret i egne saker.

TILTAK 11: «*Tidligere Berger skole gjenåpnes ikke som 1.-3 eller 1.-4*».

Status: Tatt til etterretning.

TILTAK 12: «*Tidligere Ebbestad skole gjenåpnes ikke. Tomten og bygget legges ut for salg.*»

Status: Første setning er tatt til etterretning. Andre setning har blitt erstattet av et vedtak fra 1. tertial 2023: «*Det utredes å utvikle området rundt gamle Ebbestad skole til et helhetlig nærmiljøområde for friluftsliv, idrett og lek, i tråd med innspill fra nærmiljøet, som tidligere behandlet og vedtatt i hovedutvalg for oppvekst og utdanning. Det skal sikres medvirkning i arbeidet fra nærmiljøet. Salg av tomte settes i bero fram til utredningen er gjennomført og behandlet*». Denne utredningen legges frem til politisk behandling i kommunestyret som egen sak.

TILTAK 13: «*Før det utredes for hvor elevene som sokner til Marienlyst skal ha skoletilhørighet, vil rådmannen:*

- *Utrede muligheter for en paviljong ved Marienlyst skole slik at elevene fra Åskollen kan tilhøre en av u-skolene. Sekundært kan man utrede muligheten for en paviljong ved Galterud skole med samme formål, hvis det ikke er gjennomførbart på Marienlyst skole.*
- *Utrede konsekvensene ved å endre Åskollen skole til en 1-10 skole. Utredningen må synliggjøre mulige bygningsmessige løsninger og estimater på kostnader i tillegg til konsekvensene for skolen.*
- *Åskollen ungdomsskole tas inn i planen, og det ses på byggemuligheter ved neste økonomiplan.*

En utredning av skolekretser vil fremme ulike langsiktige ordninger som sendes ut på offentlig ettersyn. Utredningen vil se på handlingsrommet for å utjevne kapasiteten mellom ungdomsskolekretsene, og vil kunne involvere barneskoler i Marienlyst, Galterud og Gulsbogen-sonen. Dersom det vedtas at skolegrensene skal fases inn over tid, vil det kunne bli aktuelt med overgangsordninger de første årene.»

Status: Utredningen av ny skolestruktur vil inkludere en vurdering av siste avsnitt.

Kulepunktene har status:

- Første kulepunkt er ferdigstilt. I 1. tertial 2023 ble det vedtatt at «*Elevene fra Åskollen skal gå på Marienlyst. Investeringsmidler til paviljonger på Marienlyst innarbeides i handlings- og økonomiplan 2024-2027*» (Vedtaks punkt 13). Modulbygg er satt opp ved Marienlyst, og alle elevene fra Åskollen begynte på Marienlyst fra og med skoleåret 2024-2025.
- Andre kulepunkt er gjennomført. I 1. tertial 2023 ble det lagt frem en utredning av konsekvensene ved å endre Åskollen skole til en 1-10 skole (opprinnelse: verbalvedtak 40, handlings- og økonomiplan 2023-2026). Vedtak fra 1. tertial 2023 ble: «*Videre arbeid med alle ikke-igangsatte prosjekter (Med unntak av plasser for heldøgnsomsorg) som berører arealene sentralt på Åskollen, stilles i bero i påvente av gjennomføring av en forenklet mulighetsstudie for området, i regi av Glassverket IF. Mulighetsstudien må dekke punktene i vedlegget og bes fremlagt for politisk behandling ila første halvår 2024*». I HØP 24-27 ble det vedtatt at kommunedirektøren skal komme med en: «*Sak om helhetlig plan for utvikling av Åskollen, med ungdomsskole, seniorboliger og flerbrukshall*». Mulighetsstudien ble behandlet i Formannskapet 11.06.2024⁴. Studien er tatt til orientering og kommunedirektørens oppfølging omhandler utvikling av hall, og berører ikke denne utredningen.
- Tredje kulepunkt er ivaretatt, og tatt inn i handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg. Bygging av ny ungdomsskole på Åskollen ble vurdert i HØP 24-27. Det ble i behandlingen av HØP ikke avsatt investeringsmidler til dette tiltaket i denne økonomiplanperioden.

TILTAK 14: «*Alle grunnskoler som er i drift i dag, viderefører driften i eksisterende skolebygg. Ingen grunnskoler legges ned*».

⁴ [Innsyn - Politikk \(drammen.kommune.no\)](https://www.drammen.kommune.no)

Status: Utredningen av ny skolestruktur vil inkludere en ny vurdering av dette tiltaket.

TILTAK 15: «Det settes av muligheter for supplerende areal for undervisning til Børresen ungdomsskole i tilknytning til reguleringsplaner for Bragernes Vest (tidl. Sykehuset)».

Status: Dette blir ivaretatt av egne planprosesser for utvikling av Bragernes Vest. Kommunestyret vil få egne saker om utviklingen av dette området til politisk behandling.

Tiltak 16: «I områder med ujevn kapasitet mellom skoler, vil det utredes for endringer av skolekretsgrenser mellom skoler ved behov. Denne kan gjelde alle grunnskolene i kommunen».

Status: Utredningen av ny skolestruktur vil inkludere en vurdering av dette tiltaket.

Oppdatering av fakta i kunnskapsgrunnlaget fra handlingsplanen

Deler av kunnskapsgrunnlaget fra handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg har behov for en oppdatering, og dette inkluderes i arbeidet med ny skolestruktur. Følgende fakta fra handlingsplanen oppdateres i dette kunnskapsgrunnlaget:

- Vurdering av teknisk tilstandsgrad på skolebygg (oppdatert ny vurdering)
- Prognoser for boligutvikling i kommunen (oppdaterte prognoser)
- Prognoser for antall elever i fremtiden – demografi (oppdaterte prognoser fra SSB)
- Økonomiske overslag og beregninger
- Konsekvenser av mulige endringer (oppdatert og supplert)
- Oversikt over leide og eide bygg (oppdatert med få endringer)

Fakta fra kunnskapsgrunnlaget i handlingsplanen som ikke har behov for oppdatering, der status i fakta er uforandret, inngår i dette kunnskapsgrunnlaget:

- Vurdering av pedagogisk tilstandsgrad av skolebygg (hvor godt bygget egner seg til undervisning)
- Vurdering av teknisk tilstandsgrad av skolebygg (digital infrastruktur, digitale enheter og utstyr)
- Oversikt om hvilke skolebygg som er godkjent etter forskriften om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger
- Skolens vurdering av kapasitet

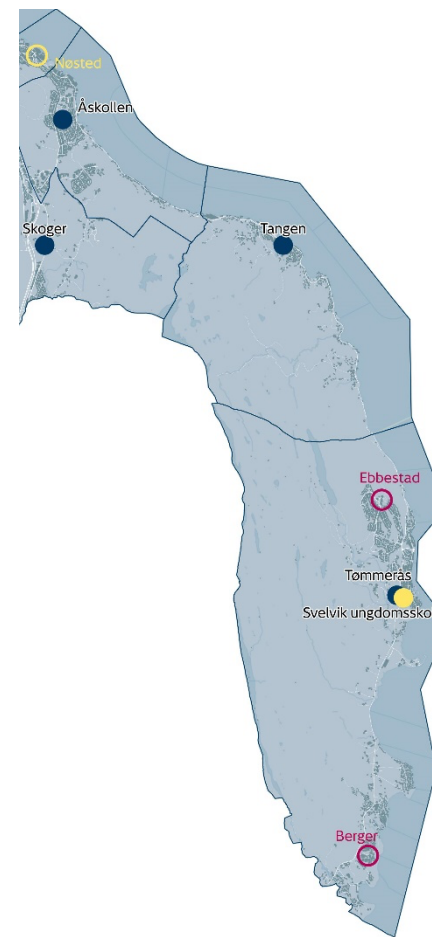
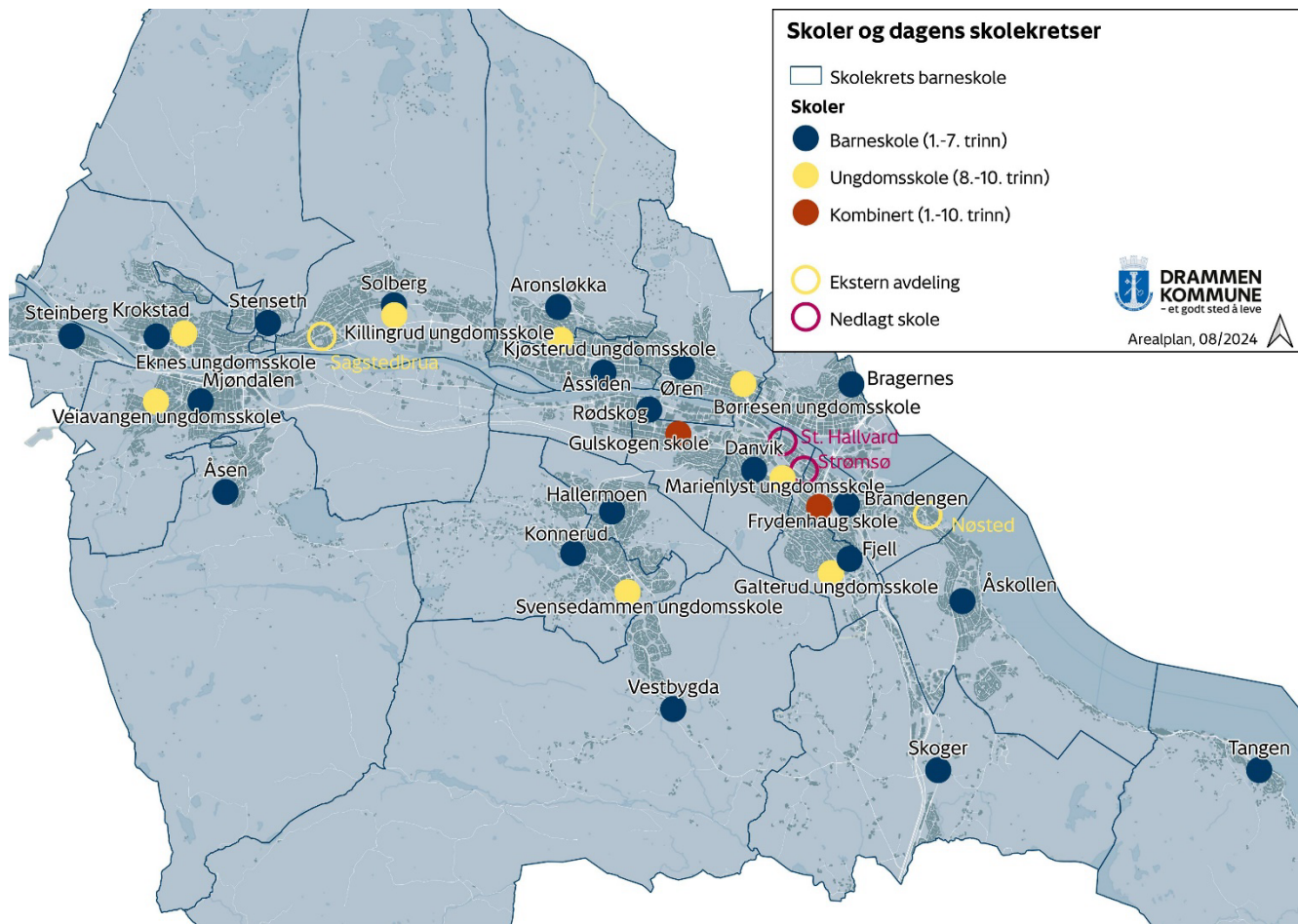
2. Skolestrukturen i kommunen

Historisk utvikling

Historisk har det både blitt lagt ned og bygget nye skoler i Drammen kommune. For å kunne se på endringen over tid er alle endringene i de tre tidligere kommunene inkludert i oversikten under. Oversikten viser gjennomførte endringer i skolestrukturen i perioden 2000-2023.

År	Endring i skolestrukturen
2001	<ul style="list-style-type: none">• St. Hallvard ungdomsskole i tidligere Drammen kommune ble nedlagt.• Gulskogen skole var ferdig bygget.• Elevene fra St. Hallvard begynte på Gulskogen.
2005	<ul style="list-style-type: none">• Nøsted skole i tidligere Drammen kommune gikk fra å være egen skole til å bli organisert administrativt under Børresen ungdomsskole.
2010	<ul style="list-style-type: none">• Strømsø skole i tidligere Drammen kommune ble lagt ned.• Marienlyst skole var ferdig bygget.• Elevene fra Strømsø begynte på Marienlyst.
2014	<ul style="list-style-type: none">• Ebbestad skole i tidligere Svelvik kommune ble lagt ned.• Berger skole i tidligere Svelvik kommune ble lagt ned.• Elevene på Ebbestad og Berger begynte på Tømmerås og Tangen skoler.
2020	<ul style="list-style-type: none">• Sagstedbrua skole i tidligere Nedre Eiker kommune gikk fra å være egen skole til å bli organisert som en avdeling under Eknes ungdomsskole.

Kartet på neste side viser en oversikt over alle skoler, både i et historisk perspektiv og i nåtid.

Dagens skolestruktur

Kommunestyret har vedtatt en lokal forskrift for skolekretser. Denne forskriften gir lokale regler for hvilken skole det enkelte barn tilhører og skal gå på. Det er elevens folkeregistrerte adresse som avgjør hvilken skole eleven tilhører. På hjemmesiden til kommunen er det et digitalt kart som viser hvilke områder og adresser som tilhører hvilken skole⁵.

Drammen kommune har i hovedsak faste skolekretsgrenser mellom barneskolene, men for noen områder i kommunen er det valgfri skoletilhørighet. I disse områdene kan foresatte velge hvilken skole barnet skal begynne på. Valgfri skoletilhørighet gjelder for:

- områdene med skoletilhørighet til Tangen og Tømmerås barneskoler (hele tidligere Svelvik kommune)
- to små/mellomstore områder innenfor skolekretsene til Krokstad og Stenseth barneskoler
- ett mindre område innenfor skolekretsen til Åsen og Mjøndalen barneskoler

I den lokale forskriften for skolekretser begynner alle elever fra en barneskole på samme ungdomsskole.

- På Killingrud ungdomsskole går elever fra Solberg barneskole.
- På Eknes ungdomsskole går elever fra Stenseth og Krokstad barneskoler.
- På Veiavangen ungdomsskole går elever fra Åsen, Mjøndalen og Steinberg barneskoler.
- På Svensedammen ungdomsskole går elever fra Konnerud, Hallermoen og Vestbygda barneskoler.
- På Galterud ungdomsskole går elever fra Skoger og Fjell barneskoler.
- På Kjøsterud ungdomsskole går elever fra Åssiden og Aronsløkka barneskoler.
- På Børresen ungdomsskole går elever fra Øren og Bragernes barneskoler.
- På Gulsbogen ungdomsskole går elever fra Gulsbogen og Rødskog barneskole.
- På Svelvik ungdomsskole går elever fra Tangen og Tømmerås barneskole.
- På Marienlyst ungdomsskole går elever fra Åskollen, Danvik og Brandengen barneskole.
- Frydenhaug skole har hele kommunen som sitt opptaksområde.

Forskrift om skolekretser

Opplæringsloven § 2-6 gir regler for hvilken skole elevene skal gå på⁶.

«Elevane har rett til å gå på ein skole i nærmiljøet. Kommunen kan gi forskrift om skolekrinsar. Ved tildeling av skoleplass og fastsetjing av forskrift om skolekrinsar skal kommunen leggje særleg vekt på kva skole som ligg nærast heimen. Kommunen kan også ta omsyn til topografi, trafikktilhøve og kapasiteten på skulane, og at barn i same nabolag skal få gå på same skole. Etter søknad kan eleven takast inn på ein annan skole enn den eleven har rett til å gå på.»

Reglene blir presisert nærmere i forskriften til opplæringsloven:

Elevene har rett til å gå på en skole i nærmiljøet. Kommunene har rett til å avgjøre hvor mange skoler det skal være i kommunen, og hvor skolene skal være plassert.

I ordet «nærmiljø» ligger ikke bare avstand, men også tilknytning. Regelen innebærer at barn som bor i det samme området, skal få gå sammen på skolen, og at denne skolen skal være en skole i det som er det naturlige nærmiljøet til barna. Det betyr at kommunene for eksempel kan bestemme at alle i en gate eller i et byggefelt skal høre til samme skolekrets.

Kommunen kan tildele skoleplass ved å vedta en lokal forskrift om skolekretser, eller ved å fatte enkeltvedtak om hvilken skole den enkelte elev skal gå på. Drammen kommune har vedtatt en lokal forskrift om skolekretser⁷.

Kommunene skal fordele elevene mellom de tilgjengelige skolene med utgangspunkt i den fysiske avstanden mellom bostadsadresse til barnet og skolen. Kommunene kan også legge vekt på de andre

⁵ Hjemmesiden til Drammen kommune: [Skolekretser | Drammen kommune](#)

⁶ Opplæringsloven §2-6: <https://lovdata.no/lov/2023-06-09-30/§2-6>

⁷ Lokal forskrift om skolekretser i Drammen kommune: [Skolekretser | Drammen kommune](#)

forhold som er nevnt i lovteksten. For eksempel kan hvordan husene er fordelt på nabolag, eller ut fra naturlige forhold som elver og fjell, tilsi at den skolen faktisk ligger nærmest hjemmet ikke alltid vil være den skolen eleven har rett til å gå på. Trygg skolevei kan også være avgjørende ved en vurdering av hvordan elevene skal fordeles på de ulike skolene. I tillegg kan kapasiteten på skolene kunne få vekt i den totale vurderingen.

Hensynet til søsken eller andre individuelle forhold kan tas med i vurderingen av hvilken skole en elev har rett til å gå på. Sosial utjevning kan også tas hensyn til ved fastsetting av skolekretser, dersom de andre momentene i lovteksten også blir ivarettatt.

Kommunene kan i forskriften om skolekretser åpne for unntak fra skolekretsene dersom skolen i skolekretsen ikke har ledig kapasitet. Muligheten for unntak tar høyde for at det kan komme et uventet høyt antall elever flyttende til et område, og at det kan føre til at en skole ikke har kapasitet til å ta imot alle elevene som sokner til skolen etter den lokale forskriften om skolekretser. Dersom en skole ikke har plass til en elev fordi skolen er full, skal kommunen lage et enkeltvedtak om hvilken skole eleven tilhører. Dersom kommunene har en lokal forskrift om skolekretser, bør kommunen fastsette kriterier for å plassere en elev på en annen skole enn det forskriften om skolekretser tilsier. Drammen kommune har allerede vedtatt dette i de to lokale forskriftene med regler for hvordan tildeling av skoleplass skal skje dersom en barneskole eller ungdomsskole er full⁸. I handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg er det i tillegg vedtatt når skolen er full, og det er når 93 prosent av maksimal kapasitet i bygget er tatt i bruk⁹.

Kommunene kan ta hensyn til kapasiteten til skolene når de skal fastsette nye skolekretser, også når skolene ikke er fulle. Det skal bidra til at kommunene har handlingsrom til å planlegge for en bedre kommuneøkonomi, og til å gi hver enkelt elev et likeverdig opplæringstilbud.

Hva betyr disse reglene for arbeidet med en ny skolestruktur i Drammensskolen?

Skolene tildeler skoleplass etter vedtatt lokal forskrift om skolekretser, og de to lokale forskriftene for tildeling av skoleplass dersom en barne- eller ungdomsskole er full. Alle endringer i skolekretser krever at den lokale forskriften om skolekretser endres tilsvarende. Lokale forskrifter skal legges ut på høring, og dette vil bli gjort i den offentlige høringsperioden i november og desember 2024. Vedtak om endringer i skolekretser gjøres samtidig med at kommunestyret vedtar endringer i skolestrukturen i løpet av de første månedene i 2025.

Dersom en skole legges ned, må skolekretsene for denne skolen endres. Denne endringen vil også påvirke skolekretsen til den eller de skolene som skal ta imot elevene fra skolen som legges ned. Videre i kunnskapsgrunnlaget omtales dette som «mottakerskolen(-e)».

Det kan også bli behov for å skyve noe på skolekretsgrensene hos mottakerskolen, slik at noen områder i skolekretsen til mottakerskolen flyttes til en annen tilgrensende skole. På denne måten kan skolene få utnyttet kapasiteten på en bedre måte, og nærliggende skoler med ledig kapasitet vil kunne få flere elever.

Det kan også være nødvendig å endre ungdomsskoetilhørighet dersom to barneskoler fra ulike ungdomsskolekretser slås sammen. Dersom man velger å splitte en barneskole, slik at en del av elevene slås sammen med en barneskole og en annen del slås sammen med en annen barneskole, vil dette også kunne påvirke hvilken ungdomsskole elevene skal tilhøre.

Demografi- og samfunnsutvikling påvirker skolestrukturen

Samfunnet er i endring. Det fødes færre barn enn tidligere, gjennomsnittlig levealder øker og store kull går over i pensjonistenes rekke. Samtidig har det blitt større konkurranse om kompetent arbeidskraft, og

⁸ [Lokal forskrift om skoletilhørighet | Drammen kommune](#)

⁹ Handlingsplan for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg i Drammen kommune: [OBHandlingsplan for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg \(drammen.kommune.no\)](#) (side 11)

mer søkelys på bærekraftig arealbruk og eiendomsdrift. Alle disse endringene stiller store krav til kommunen generelt, men også til grunnskolen spesielt.

Drammen kommune har 32 grunnskoler med en gjennomsnittlig størrelse på 354 elever. Dette er et ganske høyt gjennomsnittstall sammenlignet med andre store kommuner. Samtidig har Drammen kommune en god del ledig kapasitet på flere av barneskolene. Noen få skoler har mye ledig plass, men andre skoler opplever at kapasiteten er passe god eller også kanskje litt liten. Til sammen har skolene i kommunen over 1 656 plasser ledige i egne skolebygg per august 2024. 1 476 av plassene er på barneskolene, og 180 plasser på ungdomsskolene.

Elevtallet kan svinge litt fra år til år, men utviklingen har vist en tydelig nedadgående trend over tid. De siste seks årene har det samlede elevtallet på barnetrinnet gått fra å være 8588 elever i 2018 til 8195 i 2023 (395 færre elever). Elevtallsframskrivninger viser forventning om ytterligere nedgang. Eksempelvis må kommunen de neste seks årene forvente at det blir ytterligere 498 færre elever i Drammensskolen. Det betyr at elevtallet i 2030 kan bli 7695 elever, og at det da har blitt nesten 900 elever færre i grunnskolen i Drammen i perioden 2018-2030.

Grunnskolene i Drammen har klart å redusere sine driftsutgifter i takt med at antall elever har gått ned. Reduksjonen i ansatte har blitt gjennomført ved at stillinger ikke har blitt besatt når noen ansatte har gått av med pensjon eller sluttet. Kommunen har plikt til å følge nasjonal lærernorm og til å tilby lovpålagte oppgaver, og kan ikke redusere kostnadsnivået slik at disse pliktene ikke oppfylles. Drammensskolen er nå kommet dit at det ikke er mulig å redusere kostnadene ytterligere i driften, uten at det bryter med lærernormen og de lovpålagte oppgavene.

Det er store bygningsmessige behov på flere av skolene. Dette gjelder både vedlikehold på kort sikt, og forebyggende (verdibevarende) vedlikehold på lang sikt. Flere skoler har også behov for å tilpasse bygget til å være universelt utformet eller tilpasset elever med særskilte behov for tilrettelegging. Noen skoler har også et behov for, og et stort etterslep på, vedlikehold og oppgradering av utearealene. Reduksjonen i rammen over flere år har ført til at det har blitt færre timer igjen til tidlig innsats, samtidig som samfunnsutviklingen tyder på at stadig flere elever får et økt hjelpebehov eller et behov for særskilt tilrettelegging. Nyutdannede som begynner å arbeide som lærere har nå masterutdanning, noe som også har økt lønnskostnadene for skolene. Dette har skjedd i samme periode som de økonomiske rammene har gått ned, og dette har også bidratt til en krevende økonomisk situasjon for skolene.

Sammenlignet med andre store kommuner (ASSS – de tolv største kommunene i Norge), bruker Drammen kommune nest minst til grunnskoleområdet av alle de tolv kommunene.¹⁰

Indikator	Drammen 2021	Drammen 2022	Drammen 2023	Snitt ASSS 2023	Høyest ASSS 2023	Lavest ASSS 2023
Grunnressurs grunnskole	0,899	0,883	0,880	1,000	1,225	0,880
Netto driftsutgifter grunnskole*)	91 650 kroner	97 681 kroner	107 689 kroner	117 750 kroner	128 309 kroner	103 786 kroner

*) per innbygger i aldersgruppen 6-15

Veksten i netto driftsutgifter grunnskole per elev har økt med 6 prosent fra 2021-2022, og 10 prosent fra 2022-2023. Årlig økning skyldes primært lønnsoppgjør. Den store økningen til 2023 skyldes økt reguleringspremie (pensjon) som kommer som en følge av høye lønnsoppgjør tidligere år.

¹⁰ ks.no/asss-hjem/arlige-publiseringer/asss-2024/artikler/nokkeltall-og-tjenesteprofil/drammen/drammen-grunnskole/

Skolestruktur i et kortsiktig og langsiktig perspektiv

Planlegging av skolestruktur er viktig for å sikre en effektiv og bærekraftig opplæring for kommunens barn og unge. I dette planarbeidet er det viktig å vurdere endringer i både et kortsiktig og et langsiktig tidsperspektiv.

I et kortsiktig perspektiv kan endringer i skolestrukturen optimalisere ressursene, som lærere, klasserom og undervisningsmateriell. Tiltak på kort sikt kan også gjøre det mulig å løse uforutsette oppståtte behov for midlertidige tilbud og løsninger.

I et langsiktig perspektiv må skolestrukturen tilpasses det fremtidige behovet for elevplasser i grunnskolen. Aldri før har det vært lavere fødselstall enn nå, og lave fødselstall over tid har betydning for samfunnet¹¹. Samtidig med at fødselstallene har gått ned, lever vi lenger og det blir flere innbyggere i de eldste aldersgruppene i samfunnet og kommunen. De statlige tilskuddene til kommunene tildeles for antall innbyggere i ulike aldersgrupper, og dette innvirker også på hvordan kommunen planlegger og prioriterer kommunens totale økonomiske ramme.

Dersom driften i skolebygg avvikles, er det nødvendig å planlegge for hva bygget skal brukes til videre i et langsiktig perspektiv. Det er verken samfunnsmessig eller økonomisk gunstig om skolebygg, der driften er lagt ned, blir stående tomme.

Alle skolebygg må vedlikeholdes jevnlig for at bygget skal ha god kvalitet og lang levetid. Å planlegge for skolestruktur i et langsiktig perspektiv, betyr blant annet å inkludere vurdering av kjente fremtidige vedlikeholdsbehov ved skolebygg når forslag til endringer vurderes.

3. Hva betyr det å endre skolestruktur?

Å endre skolestrukturen betyr i praksis å vurdere hvor mange skoler kommunen skal ha, hvor skolene skal ligge og hvor skolegrensene skal gå. Dette kunnskapsgrunnlaget skal benyttes for å vurdere antall skoler i kommunen, og for å kunne foreslå endringer i skolekretsene.

Kommunen kan bare vedta å gjøre endringer i skolestrukturen for de kommunale skolene i kommunen. Kommunen bestemmer ikke over de private skolene i kommunen, heller ikke over hvilke private aktører som skal få drifte eller hvor mange private skoler det skal være i kommunen.

Mulige forslag til endringer

1. Å legge ned en skole, og flytte alle elevene og ansatte over til en annen skole i nærheten. Da vil alle elevene komme i samme skolekrets.
2. Å legge ned en skole, og flytte elevene og ansatte over til to skoler i nærheten. Da deles elevene i to grupper etter hvilken adresse de har, og flyttes over til hver sin nye skole.
3. Etablere felles ledelse ved å slå sammen to skoler som ligger i nærheten av hverandre, uten å legge ned noen av skolene. Eksempelvis kan det bety at en barneskole og en ungdomsskole slås sammen administrativt til en 1-10-skole, eller at to barneskoler slås sammen til en større barneskole. Det kan friggi noen administrative stillinger og noe areal som kan benyttes til undervisning.
4. Slå sammen tre skoler til en 1-10-skole, der det også kan være muligheter for at driften i ett av byggene kan avvikles.
5. Avvikle modulbygg som står ved skoler. Det er et prinsipp i handlingsplanen for utvikling og bruk av skolebygg, at undervisning fortrinnsvis skal tilbys i bygg kommunen eier selv.
6. Sette opp modulbygg ved en skole for å sikre tilstrekkelig kapasitet for en kort periode. Kan bare være egnet som en kortsiktig løsning for å klare å ha tilbud til alle elevene på egen skole, fremfor å endre skolekretser.
7. Foreslå å bygge på eller endre planløsning innvendig på en skole for å øke skolens kapasitet til elever.

¹¹ [Regjeringa vil finne årsaka til dei låge fødselstala - regjeringen.no](#)

8. Avvikle driften i flere skoler, og bygge ny skole der elevene fra skolene som legges ned kan gå.
9. Flytte driften i voksenopplæringen til et annet bygg, eller andre lokaler.
10. Avvikle driften av eksterne mestringsarenaer, og flytte elever og ansatte til flere grunnskoler.
11. Avvikle driften i bygg som kommunen leier av eksterne aktører eller stiftelser.
12. Endre skolekretsene mellom to eller flere skoler. Dette kan gjøres for å utjevne ledig kapasitet mellom skoler. Dette kan være egnet dersom den ene skolen er full og den andre har masse ledig plass.
13. I områder med forventet vekst i elevtallet kan det være aktuelt å bygge ny skole for å øke kapasiteten.

Mulige konsekvenser av å endre skolestruktur

Det vil være flere ulike konsekvenser av å endre skolestruktur. I hvilken grad konsekvensene oppleves som positive eller negative vil nok vurderes ulikt, og vil også kanskje være avhengig av hvilken part som uttaler seg. Teksten under viser mulige konsekvenser av å endre skolestruktur for innbyggere, gruppe eller organisasjon. Oversikten over mulige konsekvenser er ikke uttømmende:

Elever

- Mulige ulemper: Må bytte skole, kan få lengre skolevei, kan få behov for skoleskyss, kan bli skilt fra venner, må kanskje gå på en annen skole enn søsken, kommer til et større miljø som for noen kan oppleves utrygt,
- Mulige fordeler: Kan bli kjent med flere, kommer til et nytt sosialt miljø, eleven kan få bedre tilgang på tidlig innsats og tilpasset opplæring ved at driftsrammen på den enkelte skole styrkes,

Ansatte

- Mulige ulemper: komme til et nytt miljø kan for noen oppleves utrygt, usikkerhet om skolestruktur kan påvirke rekruttering, endret tjenestested kan påvirke reisevei og hverdagslogistikk,
- Mulige fordeler: de ansatte kan få et større fagmiljø, kan komme i et faglig miljø der de kan bruke kompetansen sin i fag de har utdanning, beslutninger om bærekraftig skolestruktur gir forutsigbarhet for søkere til stillinger, større handlingsrom for å tilpasse og drive variert undervisning på grunn av omdisponering av økonomiske rammer

Ledergrupper

- Mulige ulemper: overtallighet av virksomhetsledere og avdelingsledere, kan bli endring i omfanget av personalansvar,
- Mulige fordeler: ledere kan bli del av et større lederteam, faglige oppgaver fordeles på flere, større handlingsrom for å benytte egen kompetanse i lederoppgaver og større handlingsrom for å oppfylle skolens samfunnsmandat.

Foresatte

- Mulige ulemper: noen kan oppleve det utrygt å bytte skole, kan utfordre hverdagslogistikk, lenger avstand til ny skole, kan oppleve å ha søsken på forskjellige skoler
- Mulige fordeler: bli del av en ny og større foreldregruppe, opplever at tilbudet til eleven blir bedre, større nettverk, flere til å dele på frivillig arbeid, flere foreldre til å bidra til hjem-skole-samarbeid og arbeid med å skape godt skolemiljø på trinnet

Økonomi

- Mulige ulemper: kan bli behov for investeringsmidler for å oppgradere eller utvide kapasiteten ved skoler som får flere elever, usikkerhet om økonomiske konsekvenser av salg av ulike formålsbygg,
- Mulige fordeler: programområdet gis bedre forutsetninger til å ha en bærekraftig økonomi, bruke mindre midler på bygg og mer til elevene og undervisning, større handlingsrom for den enkelte skole, bedre ressursutnyttelse av kommunes midler,

Klima/miljø

- Mulige ulemper: økt bruk av skyss kan gi større klima- og miljøbelastninger
- Mulige fordeler: færre og mer effektive bygg kan gi lavere klimafotavtrykk

Nærmiljø

- Mulige ulemper: Redusert lokal identitet, manglende lokaler og utearealer til nærmiljøaktiviteter, mister et samlingspunkt i nærmiljøet, boligutvikling påvirkes av tilstedeværelse og tilgang til kommunale tjenester i området, mindre aktivitet i nærmiljøet

- Mulige fordeler: bygget kan få en alternativ bruk som nærmiljøet har behov for, skolen som får flere elever kan få større aktivitet i nærmiljøet

Idrett, lag og frivillighet:

- Mulige ulemper: færre tilgjengelige lokaler og større avstand til aktivitetene, underdekning på halltid for idretten
- Mulige fordeler: Større rekrutteringsgrunnlag for klubben og frivilligheten, større bredde i medlemsmassen,

Senere i høst legges forslag til endringer i skolestrukturen frem, og da vil konsekvensene av å endre skolestruktur beskrives nærmere for de skolene dette vil berøre.

4. Framskrivning av demografi

Prognoser for antall barn og unge frem til 2040 (demografi)

SSB (Statistisk sentralbyrå) utarbeider befolkningsframskrivninger (i mange alternativer: høy/lav/middels fruktbarhet/dødelighet/innvandring/innenlands innflytting) for landet og alle fylker og kommuner hvert annet år. Sist i juni 2024. Hovedalternativet (MMMM – middels fødselstall, dødstill, innvandring og innenlands innflytting) vurderes som mest sannsynlig. Alle befolkningsframskrivninger innebærer en viss usikkerhet, større usikkerhet desto lenger fram i tid og desto mer detaljerte områder framskrivingene lages for. Drammen kommune har en relativt ung befolkning, sammenliknet med resten av landet, det innebærer at SSB for Drammen forventer en oppgang i antall fødsler/barn fra midten av 2030-tallet (hvis en stor andel av dagens ungdommer blir boende i/kommer tilbake til Drammen når de etablerer seg med familie/barn).

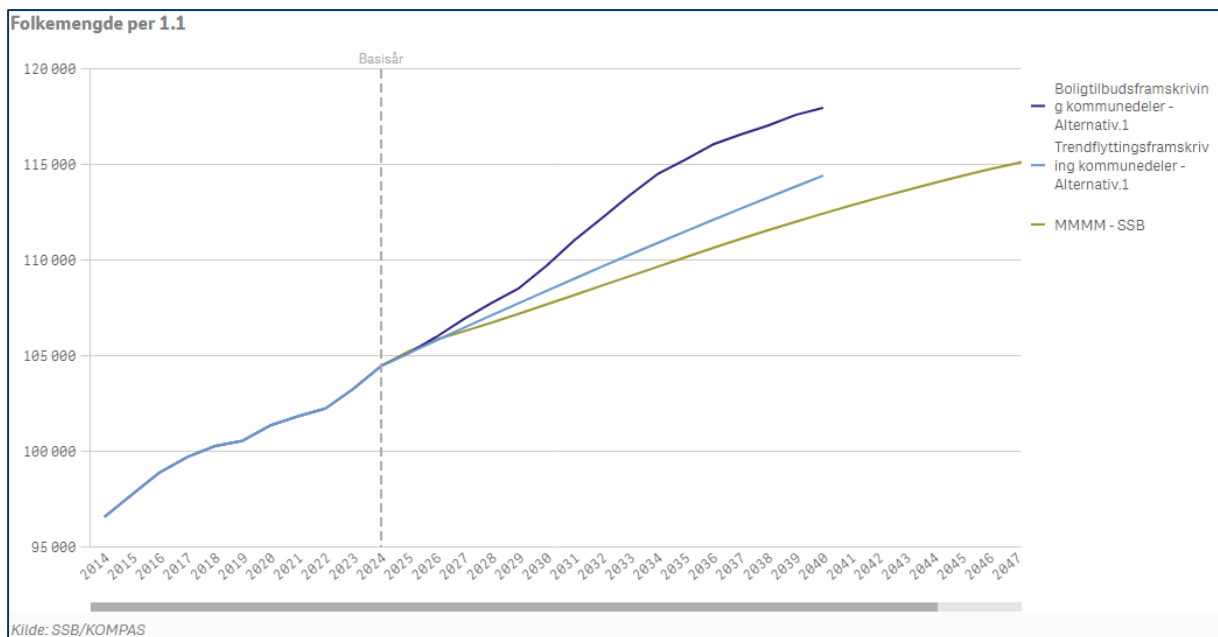
SSBs hovedalternativ MMMM viser at utviklingen med betydelig nedgang i antall skolebarn de siste 6-8 år, med stor sannsynlighet vil fortsette de neste 6-8 år. Det vil gi et betydelig overskudd av skolekapasitet, særlig på barnetrinnet i årene som kommer. SSB-MMMM befolkningsframskriving for Drammen kommune, fra 6. juni 2024, barnetall vises under.

	Registerdata, faktisk utvikling			Framskrivning forventet utvikling (SSB MMMM)	
	01.01.2018	01.01.2024	Faktisk endring	01.01.2030	Forventet endring
6-12 år (Barneskole)	8588	8193	-395	7593	-600
13-15 år (Ungdomsskole)	3567	3831	+264	3715	-116

For beregning av behovet for barnehage- og skolekapasitet utarbeider Drammen kommune egne befolkningsframskrivninger som skal fange opp lokale variasjoner på mer detaljert nivå enn for kommunen sett under ett (her: kommunedeler og skolekretser). Til dette benyttes demografistatistikk/modelleringsverktøyet KOMPAS. Det utarbeides to alternative framskrivninger: Et «trendflyttingsalternativ» og et «boligtilbudsalternativ».

Begge disse er med hensikt laget mer vekstoptimistiske enn det som er vurdert som sannsynlig i SSBs hovedalternativ MMMM (noe høyere innflytting og noe høyere fruktbarhet/fødselstall). Hensikten med det er å sikre større sikkerhetsmargin/bidra til større sikkerhet for tilstrekkelig kapasitet i tjenestetilbudet.

Det er vurdert at det å operere med to lokale framskrivingsalternativer er hensiktsmessig fordi det samlet gir større sikkerhetsmargin med hensyn til å sikre tilstrekkelig kapasitet i tjenestetilbudet.

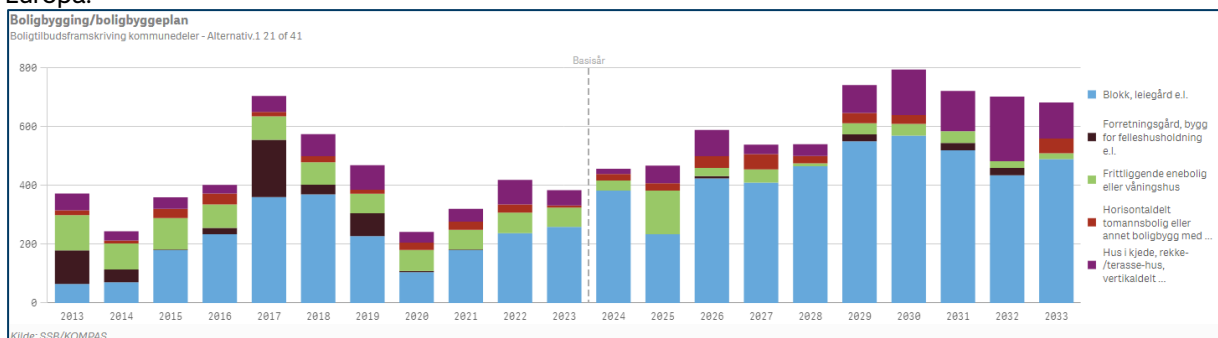
Diagrammet over viser faktisk folketallsutvikling 2014-2024 og forventet folketallsutvikling fra 2025 i tre alternativer (hele befolkningen, alle aldersgrupper): SSB sin MMMM- framskriving (grønn graf), Drammens lokale trendflyttingsframskriving (lyseblå graf – mer vekstoptimistisk) og Drammens lokale boligtilbudsframskriving (mørkeblå graf – mest vekstoptimistisk).

Usikkerheten øker både desto lenger fram i tid framskrivingen går, og med detaljeringsnivå. Derfor utarbeides bare lokale framskrivinger til 2040, mens SSBs framskrivinger går til 2050.

Den boligtilbudsbaserte befolkningsframskrivingen baserer seg på forventet lokal utvikling i boligtilbudet og framskriving av historiske innflyttingsmønstre til ulike typer nye/ledige boliger. Virksomhet arealplan har utarbeidet en prognose over hvor mange boliger som kan forventes ferdigstilt for hvert år fremover. Prognosen er fordelt på fem ulike boligtyper.

Figuren under viser antall faktisk ferdigstilte boliger av hver type ti år bakover i tid, og arealplans prognose 10 år fram i tid for hele kommunen.

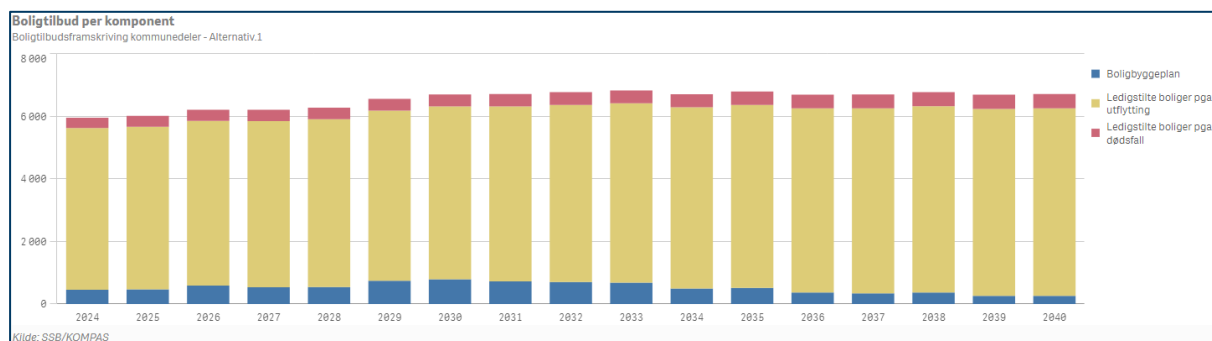
Som det framgår av figuren tas det høyde for større boligbygging framover enn det har vært til nå, til tross for at det for tiden er svært lav boligbyggeaktivitet på grunn av rentenivå, byggepriser og krig i Europa.

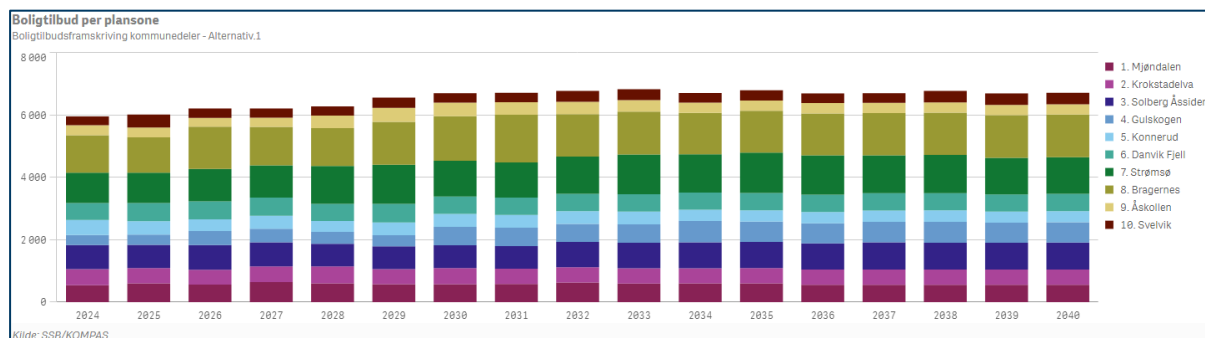
Innflyttingen til nybygde boliger inngår normalt i flyttekjeder både innenfor og på tvers av kommune/kommunedel/skolekrets. Antallet nybygde boliger utgjør slik kun en liten andel av boligtilbudet som kan gi innflytting til et område, og som dette framskrivingsalternativet bygger på.

«Boligtilbudet» i dette framskrivingsalternativet omfatter prognosen over antall nybygde boliger av ulike typer som tidligst kan forventes ferdigstilt hvor hvert år (i figuren under vist med blått «Boligbyggeplan»), pluss en beregning av hvor mange eksisterende bruktboliger av ulike typer som kan

forventes ledigstilt slik at de kan generere innflytting/inngå i flyttekjeder hvert år. Disse beregningene er basert på grunnkretsstatistikk og framskriving av historiske mønstre. I figuren under er bruktboliger som kan forventes ledigstilt på grunn av flytting vist med gult, og antallet bruktboliger som kan forventes ledigstilt på grunn av dødsfall vist med rødt.

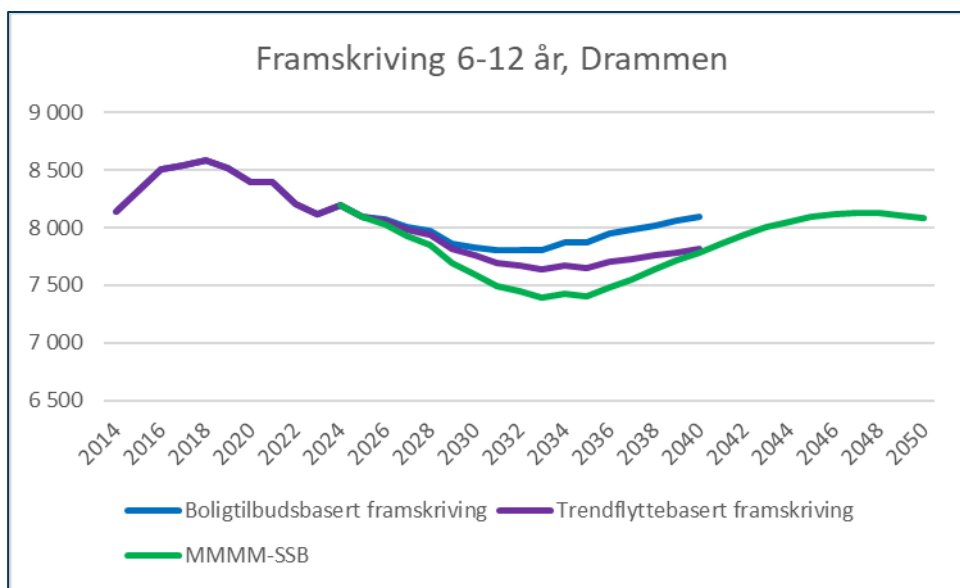
I figuren under vises det samlede beregnede boligtilbudet (nybygde boliger + ledigstilte bruktboliger) som ligger til grunn for den boligtilbudsbaserte befolkningsframskrivingen, per år fram til 2040 for hele kommunen og hver kommunedel.

For områder der det er planlagt stor boligbygging (eksempelvis Åsen/Mjøndalen, Gulskogen, Konnerud) er dette det mest vekstoptimistiske elevtallsalternativet. For områder med lav forventet boligproduksjon (eksempelvis Krokstad/Solberg) viser det boligtilbudsbaserte framskrivingsalternativet lavere befolkningstilvekst enn det trendflyttingsbaserte alternativet. Dette er fordi boligtilbudsalternativet legger til grunn at en større andel av befolkningstilveksten til Drammen samlet sett, vil tilfalle områder med stor boligvekst.

Framskrivingsalternativet «trendflytting» vektlegger i større grad lokale kjennetegn i bolig/befolknings/husholdningssammensetning og lokale flyttemønstre og framskriver disse. Det innebærer at områder med høy andel mindre utleieboliger (eksempelvis som på Strømsø) fortsatt forventes å få en høyere andel småbarn som trenger barnehage, men ikke blir boende i området til skolealder, mens områder med høyere andel familieboliger (som eksempelvis Konnerud) forventes å få en høyere andel skolebarn enn fødselstallene og barnehetallene skulle tilsi.

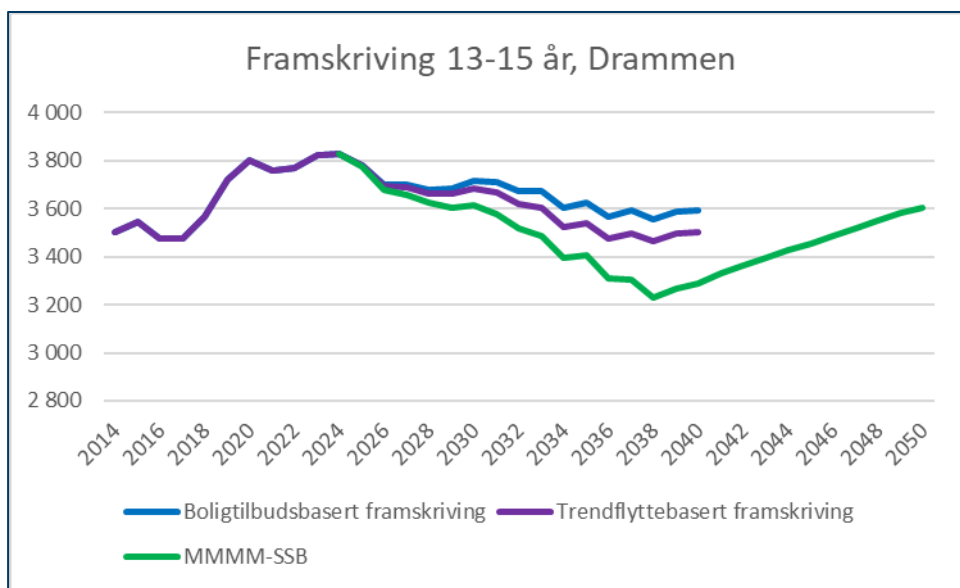
Framskrivning for aldersgruppen 6-12 år

Framskrivningene for aldersgruppen 6-12 år (barneskolealder) i kommunen viser at:

- Antall innbyggere mellom 6-12 år har gått jevnt ned siden 2018, bortsett fra en liten økning mellom 2022 og 2023. Denne økningen skyldes at det kom flere flykninger til kommunen enn beregnet, hovedsakelig på grunn av krigen i Ukraina.
- Totalt er det 395 færre barn i alderen 6-12 år i dag enn det var i 2018.
- Det er forventet en fortsatt betydelig nedgang i antall innbyggere mellom 6-12 år frem mot 2034-2035, med til sammen cirka 800 elever (MMMM-SSB). Etter dette kan kommunen forvente en svak økning i antall barn i denne aldersgruppa frem mot 2040, og trolig også noe videre.
- Selv i 2040 må kommunen forvente at det vil være færre barn i denne aldersgruppa enn det er i dag.
- Framskrivningene for hver skolekrets viser hvilke barneskoler som kan forvente en økning eller nedgang i elevtallet frem mot 2040.

Framskrivning for aldersgruppen 13-15 år

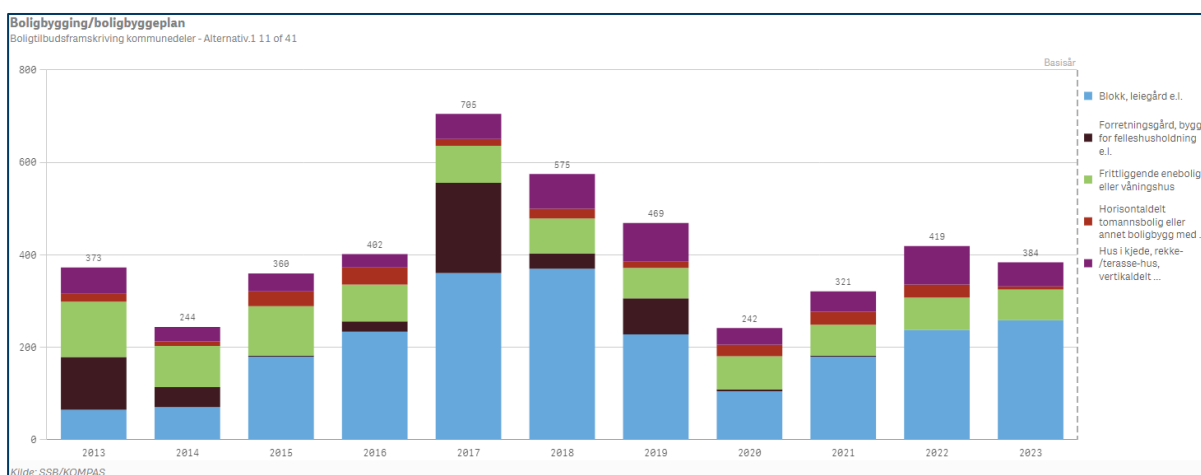

Prognosene for aldersgruppen 13-15 år (ungdomsskolealder) i kommunen viser at:

- 2023 var et historisk toppår for antall barn i denne aldersgruppa.
- Framover mot 2038 forventes en fortsatt nedgang med cirka 500 elever (MMMM-SSB).
- Nedgangen er ikke geografisk jevnt fordelt over hele kommunen. Framskrivningene for hver skolekrets viser hvor det forventes økning eller nedgang i elevtallet frem mot 2040.

Prognoser for forventet boligutvikling

Figuren under viser den historiske boligbyggingen i Drammen og kommunedelene i de siste 10 år. Antall ferdigstilte boliger varierer mye fra år til år med lavest 242 boliger i 2020 og topp år med rundt 700 ferdigstilte boliger i 2017. I gjennomsnitt ble det bygget ca. 400 boliger per år.

Til dette kunnskapsgrunnlaget og framskrivingsalternativet «Boligtilbud» har kommunen oppdatert sin prognose for boligutviklingen (06/2024). Virksomhet Arealplan har stipulert tall for anslått boligbygging i kommunedelene frem til og med 2040.

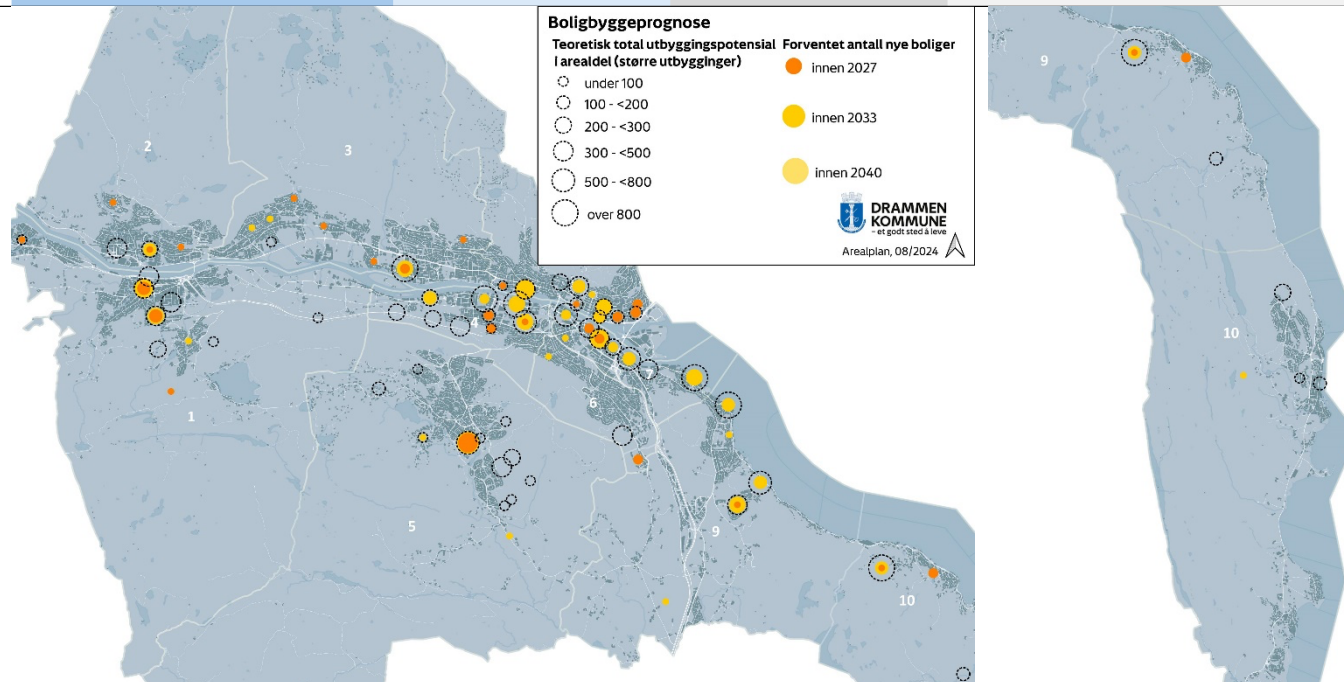
Prognosen er et optimistisk estimat av hvor mange og hvilke typer boliger som tidligst kan forventes ferdigstilt når i de ulike utbyggingsområdene med plan- og byggesaksaktivitet. Vurderingen baserer seg

på en gjennomgang av nylig vedtatte og pågående byggeplaner (reguleringsplaner), samt nylig gitte byggetillatelser. Se utfyllende kommentar til vurderingsmetoden nedenfor.

Det er ikke tatt hensyn til et usikkert verdensbilde med krig i Europa og stigende priser i boligmarkedet, som for tiden fører til langt lavere faktisk byggeaktivitet enn Statistisk sentralbyrå sine tidligere prognoser for framtidig boligutvikling. Dette vil kunne påvirke boligutviklingen i kommunen framover. Kommunens prognoser for tempo i framtidig boligutvikling er dermed vesentlig mer vekstoptimistisk enn anslag fra Statistisk Sentralbyrå.

Kommunens prognose for forventet antall boliger per år samlet for kommunen og utbyggingsområder

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Prognose antall boliger (ca.)	460	470	590	540	540	740	800	720	700	680	500	520	370	340	370	260	260
Kommentar til tallgrunnlaget, tidsperspektivet og usikkerheter knyttet til den:	Ferdigstilte og forventet ferdigstilte boliger innen 2024	Boliger med gyldige byggetillatelse og anslag over mulig ferdigstilte boliger innenfor nylig vedtatte samt forventet vedtatte reguleringsplaner			Boligpotensiale innenfor nylig vedtatte samt pågående reguleringsplaner som vurderes å være realistisk ferdigstilt			Boligpotensiale innenfor pågående reguleringsplaner, både detaljreguleringer og større planer			Hovedsakelig boligpotensiale innenfor større pågående planer og planer som er avhengige av ulike større infrastrukturtiltak						
	Ganske sikkert	kortsiktig			noe lengre frem i tid			langsiktig			langt frem i tid						
											Veldig usikkert						

Kommentar til grunnlag for vurderingen, og usikkerheter knyttet til vurderingen

Det er knyttet flere usikkerheter til vurdering av utbyggingspotensialet, og denne vurderingen må anses som et grovt anslag over en *mulig* utbygging innen planhorisonten, dvs. mulige ferdigstillinger innen året 2040. I de gjeldende arealdelene for de tidligere kommunene, er det en teoretisk utbyggingsreserve på cirka 18.000 boliger. Den nye arealdelen forventes vedtatt vinter 2025. Det forventes endringer i den totale boligarealreserven, men det påvirker ikke boligbyggeprognosen som ligger til grunn til dette kunnskapsgrunnlaget. At arealer er avsatt i kommuneplanens arealdel, betyr at det er mulig for utbyggingsaktører (stort sett private) å starte reguleringsplanarbeid for å få mulighet til bygge boliger. Drammen kommune har gjennom de gjeldende kommuneplaner for de tre tidligere kommunene ikke prioritert noen områder for boligbygging, eller definert en rekkefølge. Det betyr at det er opp til markedet, både om hvilke områder som bygges ut når, og hva slags boligtyper som bygges.

Oppsummert er det for vurdering av utbyggingspotensialet i dette kunnskapsgrunnlaget, sett på følgende nivåer:

- byggetillatelser
- boligpotensialet innenfor vedtatte, men ikke utbygde planer
- boligpotensialet innenfor pågående planprosesser

Byggetillatelser

Det er sett på antall gitte byggetillatelser fra og med 1.1.2020-januar 2023. En byggetillatelse er gyldig i tre år fra den er innvilget. Det betyr at alle boliger med byggetillatelser som er gitt etter denne dato, men ikke blitt ferdigstilt enda, er med. Dette utbyggingspotensialet anses som en noe mer sikker utbygging innen et kortsiktig perspektiv (innen året 2027).

Vedtatte, men ikke utbygde planer

Det er tatt med planer som er vedtatt, men – etter nåværende kunnskap – ikke påbegynt utbygd enda. Det forholdet kan endre seg raskt, og er dermed kun et øyeblikksbilde. Vedtatte eldre reguleringsplaner som ikke har blitt realisert på mange år er ikke tatt med i vurderingen.

Pågående planer

Som hovedregel går vi ut fra at pågående reguleringsplaner til det nåværende tidspunktet kan være realistiske at ferdigstilles, bygges ut innen de neste 10 årene. Det er imidlertid flere usikkerhetsmomenter knyttet til forhold som:

- Selve utbyggingspotensialet; det er angitt ønsket utbygging fra forslagstiller, dette er nødvendigvis ikke i tråd med realistisk arealutnyttelse. Dvs. angitt potensiale innenfor de enkelte planene kan være mye høyere enn hva som kan være realistisk.
- Utbyggingen kan være knyttet til tunge rekkefølgekrav (f.eks. til infrastruktur)
- For noen (særlig større planer) kan det være realistisk at noen utbyggingstrinn ferdigstilles, men ikke det hele potensialet som ligger i planen.
- Andre lokale forhold

Arealreserven i kommuneplanen

Arealreserven i kommuneplanens arealdel viser et grovt anslag over det totale potensialet som ligger avsatt til bolig i arealdelen. Denne arealreserven kan ikke inngå i vurderingen, da det er høyest usikkert om og hvor det vil komme boligutvikling langt frem i tid (over ca. 10-12 år). Det er også forklaringen på at det totale volumet i boligbyggeprognosen går ned i dette tidsperspektivet (det vil si fra ca. året 2034), selv om det ligger et teoretisk mye større utbyggingspotensiale i kommuneplanens arealdel.

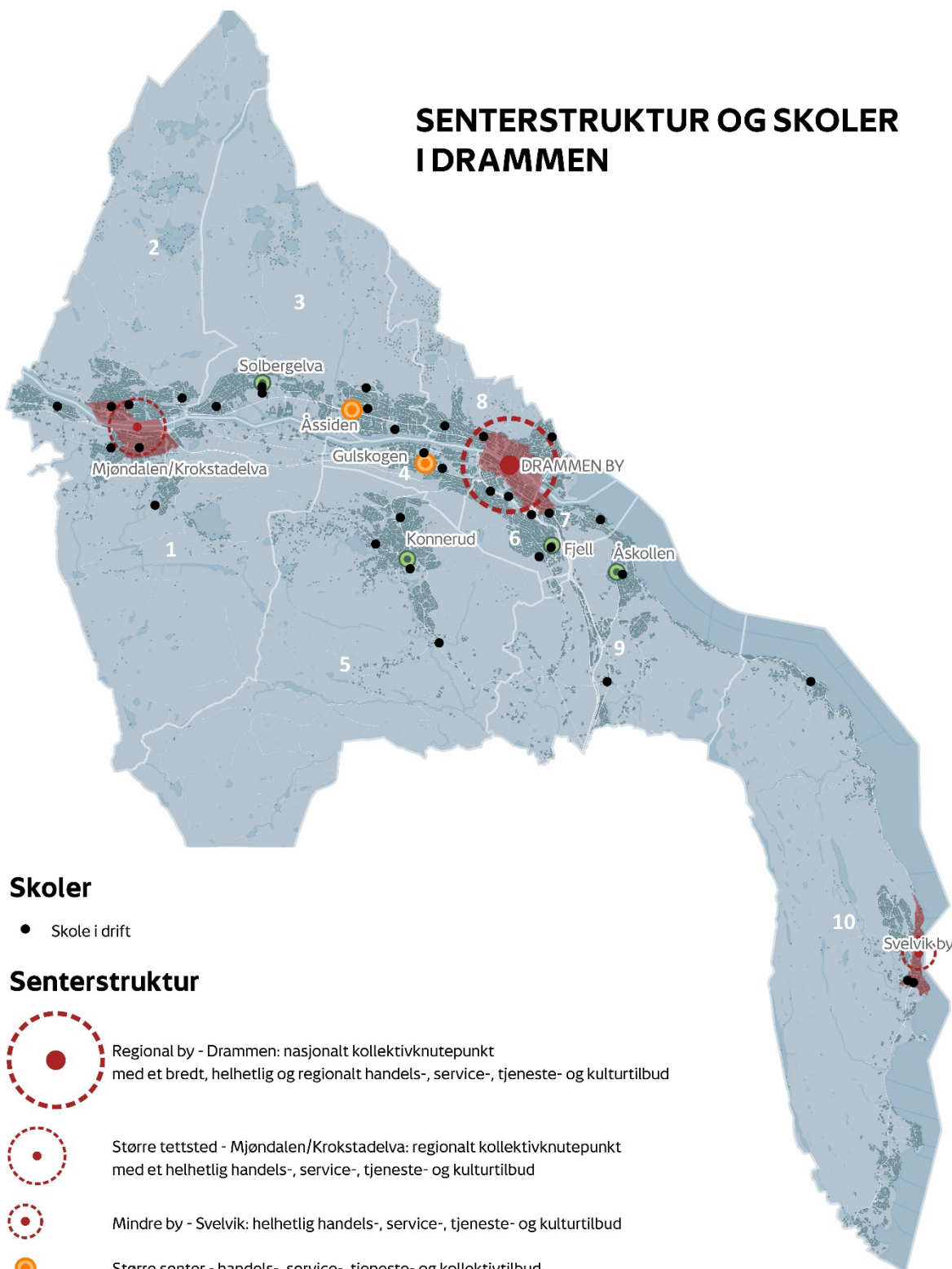
5.Samfunnsutvikling

Kommunens samfunnsdel og arealstrategi

Kommuneplanens samfunnsdel har mål om å sikre utvikling i eksisterende tettsteds- og senterstruktur i kommunedelene. Kommunens overordnede strategier er at det legges til rette for stor grad av nærhet til tjenestetilbudet, ved bruk av nærliggende lokaler og arealer, samt at det legges til rette for gode og tilgjengelige møteplasser i nærmiljøet. Bruk og utvikling av kommunens skolebygg og skolens uteområder har stor betydning for å understøtte kommunens ønskede lokale samfunnsutvikling.

Rammene for utvikling av kommunens byer og tettsteder ligger i den vedtatte senterstrukturen, og i de arealpolitiske prinsippene om et utbyggingsmønster basert på samordning av arealbruk og transportsystem. Kommunens senterstruktur ble fastsatt i formannskapet 15.mars 2022. Samfunnsdelen legger opp til et utbyggingsmønster etter prinsippet om fortetting av eksisterende tettsteder og kollektivakser framfor å bygge ut ubebygde områder. De ulike sentrenes egenart skal tas vare på, og utvikles videre med både boliger, næring og viktige møteplasser, som både tiltrekker seg nye innbyggere og beholder og sikrer et rikt næringsliv. Det er en forutsetning å utnytte eksisterende og planlagt infrastruktur samt tilrettelegge for økt bruk av miljøvennlige transportformer som gange, sykkel og kollektivtransport.

SENTERSTRUKTUR OG SKOLER I DRAMMEN

Skoler

- Skole i drift

Senterstruktur

Regional by - Drammen: nasjonalt kollektivknutepunkt med et bredt, helhetlig og regionalt handels-, service-, tjeneste- og kulturtilbud

Større tettsted - Mjøndalen/Krokstadelva: regionalt kollektivknutepunkt med et helhetlig handels-, service-, tjeneste- og kulturtilbud

Mindre by - Svelvik: helhetlig handels-, service-, tjeneste- og kulturtilbud

Større senter - handels-, service-, tjeneste- og kollektivtilbud, med arealkrevende næringer for et regionalt marked

Nærsenter - handels-, service-, tjeneste- og kollektivtilbud

 Sentrums(plan)avgrensning

Arealplan, 08/2024

Skolens betydning for nærmiljøet

Bruk av skoler som nærmiljøanlegg er viktige brikker i utviklingen av attraktive lokalmiljøer. Det handler blant annet om hvordan skolebygninger og skoleområder benyttes til aktiviteter som kommer lokalsamfunnet til gode, også på fritiden. Dette kan for eksempel inkludere ulike arrangementer både i og uten skolens regi, møter, kulturelle aktiviteter, fritidsaktiviteter eller andre tiltak i nærmiljøet. Ved å bruke skolebyggene til mer enn bare undervisning, blir byggene også viktige ressurser for nærmiljøet.

Skolegårder har lekeapparater, nærmiljøanlegg og sittegrupper som innbyr til uorganisert aktivitet også på fritid og helger, og som kan være viktige samlingspunkt for lokalmiljøene.

En skole er viktig for nærmiljøene, men er trolig ikke alene det som avgjør hvor innbyggere velger å bosette seg i en kommune. I tillegg til skole kan det være flere forhold som kan være avgjørende for hvor familier med barn ønsker å bosettes seg, blant annet om lokalmiljøet:

- har en barnehage
- er trygt. Det kan for eksempel handle om god gatebelysning, lav kriminalitet og trygge lekeplasser.
- har andre tjenester, som for eksempel helsetjeneste eller butikk
- har priser på boliger og leieforhold som passer familiens økonomi.
- har parker, naturområder og sportsfasiliteter som er attraktive for familier med barn
- har gode offentlige transportforbindelser og nærhet til arbeidsplasser
- er kjent for å ha et godt nabollesskap

Ved nedleggelse av skoler bør det vurderes om nærmiljøfunksjonen kan opprettholdes på gjenværende skoler i nærheten, ved idrettsanlegg eller andre offentlige arealer.

Skolegården og skolens betydning som nærmiljøanlegg vil omtales mer konkret for de skolene som berøres av forslag til ny skolestruktur i saken som kommer senere i høst.

Arealeffektivisering – effekt på klimagassutslipp

Grunnskolenes totale bygningsareal er en driver for kostnader til investering, drift og vedlikehold av skolebyggene. En arealeffektivisering i bygninger og uteanlegg vil kunne redusere kostnadene til kommunen, og redusere kommunens egne klimagassutslipp. Arealeffektivisering betyr for eksempel å redusere antall skolebygg og lage en skolestruktur der færrest mulig skoler driftes med stor ledig kapasitet.

Endringer i skolestrukturen kan i en overordnet vurdering gi følgende effekter på klimagassutslipp:

Transport/mobilitet:

- Lengre reisevei til skolen vil kunne føre til økte klimagassutslipp fra transport.
- En byggeier påvirker transportmønstret og transportutslipp gjennom lokalisering av bygg. For å redusere transportrelaterte utslipp bør det vurderes å tilrettelegge for økt bruk av kollektivtransport, sykling, gange og lademuligheter til bil og sykkel.
- Endringer i reisevaner og transportmønster kan påvirke klimagassutslipp.

Arealbruk:

- Økt arealutnyttelse/arealtetthet vil bidra til lavere energibruk til oppvarming og dermed lavere klimagassutslipp.
- Færre skolebygg gir lavere klimagassutslipp knyttet til drift og vedlikehold.

Materialer:

- Produksjon og transport av materialer er blant de største kildene til utslipp fra bygg og eiendom.
- Nybygg bidrar til store klimagassutslipp.
- Å rive mindre er ett av de viktigste klimatiltakene for bygg- og eiendomssektoren. Bevare, gjenbruke og oppgradere eksisterende bygninger er mer bærekraftig enn å rive.

- Å bruke modulbyggene så lenge som mulig, gir mindre klimautslipp enn å gjøre bygningsmessige utbedringer/tilbygg ved skolen.
- Det er viktig at det foreligger en plan for videre bruk av bygningsmassen ved eventuell formålsendring.

Energi:

- Energieffektivisering av bygg bidrar til lavere energibruk og lavere klimagassutslipp.
- Tilrettelegging for fornybar energiproduksjon vil bidra til lavere utslipp knyttet til energi.

6. Økonomi

Nedgang i antall elever påvirker rammetilskuddet

Hvert år tildeler staten et rammetilskudd til kommunene. Rammetilskuddet er en del av kommunens inntekter, og tildeles blant annet på bakgrunn av antall innbyggere og ulike aldersgrupper. Kommunen mottar derfor et rammetilskudd på bakgrunn av antall barn i aldersgruppen 6-15 år. Dette tilskuddet er på cirka 130.000 per folker registret innbygger i denne aldersgruppen. Dersom elevtallet går ned, trekkes kommunens rammetilskudd med tilsvarende beløp. Dette er årsaken til at rammene til grunnskole blir mindre når antall elever i grunnskolen går ned. Øker antall elever øker rammetilskuddet til kommunen med tilsvarende beløp.

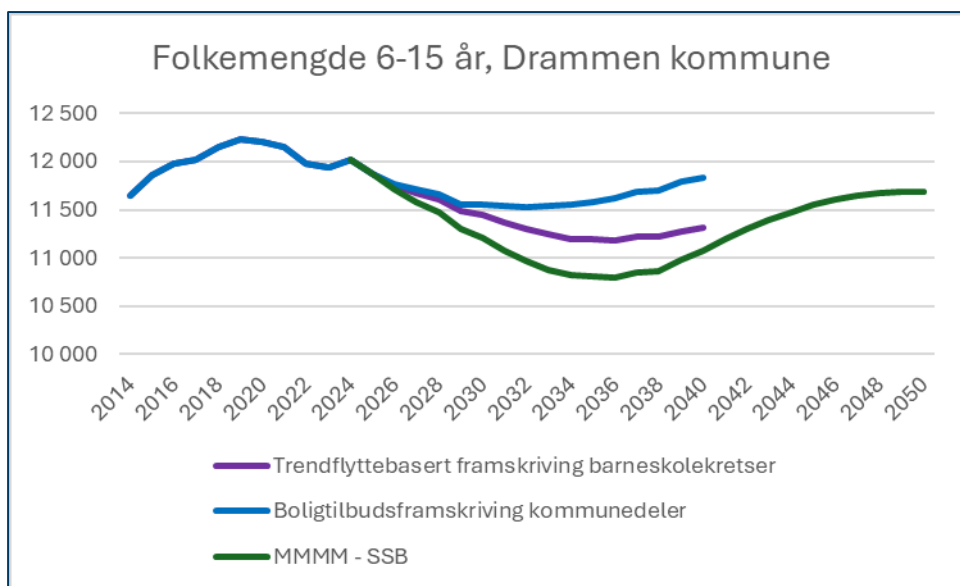
En elev færre i grunnskolen betyr for tiden et nedtrekk i rammen til programområdet på 100.000 kroner. Resterende 30.000 tas som nedtrekk i rammene i andre programområder som retter tjenestene sine mot samme aldersgruppe.

Rammene til programområdet tildeles ut fra et rammetilskudd fra staten, der størrelsen på rammetilskuddet følger framskrivningene til SSB for antall elever i grunnskolen.

Grafen på neste side viser framskrevet elevtall for elevene i grunnskolealder (6-15 år) frem til 2050. Vi ser av grafen at antall elever har gått ned siden 2018, og at vi fortsatt må forvente at det går ned i flere år fremover. Årsaken til at elevtallet går ned i grunnskolen, skyldes blant annet at det fødes færre barn per kvinne nå enn det gjorde for mindre enn ti år siden, og innvandringen til kommunen har gått ned. I tillegg vil antall elever også påvirkes av inn- og utflytting i kommunen, antall elever som begynner i private skoler eller barn som bor i fosterhjem.

Skal vi lene oss til prognosene til SSB (MMMM), ser vi at trenden vil snu i 2036, mens de kommunale prognosene er litt mer optimistiske og tror på en mindre nedgang i antall elever. Boligtilbudsframskrivning har et vendepunkt i 2032, og trendflyttingsframskrivning har likt vendepunkt som SSB i 2036.

Grafene viser også at ingen av framskrivningene forventer at elevtallet vil komme tilbake på dagens nivå i løpet av framskrivningsperioden. Framskrivningene til SSB peker på at elevtallet vil ligge under dagens nivå helt frem til 2050, da med 300 færre elever enn grunnskolen har i dag.

Grunnskolen trekkes for 100 000 kroner per elev når det forventede elevtallet ifølge framskrivningen til SSB går ned. Dette, sammen med et krav om at programområdet skal driftes i balanse, fører til at programområde skole får et nedtrekk i rammene fram til elevtallet øker igjen. Det ble vist i tabellen i kapittel 1. Oppsummert er dette:

- 50,3 millioner kroner frem til år 2032 dersom vi legger boligbyggefamskriving til grunn
- 83,3 millioner kroner frem til 2036 dersom vi legger trendfamskriving til grunn
- 122,8 millioner kroner frem til 2036 for MMMM-SSB-famskriving til grunn

I 2024 har programområdet en total ramme (inkludert husleie og renhold) på 1.595 millioner (opprinnelig budsjett 2024). Rammen disponeres på denne måten:

	Skolebygg (husleie, strøm, renovasjon, renhold)	Lønnskostnader ansatte skole og SFO, minus sykelønnsrefusjon)	Netto: andre driftskostnader og andre inntekter	Kostnader til skyss
Millioner av total ramme	432 millioner	1.182 millioner	-35 millioner	16 millioner
Prosent av total ramme	27,1%	74,1%	-2,2%	1,0%

*) Herav ledelse: 125 millioner kroner

Antall skoler påvirker rammetilskuddet

I 2021 innførte regjeringen et nytt kriterium i inntektssystemet (rammetilskuddet) for kommunene med et grunntilskudd på 541.000 kroner per grunnskole. Dersom en skole legges ned, vil staten trekke kommunen med 541.000 kroner i rammetilskuddet til kommunen. Dette er en økonomisk konsekvens av nedleggelsen. Denne kostnaden vil tas med i beregningen når den økonomiske innsparingen for forslagene til tiltak legges frem senere i høst.

Kostnader for undervisning

Kostnad per elev er uavhengig av hvilken skole eleven går på. Kostnader til undervisning omfatter lærernorm, andel timer til individuelt tilpasset opplæring (tidligere spesialundervisning) og tilpasset opplæring, i tillegg til midler til utstyr og andel av ledelse. Bokostnader (husleie, strøm, renovasjon,

renhold) holdes utenfor i denne beregningen. Både lærernorm og individuelt tilpasset opplæring er lovpålagte timer.

Lærernormen ble innført i 2017 og den bestemmer hvor mange timer hver enkelt elev skal ha i løpet av et skoleår i gruppe. Lærernormen sier at det skal være én lærer i ordinær undervisning for 15 elever på 1. til 4. trinn, og for 20 elever på 5. til 10. trinn. Dette er uavhengig av hvor store klassene er, men lærernormen bestemmer altså hvor stor bemanning skolen skal ha i ordinær undervisning. Tidligere var det størrelsen på hver klasse som definerte kostnaden for undervisningen, som gjorde at jo større klasse, jo mer kostnadseffektivt. Innføring av lærernormen betyr altså at kostnaden for undervisning for en elev er uavhengig av klassestørrelse, og uavhengig av hvilken skole eleven går på.

Gjennomsnittlig kostnad for en elev i forhold til lærernormen er 50 460 kroner pr. år. I tillegg kommer andel av individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) og administrasjon og undervisningsmateriell. Individuelt tilrettelagt opplæring er det som tidligere het spesialundervisning. Dette er timer som gis etter enkeltvedtak, basert på sakkyndig vurdering fra PPT. Beregningen under er gjort utfra det totale antallet timer som ble gitt til individuelt tilpasset opplæring delt på det totale antallet elever i Drammensskolen. Skolen er også pålagt å ha en ledelse og midler til undervisningsmateriell. Dette betyr at uansett hvilken skole eleven går på, vil kostnaden per elev være:

	Kroner
Lærernorm	50 460
Andel ITO	12 390
Administrasjon og undervisningsmateriell (cirka)	7 000
Kostnad per elev per år	69 850

Skolestrukturen i kommunen har betydning for hvordan programområdet disponerer sin økonomiske ramme. Overordnet er det et pedagogisk mål å bruke mest mulig av den økonomiske rammen til undervisning og tiltak for elevene, og minst mulig til kostnader for drift av skolebyggene.

Færre skoler vil ikke bare føre til lavere kostnader for drift av skolebyggene, men vil også kunne gi positive økonomiske effekter på andre områder. Skolestørrelse har direkte følger for behov for antall årsverk i skolens ledelse. I mindre og mellomstore skoler vil kostanden per elev til ledelse være høyere enn i store skoler. Effekten av å redusere antall skoler er blant annet at antallet personer i ledelse samlet sett kan reduseres, samtidig som noen skoler vil få større ledergrupper som gir bedre forutsetninger for å kunne fordele og samarbeide om lederoppgavene.

Når det gjelder kostnader til SFO drives dette til selvkost, det vil si at foreldrebetaling dekker kostnader til ordningen sammen med statlige tilskudd for moderasjonsordninger.

Kostnader for bygg

Kostnadene som programområdet har til drift av byggene, endrer seg lite i forhold til hvor mange elever som går på skolen. Husleien for bygget er den samme, uavhengig om antall elever på skolen er 100, 200 eller 300. Strøm, renovasjon og renhold påvirkes også i mindre grad av endringer i elevtallet, men færre elever kan bety et mindre behov for strøm, renhold og renovasjon dersom skolen ikke benytter deler av arealet til daglig. Dersom et bygg blir stående tomt vil det påløpe «sparebluss-kostnader», som for eksempel at bygget må ha en viss temperatur og det må etterses i forhold til renhold og renovasjon. Dersom grunnskolen avvikler skoledriften i et skolebygg, vil grunnskolen betale husleie, renovasjon, strøm og renhold frem til leieavtalen med DEKF går ut. Når leieavtalen har gått ut, er det DEKF som overtar kostnadene for løpende driftskostnader samtidig som leieinntekten fra grunnskolen faller bort. For mer informasjon om DEKF og leieforhold, se kapittel 8.

7. Skolefaglige forhold

Kompetansekrav, fagmiljø og rekruttering

I 2017 ble lærerutdanningen 5-årig, og alle nyutdannede har nå en masterutdanning. Dette gjør at alle nyutdannede har høyere startlønn, enn de som gikk tidligere løp med 3-årig utdanning. Som en

konsekvens av dette har lønnskostnadene per lærer i grunnskolen økt. I tillegg har pedagoger med masterutdanning færre godkjente fag de kan undervise i, sammenlignet med pedagoger som ble utdannet før 2017. Dette gjør at fleksibiliteten i skolene er blitt litt mindre, ved at en lærer ikke kan undervise i mange ulike fag. Dette skaper størst utfordringer i små skoler.

Grunnskolen er i kontinuerlig utvikling, og bare i løpet av de siste årene har de tatt i bruk nye digitale måter å undervise og samarbeide på, fått nye læreplaner i alle fag og en ny opplæringslov med forskrifter. Til sammen har dette vært et stort omstillingsarbeid for alle ansatte og ledere i Drammensskolen. Utviklingsarbeidet foregår i all hovedsak ute på den enkelte skole, der rektor og skoleledelsen leder arbeidet. Store skoler har flere skoleledere og ansatte enn små skoler, og det blir derfor flere ansatte som kan delta, bidra og ta ansvar for utviklingen i større skoler enn små skoler.

I hele landet er det vanskelig å få tak i lærere med godkjent kompetanse. I Drammen kommune har cirka 4-5 prosent av pedagogene i grunnskolen ikke hatt godkjent kompetanse de siste årene. Det handler ikke om at skolene ikke vil ansette masterutdannede pedagoger, men rett og slett at det ikke er tilstrekkelig antall pedagoger med godkjent kompetanse som søker eller takker ja til en stilling i Drammensskolen. Erfaringer fra rekrutteringsprosesser i kommunen viser at det er litt lettere for sentrumsnære skoler å få tak i tilstrekkelig antall pedagoger med godkjent kompetanse. Noen av de ikke-sentrumsnære skolene har hatt større utfordringer med rekruttering.

Årsaken til at nyutdannede eller nytilsatte velger sentrumsnære skoler kan skyldes flere ting, blant annet:

- Sentrumsnære skoler er ofte store skoler med mange ansatte, der personalgruppen til sammen kan undervise i alle fag. Flexibiliteten i personalgruppen blir god.
- Personalgruppen er større på en stor skole enn en liten. I pedagogisk utviklingstid vil det være mange som kan bidra til skolens utvikling.
- Store skoler har flere muligheter for å dekke opp dagsfravær internt ved å omdisponere ansatte.
- Store og mellomstore skoler har større ledergrupper enn mindre skoler, og administrative og pedagogiske utviklingsoppgaver kan fordeles på flere.

Laget rundt eleven

Å ha "et lag rundt eleven" handler om å skape et inkluderende, støttende og trygt miljø der eleven kan vokse og lære. Det handler om et samarbeid mellom alle de tjenestene som retter seg mot barn og unge, kvaliteten på samarbeidet og hvordan tjenestene klarer å være tilgjengelige for elevene. For å lage sterke lag rundt elever samarbeider grunnskolene tett med særlig skolehelsetjenesten, pedagogisk psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) og familietjenester i kommunen.

Skolehelsetjenesten er og skal være en lett tilgjengelig lavterskel helsetjeneste for barn og ungdom. Ressursene til skolehelse legger elevtall på hver skole til grunn. Ressursen til skolehelsesykepleiere fordelt på færre skoler kan gi høyere grad av tilstedeværelse på den enkelte skole. Dekningsgraden pr. elev er likevel tilnærmet lik.

I ny opplæringslov har PP-tjenesten fått et utvidet oppdrag knyttet til samarbeid, støtte og veiledning til skolene. PP-tjenesten skal nå i større grad enn tidligere bidra inn i skolenes forebyggende arbeid for å sikre et inkluderende opplæringstilbud til elever som kan ha behov for tilrettelegging av opplæringen. For å lykkes med dette er det viktig at PP-tjenesten har god kunnskap om organisering, kultur, kapasitet og ordinære opplæringstilbud på den enkelte skole. Antall skoler som PP-tjenesten skal følge opp har betydning for hvor mye tid tjenesten har av tilstedeværelse på hver skole. Et lavere antall skoler å forholde seg til kan gi en tettere relasjon til virksomheten, øke antall skolebesøk og dermed videreføre samarbeidet med den enkelte skole.

Alle tjenestene som inngår i laget rundt eleven må jobbe tett med skoleledelse, lærere og andre fagpersoner på hver skole for å møte elevenes behov. Lederressursene ved hver skole har betydning for fleksibilitet i samarbeidet med andre profesjoner.

Rammevilkår

Rammevilkår for tjenestekvalitet avhenger av faktorer som kompetanse, ledelse, samhandling og økonomi. Drammensskolen skal tilby likeverdige, kostnadseffektive tjenester med god kvalitet til alle elever og deres foresatte. Valg av skolestruktur påvirker hvordan undervisningen og opplæringen skal organiseres i kommunen. Skolebyggene, hvor de er plassert og hvordan de er utformet både ute og inne, gir føringer for den pedagogiske og organisatoriske driften. Blant annet vil antall bygg og anlegg, tilstand og egnethet i byggene, størrelsen på fag- og elevmiljø påvirke hvordan kommunen kan følge opp ønsket læringspraksis som er i tråd med nye læreplaner.

I arbeidet med ny skolestruktur for Drammensskolen vil det legges vekt på at alle forslag til endringer i skolestrukturen skal forbedre grunnskoletjenesten og være til elevenes beste. Målet er å skape gode og likeverdige skolemiljøer for alle barn. Dette innebærer blant annet å styrke kompetansemiljøene på den enkelte skole, styrke mulighet til å rekruttere ansatte med godkjent kompetanse, bedre forutsetningene for samhandlingen mellom tjenestene rundt barnet og gi gode utviklingsvilkår for skoleledelse. Kvalitet handler også om at kommunen må ha ressurser til kompetanseheving for de ansatte, slik at skolene blant annet skal være i stand til å møte framtidens behov. Dette gjelder kompetanse både i møte med ulike elevgrupper, og nye undervisningsmåter. Målsettingen må hele tiden være jevnere og bedre tilbud til elevene som kan bidra til å øke trivsel og læring.

Skolene må selvfølgelig også være i stand til å utføre de lovpålagte tjenestene og drifte forsvarlig innenfor vedtatte rammer. Grunnskolen ønsker i størst mulig grad å bruke den økonomiske rammen til elevene og undervisningen, fremfor å bruke store beløp på å drifte skolebygg hvert år.

Skolestørrelse

Forskning

Det finnes både nasjonal og internasjonal forskning på skolestørrelse, trivsel og læring. Det nyeste kunnskapsgrunnlaget nasjonalt, er publisert i en rapport utarbeidet av professor Thomas Nordahl i 2022¹². Forskningsrapporten baserer seg på nasjonale og internasjonale meta-analyser og kunnskapsoversikter knyttet til skolestørrelsens betydning. Hovedkonklusjonen i denne litteraturgjennomgangen er at det er liten sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel i skolen. Det vil si at variasjoner mellom skoler i liten grad kan forklares av skolestørrelsen alene når det er kontrollert for andre bakgrunnsvariabler og pedagogiske variabelers betydning for elevenes læring.

Forskningsrapporten konkluderte med at det er en svak positiv tendens til at ideell skolestørrelse for læringsutbytte er fra 300 og opp mot 600-700 elever for ungdomsskolen og noe lavere for barneskolen. Samtidig sier rapporten at det er viktig å understreke at de skolefaglige prestasjonene statistisk sett bare vil synke marginalt om skolene er større eller mindre enn dette.

Rapporten til Nordahl viser også til at skoler på 500-600 elever er store nok til å ha lærere med den kompetansen som læreplanene krever. Et annet funn i rapporten til Nordahl er at det ser ut til å være ingen sammenheng mellom sosial trivsel og skolestørrelse. Det vil si at elevene trives like godt enten de går på en liten eller stor skole. Innenfor både faglig og sosial trivsel er det ingen forskjeller tilknyttet skoletype, det vil si om elevene går på en 1. – 10. trinn skole eller på en ren barneskole eller ren ungdomsskole.

Skolestørrelse i Drammen

Drammen har 32 skoler med ulik størrelse. I gjennomsnitt har skolene i Drammen en størrelse på 363 elever. Den minste skolen har cirka 100 elever og den største har cirka 600 elever. Gjennomsnittet for landets 12 største kommuner er 334 elever, og gjennomsnitt for hele landet er en skolestørrelse på 232 elever.

Arbeidet med skolestruktur i kommunen vil kunne endre på elevtallet på de enkelte skolene. Noen skoler vil kunne få flere elever enn de har i dag, dersom for eksempel to skoler slås sammen til en skole. Forskning om skolestørrelse vil bli inkludert i vurderingen av ny skolestruktur, og det vil ikke bli foreslått

¹² Thomas Nordahl: [Skolestørrelse og sammenheng med elevenes trivsel og læring.pdf \(utdanningsnytt.no\)](#)

endringer i skolestrukturen med et elevtall som avviker betydelig fra forskningsanbefalingene om maksimaltallet for antall elever per skole.

Tabellen på neste side viser en oversikt over grunnskolene i kommunen, og antall elever per skole, august 2024 (tall i parentes).

Skolestørrelse (antall elever)	Skole
Under 250	Frydenhaug (89), Tangen (100), Rødskog (135), Steinberg (179), Skoger (181), Åsen (189), Stenseth (200), Svelvik ungdomsskole (206), Vestbygda (215)
251-350	Galterud (258), Killingrud (266), Bragernes (312), Danvik (346), Tømmerås (347)
351-450	Eknes (352), Børresen (361), Aronsløkka (380), Kjøsterud (396), Øren (415), Åssiden (420), Veiavangen (433), Konnerud (434), Åskollen (443)
451-550	Hallermoen (451), Svensedammen (472), Fjell (488), Krokstad (506), Gulsbogen (530), Brandengen (531), Solberg (543), Mjøndalen (549)
Over 550	Marienlyst (604)

Kommunen har i dag to 1-10-skoler, Gulsbogen og Frydenhaug. De andre skolene er rene barne- eller ungdomsskoler. Kommunen har ingen fådelte skoler, som betyr at elever fra ulike årstrinn går sammen i en klasse. Fådelte skoler brukes gjerne i områder med få elever, der det er langt til neste skole, og der elevtallet på skolen ikke er stort nok til å kunne ha en klasse per trinn. Erfaringene fra Drammen er at skoler som har færre enn 100 elever kan ha enkelte trinn der det er svært få elever. Dette kan utfordre skolens muligheter til å disponere skolens økonomiske ramme på en bærekraftig måte.

Ifølge utdanningsdirektoratet har det de siste ti årene vært en nedgang i antall grunnskoler i Norge¹³. Samtidig har skolene i gjennomsnitt blitt større. Skoleåret 2023–2024 var det 2 712 grunnskoler, noe som er 195 færre enn for 10 år siden. Lavt elevtall og økonomiske hensyn i kommunen er viktige årsaker til at skoler legges ned.

Skoleresultater

Tilstandsrapport for grunnskolen legges frem for kommunestyret hvert år, siste gang i juni 2024¹⁴. Tilstandsrapporten inneholder faglige resultater på ulike obligatoriske prøver og eksamen, og resultater fra elevundersøkelsen som for eksempel på elevenes trivsel og motivasjon. Kapittelet over viser til forskning på om faglige resultater påvirkes av skolestørrelse. Denne forskningen viser at det kan være utfordrende å bruke elevenes resultater som et grunnlag for forslag til endringer i skolestrukturen.

Hvilke faktorer som påvirker elevenes resultater og trivsel er sammensatt. Relasjonen mellom lærer og elev har stor påvirkning både på elevenes resultater og trivsel¹⁵. I hvilken grad eleven får medvirke i sin egen skolehverdag, hvordan skolemiljøet er, familiens sosioøkonomiske situasjon og i hvilken grad foreldrene støtter opp om barnet påvirker også elevens faglige prestasjoner. Skoleresultater blir derfor ikke omtalt videre i dette kunnskapsgrunnlaget.

8. Skolebyggene

Leide og eide bygg

Drammen Eiendom KF (DEKF) er et kommunalt foretak som forvalter alle bygg som kommunen bruker til tjenesteproduksjon, administrasjon og andre bygg som eksempelvis haller og samfunnshus. DEKF har ansvar for både bygg kommunen eier selv og bygg som kommunen leier av andre.

¹³ Utdanningsdirektoratet: [Færre og større skoler enn for ti år siden | udir.no](#)

¹⁴ Tilstandsrapport for grunnskolen i Drammen kommune 2023: [Innsyn - Politikk \(drammen.kommune.no\)](#)

¹⁵ [Læreren er viktig for hvilke mål elevene setter seg på skolen | Universitetet i Stavanger \(uis.no\)](#)

Kommunen eier selv de fleste byggene som brukes til undervisning. Skolene betaler internhusleie til DEKF for å disponere byggene. Formålet med internhusleie er blant annet å oppnå arealeffektivitet, synliggjøre kommunens reelle kostnader knyttet til eiendom og forenkle langsiktig planlegging av forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling.

Størrelsen på internhusleien avhenger av størrelse på opprinnelig investering / bokført anleggsverdi på tidspunkt for beregning av internpris. Eldre skolebygg som bygges om eller på vil få økt husleie, da endringen av bygget øker både låneopptak og anleggsverdi på bygget.

Internhusleien for skolebyggene som er i bruk i dag varierer mellom 2,3 millioner kroner til 32,3 millioner kroner per år. Tabellen under viser hva internhusleien er for alle skoler.

Internhusleie per år	Skole (millioner)
Opp til 5 millioner	Tømmerås (2,3), Tangen (2,6), Stenseth (2,8), Eknes (2,9), Åsen (3,0), Vestbygda (3,3), Steinberg (4,1), Krokstad (4,5)
5-10 millioner	Mjøndalen (5,2), Hallermoen (5,2), Rødskog (6,0), Svelvik ungdomsskole (6,0), Galterud (6,8), Bragernes (7,0), Killingrud (7,7), Kjøsterud (8,2), Åssiden (8,2), Svensedammen (8,8), Voksenopplæringen (8,9), Veivangen (9,1), Aronsløkka (9,5),
10 - 20 millioner	Skoger (11,9), Åskollen (14,5), Solberg (16,5), Konnerud (16,9), Øren (18,2), Danvik (18,7), Børresen (11,8*), Marienlyst (25,0)
20 - 30 millioner	Frydenhaug (22,9), Gulskogen (23,5),
Over 30 millioner	Brandengen (31,9), Fjell (32,3)

*) Kommunen leier Børresen skole av Erik Børresen stiftelse. Nåværende leieavtale ble inngått i 2002, og erstattet avtalen fra 1958. Nåværende leieavtale løper til 2052. Kommunen disponerer eiendommen og bygningene som om de var i kommunalt eierskap. Det vil si at kommunen sørger for vedlikehold og drift av bygningene og har rett til å foreta de forandringer som er nødvendige for skoledrift.

I tillegg til oversikten over, disponerer kommunen to lokaler til undervisningstilbudene på avdelingene Nøsted og Sagstedbrua. Avdelingene er organisert under Gulskogen og Eknes skoler.

- Nøsted: Nøsted leier lokalene direkte fra Tangen Næringspark AS. Leieavtalen varer til 31.12.2028 med mulighet for forlengelse.
- Sagstedbrua: DEKF kjøpte Gamle Riksvei 137 A på Solbergmoen i 2023. Elever og ansatte på Sagstedbrua flytter inn i disse lokalene i løpet av høsten 2024.

Modulbygg

Oversikten under viser hvilke skoler som har modulbygg, leiekostnad, og hva modulbyggene brukes til. Leiekostnaden for leide bygg følger av leieavtalen som er inngått med den eksterne utleieren.

Modulbygg ved	Leie per år	Areal (m ²)	Nåværende utløpsdato	Forlengelse/ oppsigelse	Arealer brukes til
Aronsløkka	1,4 millioner	1016	01.08.2024	Ett år av gangen	6 klasse/ undervisningsrom, SFO, kontorer for administrasjon, lærere og møterom.
Rødskog	0,45 millioner	173	Løpende avtale	3 måneders oppsigelse	4 klasserom, 4 grupperom, wc og 2 garderobes. Skolen benytter 2 klasserom, garderobe, wc og 2 grupperom. Andre etasje

					med 2 klasserom, garderobes, wc og 2 grupperom benyttes av idrettslaget SIF/ekte kjærlighet.
Gulskogen	0,69 millioner	420	Løpende avtale	6 måneders oppsigelse	4 klasserom med garderobe og wc og 4 grupperom
Killingrud		402	aktiv	Eies av DEKF	Rom til valgfag, diverse grupperom og kontorer
Veiavangen		498	aktiv	Eies av DEKF	2 rom med naturfag med garderobe og wc, 2 rom skolekjøkken med garderobe og wc
Krokstad		348	aktiv	Eies av DEKF	3 klasserom, 2 grupperom, kontorer, lager og wc
Marienlyst	6,2 millioner for 35 måneder, deretter 2,1 millioner per år.	1046	Leietid minimum 35 måneder fra 01.08.2024.	Opsjon (rett til forlengelse) 12+12 måneder.	6 klasserom, 16 arbeidsplasser for lærere, 6 grupperom, 6 garderobes, wc, renholdsrom, gangareal og teknisk rom.

DEKF eier modulbyggene som står ved Killingrud, Veiavangen og Krokstad, og skolene betaler internhusleie for å benytte disse modulbyggene. De andre modulbyggene leier DEKF av eksterne aktører, og skolene faktureres for leien som DEKF har til eksterne aktører. I tillegg faktureres grunnskolen for løpende driftskostnader i modulbyggene.

Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV)

DEKF har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens bygningsmasse. FDV-kostnader er inkludert i husleien som skolene betaler. DEKF fakturerer i tillegg skolene for renholdstjenester, mens kostnadene til strøm, renovasjon og kommunale eiendomsgebyrer belastes skolene direkte. Summen av dette defineres som skolens bokostnader.

Forvaltning inneholder alle oppgaver til ledelse og administrasjon av en eiendom, som for eksempel budsjett, regnskap, forsikringer, skatter, faste avgifter, planarbeid, helse, miljø og sikkerhet (HMS) og andre forhold som er regulert gjennom lover og forskrifter.

Det er vanlig å skille mellom løpende og forebyggende (verdibevarende) vedlikehold.

Løpende vedlikehold er driftsoppgaver som omfatter alle oppgaver og rutiner som er nødvendige for at bygningen skal fungere mest mulig funksjonelt, teknisk og økonomisk. Dette gjelder for eksempel generell drift og ettersyn av bygningsdeler og installasjoner, styring av energibruk og inneklima. Løpende vedlikehold kan også være å rette opp uforutsette (akutte) skader eller mangler, for eksempel som følge av uvær, hærverk, ledningsbrudd og lignende. DEKF administrerer vedlikeholdet på det enkelte bygg, og deres prioriteringer legges frem i årlige vedlikeholdsplaner.

Forebyggende (verdibevarende) vedlikehold er arbeider som utføres for å hindre forfall som følge av jevn og normal slitasje. Dette er planlagte, periodiske vedlikeholdstiltak som har en forebyggende virkning mot senere reparasjoner og skader. Eksempel på forebyggende (verdibevarende) vedlikehold er å skifte vinduer, oppgradere ventilasjonsanlegget, bytte ut varmeovner og oppgradere sanitæranlegg.

Dersom det forebyggende (verdibevarende) vedlikeholdet blir forsømt, øker etter hvert kostnadsbehovet til akutte skader og reparasjonsarbeider mer enn det som trolig er spart ved å redusere det planmessige vedlikeholdet. Dersom også reparasjonsarbeidene (løpende/tilfeldig vedlikehold)

forsømmes, øker skadeomfanget ytterligere og eiendommen får et akselererende forfall. Dette fører til at byggenes levetid forkortes og det kan bli behov for å gjennomføre større investeringer for å ivareta bygget eller bygge nytt.

Teknisk tilstandsgrad

Regelmessig ettersyn og kontroll av byggene er viktig for å ha oversikten over byggets tilstand (teknisk tilstandsgrad), og hvilke behov det er for både løpende og forebyggende vedlikehold.

DKEF gjennomførte en ny tilstandsvurdering av alle skolebygg pr. juni 2024, totalt 85 bygg, og 197 645 kvadratmeter. Den gjennomsnittlige arealvektede tilstandsgraden for alle skolebygningene er vurdert til 0,97 (avrundet til TG 1). De fleste skolene er vurdert å være i god stand. Enkelte skoler har imidlertid et oppgraderingsbehov.

Kartlegging av teknisk tilstandsgrad har som formål å gi et overordnet bilde av teknisk tilstand på kommunale bygg, og estimere hvilke ressurser som trengs for å løfte alle bygningene til en gjennomgående god teknisk tilstand. Kartleggingene har et detaljeringsnivå som passer for porteføljestyring og som en overordnet vurdering av enkeltbygg.

Tilstandsregistrering og beregning av oppgraderingsbehovet er avgrenset til å gjelde tekniske forhold, og det er det tekniske oppgraderingsbehovet som er beregnet.

Den tekniske tilstanden er kartlagt i henhold til prinsippene i Norsk Standard 3424, «Tilstandsanalyse av byggverk». Denne metodikken benyttes av eiendomsbransjen, både privat og offentlig sektor. På denne måten er det mulig å benytte resultatene for å kunne sammenligne seg med andre, og til å kunne foreta prioritering og planlegging av tiltak.

De bygningsdelene som kartlegges utgjør til sammen hele byggverket. Tomt og tomteforhold kartlegges ikke, så tilstanden på overflater som plener, asfalterte og steinsatte plasser og lignende inngår derfor ikke i teknisk tilstandsgrad for bygget.

Kartleggingen av tilstandsgrad er inndelt i fire tilstandsgrader (TG). TG 0 er best, og TG 3 er dårligst.

- TG 0: Meget god tilstand. Bygget er uten feil og mangler. Kun ubetydelig slitt og elde fra nybyggstandard.
- TG 1: God/ tilfredsstillende tilstand. Alle lover og forskrifter er ivaretatt. Noe slitasje og elde fra nybyggstandard.
- TG 2: Utilfredsstillende tilstand. Et visst omfang av feil og mangler og/eller avvik fra lover og forskrifter som krever teknisk utbedring.
- TG 3: Dårlig tilstand. Omfattende skader, feil og mangler. Mye slitasje. Betydelig behov for teknisk utbedring. Avvik fra lover og forskrifter.

Tabellen under viser en samlet oversikt over tilstandsvurderinger på alle skoler.

Teknisk tilstandsgrad	Skoler
0 (best)	Brandengen, Fjell, Frydenhaug, Øren, Solberg, Åssiden
1	Aronsløkka, Bragernes, Børresen, Danvik, Hallermoen, Kjøsterud, Konnerud, Marienlyst, Rødskog, Vestbygda, Steinberg, Stenseth, Åsen, Åskollen, Skoger, Svelvik, Tangen, Tømmerås, Voksenopplæringen
2	Eknes, Galterud, Gulsbogen, Killingrud, Krokstad, Mjøndalen, Svensedammen, Veiavangen
3 (dårligst)	Ingen

Fremtidig verdibevarende vedlikehold

DEKF har juni 2024 foretatt en beregning av det tekniske oppgraderingsbehovet av skolebyggene. Beregningen sier noe om hva det vil koste å heve den tekniske tilstanden på skolebyggene, til et ambisjonsnivå tilsvarende tilstandsgrad 1. Den brukte metodikken er overordnet og er godt egnet for den samlede porteføljen av skolebygg.

Kostnaden ved å oppgradere til tilstandsgrad 1, vil være høyere jo dårligere tilstanden på bygget er. Det vil si at kostanden blir høyere for et bygg med tilstandsgrad 3, enn for et bygg med tilstandsgrad 2. Dette skyldes at det er et større behov for utskiftning og/eller ekstraordinært vedlikehold jo dårligere tilstandsgrad bygget har. Eksempler på utskiftninger kan være å bytte eller utbedre ventilasjonsanlegg, utvendig kledning, utendørs teknisk anlegg, sanitærforholdene, innvendig kledning (gulv, vegger, tak) og vinduer. Nybyggpriser og erfaringspriser ligger til grunn for vurderingene. Vurderingene viser at grunnskolene til sammen har et framtidig verdibevarende vedlikeholdsbehov på totalt 755 millioner kroner. Deler av dette oppgraderingsbehovet vil i praksis løses gjennom planlagt vedlikehold.

Universell utforming og tilgjengelighet

Universell utforming av barnehager og skoler handler om at bygningene og uteområdene skal kunne brukes av alle, uavhengig av funksjonsevne. Universell utforming betyr å finne enkle, praktiske og estetiske løsninger som fungerer inkluderende. Tilgjengelighet handler om å gjøre bygget tilgjengelig ved å beholde nåværende løsning, men å legge til en tilleggs løsning for dem som trenger det. En skole er for eksempel gjort tilgjengelig for alle med å plassere en rampe eller heis et annet sted enn ved hovedinngangen. Med en universell løsning kan alle elevene bruke samme inngang/utgang.

Ifølge plan- og bygningsloven skal alle offentlige virksomheter som retter seg mot allmennheten være universelt utformet. Det er hovedløsningen som skal være universelt utformet, ikke nødvendigvis alle deler av virksomheten¹⁶.

Nye barnehage- og skolebygg skal bygges etter kriteriene om universell utforming i forskrifter til plan- og bygningsloven. Dette betyr at når man bygger nye barnehager og skoler, må man følge spesifikke retningslinjer for universell utforming. Det er også krav om universell utforming i eksisterende bygg. Allikevel kan andre faktorer, som byggets alder og tekniske begrensninger, påvirke hvordan disse kravene blir oppfylt. Derfor kan kravene til tilgjengelighet variere for eksisterende bygg sammenlignet med nye bygg.

Alle skolene som er bygget i Drammen kommunen de siste årene, er bygget for å tilfredsstille kravene om universell utforming i plan- og bygningsloven. De eldre skolebyggene blir gjort tilgjengelig for elever med særskilte behov, ut fra et fortløpende behov til skolene og behovet den enkelte elev har. Eksempelvis kan dette være å montere en innvendig heis dersom det begynner en elev som sitter i rullestol på en skole med flere etasjer, eller innrede et handikaptoalett på skolen dersom dette ikke finnes fra før.

Det er stor variasjon på hvor godt de eldre skolene er tilgjengeliggjort for elever med særskilte behov.

Byggets kapasitet til elever

Handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg vedtok et prinsipp om at skolen kan defineres som full når 93 prosent av byggets maksimale kapasitet er i bruk¹⁷. Maksimal kapasitet er når alle klasserom er helt fulle, og det ikke er mulig å ta inn en eneste elev til.

Skolene har selv vurdert hvor mange elever skolebygget maksimalt kan ta imot. Antall elever i klasserommene varierer etter rommets størrelse og rommets utforming. Eksempelvis vil et langt og

¹⁶ [Universell utforming av barnehage- og skolebygg | udir.no](#) (side 11)

¹⁷ [OBHandlingsplan for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg \(drammen.kommune.no\)](#)

smalt klasserom, et klasserom med innebygget grupperom i klasserommet og et «normalt» firkantet klasserom få plass til ulikt antall elever.

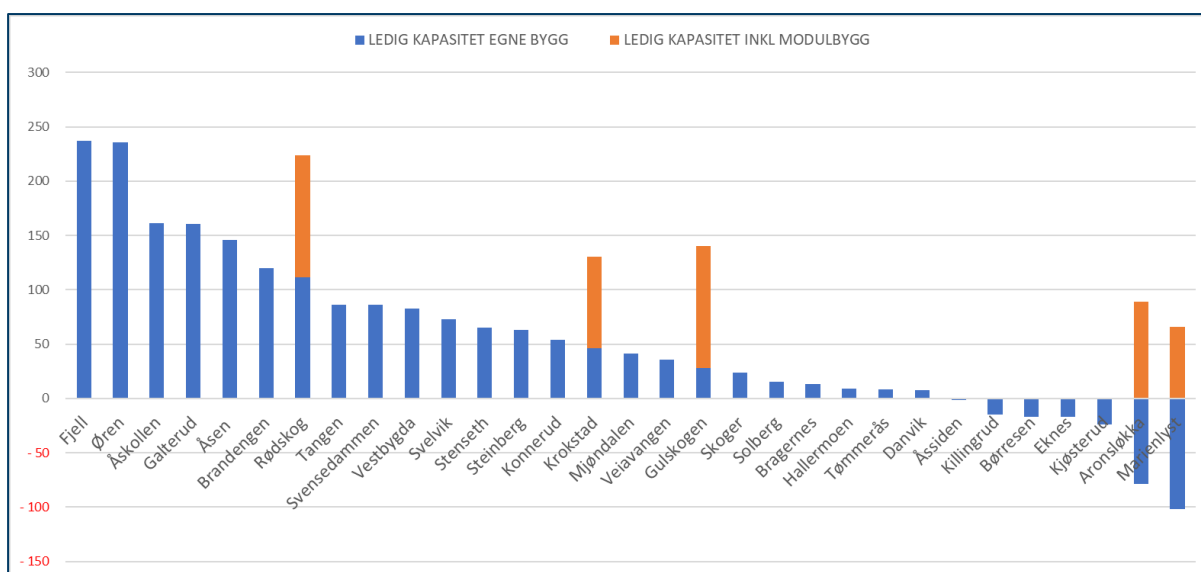
Tabellen under viser antall elever på skolene i august 2024, og hvor mange elever skolene kan ha før de er fulle og teoretisk antall ledige plasser på skolen.

Skole	Antall elever (august 2024)	Maksimalt elevtall (93% av maksimalt)	Maksimal kapasitet (100%)	Teoretisk - ledige plasser (93% av maksimalt - antall elever)
Børresen ungdomsskole	361	344	370	-17
Bragernes	312	326	350	14
Øren	415	651	700	236
Eknes ungdomsskole	352	335	360	-17
Stenseth	200	265	285	65
Krokstad uten modulbygg	506	552	594	46
Krokstad med modulbygg	506	636	678	130
Gulskogen 1-10 uten modulbygg	530	558	609	28
Gulskogen 1-10 med modulbygg	530	670	721	140
Rødskog uten modulbygg	135	246	265	111
Rødskog med modulbygg	135	358	377	223
Galterud ungdomsskole	258	419	450	161
Skoger	181	205	220	24
Fjell	488	725	780	237
Kjøsterud ungdomsskole	396	372	400	-24
Åssiden	420	419	450	-1
Aronsløkka uten modulbygg	380	301	324	-79
Aronsløkka med modulbygg	380	469	492	89
Killingrud ungdomsskole uten modulbygg	266	251	270	-15
Killingrud ungdomsskole med modulbygg	266	251	270	-15
Solberg	543	558	600	15
Marienlyst ungdomsskole uten moduler	604	502	540	-102
Marienlyst med moduler	604	670	708	66
Åskollen	443	605	650	162
Danvik	346	353	380	7

Brandengen	531	651	700	120
Svelvik ungdomsskole	206	279	300	73
Tømmerås	347	355	382	8
Tangen	100	186	200	86
Svensedammen ungdomsskole	472	558	600	86
Konnerud	434	488	525	86
Hallermoen	451	460	495	9
Vestbygda	215	298	320	83
Veiavangen ungdomsskole uten moduler	433	469	504	36
Veiavangen med moduler	433	469	504	36
Åsen	189	335	360	146
Mjøndalen	549	628	675	79
Steinberg	179	242	260	63
Drammen voksenopplæring	Se omtale kapittel 12			
Frydenhaug	Se omtale kapittel 12			

Diagrammet nedenfor viser ledig kapasitet på hver enkelt skole. Elevtallet for 2024 ses opp mot kapasitetsgrensen på 93%. Når elevtallet er trukket fra vises ledige plasser som søyle over 0-streken. Om søylen går under 0 betyr det at skolen med dagens elevtall har underkapasitet og bruker av bufferen for til- og fraflytting. Orange søyle viser kapasiteten i modulbygg (der modulbyggene har klasserom), med unntak av Aronslokka og Marienlyst skoler som ville hatt underkapasitet uten modulbyggene. Her er det bare deler av modulbyggene som gir ledig kapasitet. For Rødskog, Krokstad og Gulskogen skoler kommer kapasiteten i modulbyggene på toppen av ledig kapasitet i eget bygg.

Killingrud og Veiavangen har ikke ordinære klasserom i sine moduler, derfor er modulene fra disse to skolene ikke med i diagrammet under.

Mulig etterbruk av skolebygg

Dersom en skole legges ned, vil bygget kunne frigjøres til andre aktiviteter eller formål. Det vil gjøres en konkret vurdering i tilknytning til skolebyggene som vil inngå i forslag til endring av skolestruktur senere denne høsten. Da vil det komme frem hvilke muligheter det er for etterbruk av skolebygg som legges ned. I dette kunnskapsgrunnlaget vil mulig etterbruk av bygget presenteres i et overordnet og generelt perspektiv.

Under presenteres ulike teoretiske og overordnede vurderinger av mulig etterbruk av skolebygg.

Bygget kan selges på det åpne markedet

Dette kan egne seg dersom skolebygget ligger i et område i kommunen der boliger og tomter har høy salgsverdi. Salgssummen går da til nedbetaling av resterende gjeld på bygget og eventuell rest kan brukes til å finansiere andre investeringer eller til å ytterligere redusere gjeld på investeringer.

Dersom inntekten av salget blir mindre enn låneopptaket på bygget, vil salget utgjøre et økonomisk tap. Det kan likevel på lang sikt være lønnsomt å selge et bygg med tap, særlig om bygget har dårlig teknisk tilstandsgrad, har stort behov for forebyggende vedlikehold og at arealene er vanskelig å bruke for andre kommunale tjenester. Dette må vurderes individuelt i hvert enkelt tilfelle.

Bygget kan leies ut til eksterne

Kommunen leier i dag ut kommunale arealer og bygg til noen private virksomheter og bedrifter, i tillegg til å leie ut arealer i gymsaler, uteområder og forsamlingslokaler til innbyggere i kommunen.

I hvilken grad det er realistisk å kunne leie ut et skolebygg som står tomt til andre enn kommunen selv, må vurderes nærmere når det blir klart hvilke bygg det kan være snakk om.

Bygget kan brukes av andre kommunale tjenester

De kommunale tjenestene utvikler seg hele tiden, og det kan føre til nye eller endrede behov for arealer. Flere tjenester innenfor blant annet helse må ta høyde for å øke i volum som følge av at det blir flere eldre i fremtiden. Et annet teoretisk eksempel er at mange av byggene til kommunale barnehager har dårlig teknisk tilstandsgrad, og kunne flyttet til en nedlagt skole dersom dette bygget er eller kan bli egnet for barnehagedrift. Et nedlagt skolebygg kan også være egnet til administrasjonsarealer. Det vil være en ekstra økonomisk gevinst av at andre kommunale tjenester flytter inn i et nedlagt skolebygg, dersom kommunen leier de arealene de flytter fra. Kommunen kan da utvikle leieavtalen de har med den eksterne aktøren.

Bygget kan benyttes til aktiviteter som ikke er påtenkt enda

Kommunen er i en krevende økonomisk situasjon, der inntektene er mindre enn utgiftene kommunen har. Kommunen arbeider for å få kommunens inntekter og utgifter i balanse gjennom blant annet arbeidet med økonomisk omstilling.

Teoretisk kan det være innovative forslag for etterbruk av tomme skolebygg som det ikke er tenkt på enda. Plasseringen av bygget vil trolig ha stor betydning for hvilken etterbruk som er mulig eller realistisk å få til. Det kan være at byggets egnethet, plassering eller graden av interesse fra eksterne kan åpne for innovative løsninger for kommunen også i samarbeid med andre aktører. Helt konkret hvilke muligheter det finnes i det innovative handlingsrommet må utredes videre, og vil omtales dersom det er aktuelt for byggene som berøres av forslag til ny skolestruktur senere i høst.

Bygget kan rives

Dersom en skole legges ned, og bygget er vanskelig å omsette til andre formål eller for salg, kan det vurderes om det kan være hensiktsmessig å rive bygget (sanere). Det kan eventuelt gjøre tomten mer salgbar. Det kan også være at arealet kan inngå med andre formål i andre reguleringsplaner eller satsinger. Dette må i så fall utredes videre i egne planprosesser.

9. Øvrige relevante arealer

Nærmiljøanlegg

Begrepet «nærmiljøanlegg» brukes og forstås ulikt. Dette kunnskapsgrunnlaget vil derfor vise til to ulike måter å forstå begrepet på. I dette kapitlet beskrives nærmiljøanlegg som en del av skolens uteområde. Skolens betydning for nærmiljøet omtales under kapitlet «Samfunnsutvikling».

Nærmiljøanlegg er et begrep som brukes i regjeringens dokumenter for bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet (2023)»¹⁸. Kapittel 3 i regjeringens dokument gir regler for nærmiljøanlegg (side 60-64), overordnet oppsummert under:

- Nærmiljøanlegg er et utendørs anlegg eller område for egenorganisert idrett eller annen fysisk aktivitet som ligger i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder (herunder også skoler).
- Et nærmiljøanlegg kan være en singel lekeplassinstallasjon som eksempelvis en skatepark eller frisbeegolfbane, eller en klynge av to eller flere lekeplassinstallasjoner.
- Kommuner, borettslag og veforeninger kan søke regjeringen om tilskudd til nærmiljøanlegg. Regjeringen kan dekke inntil 50% av kostnaden ved å etablere et nærmiljøanlegg, ut fra gitt vilkår.
- Eksempler på nærmiljøanlegg er: turvei/turløype/tursti lengre enn 500 m, ballvegg/ballbinge, skileikanlegg, hinderløyper/aktivitetsløyper, huske eller klatrepyramide (listen er ikke uttømmende)

Dersom vi legger regjeringens definisjon til grunn betyr det altså at lekeplassutstyr som er delfinansiert av staten, blir et nærmiljøanlegg. Dersom det ikke er delfinansiert av staten blir det definert som et frittstående lekeplassutstyr. Det betyr at en klatrepyramide kan være et nærmiljøanlegg på en skole, og et frittstående lekeplassutstyr på en annen skole. Det betyr også i praksis at det kan være flere nærmiljøanlegg i samme skolegård.

Det er ulikt hvor mye lekeplassutstyr den enkelte skole har, hvilken kvalitet lekeplassutstyret har og om lekeplassutstyret er definert som nærmiljøanlegg.

Oversikten under viser hvilke skoler som har nærmiljøanlegg i skolegården, og hvilke skoler som ikke har det eller har en kombinasjon av både nærmiljøanlegg og frittstående lekeplassutstyr.

Anlegg i skolegården	Skoler
Skolegården er et nærmiljøanlegg	Aronsløkka, Bragernes, Børresen, Danvik, Fjell, Frydenhaug, Galterud, Killingrud, Kjøsterud, Konnerud, Krokstad, Rødskog, Skoger, Solberg, Steinberg, Stenseth, Svelvik ungdomsskolen, Tømmerås, Veiavangen, Øren, Åsen, Åssiden,
Skolegården består av frittstående lekeplassutstyr	Marienlyst (flere nærmiljøanlegg utenfor skolen), Tangen, Brandengen (nærmiljøanlegg på «Teggeren»), Mjøndalen,
Skolegården har både nærmiljøanlegg og frittstående lekeplassutstyr	Hallermoen, Svensedammen, Vestbygda, Åskollen, Gulsbogen

Nærmiljøanlegg på skoler i tidligere Drammen kommune driftes og vedlikeholdes av samferdsel, vei og park-avdelingen (SVP) i kommunen. Dette gjelder kun der hvor tidligere SVP (da VNI) hadde oppbyggingen av lekeplassen. Enkelte skoler har «nærmiljøanlegg» som ikke er bygget av SVP, og disse skolene må selv betale for vedlikehold av lekeplassutstyret.

¹⁸ Regjeringen: [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2023 \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)

De andre skolene drifter og finansierer vedlikeholdet selv. En harmonisering av finansiering av vedlikeholdet på lekeplassutstyr/nærmiljøanlegg vil legges frem til politisk behandling i egen sak.

Nærmiljøanleggene og størrelsen på skolegården for den enkelte skole, blir ikke omtalt nærmere detaljert i dette kunnskapsgrunnlaget. Dette vil omtales mer konkret for de skolene som berøres av forslag til ny skolestruktur i saken som kommer senere i høst.

Gymsal/flerbrukshall

Alle skoler må ha tilgang til hall for å kunne tilby kroppsøving, og programområdet betaler internhusleie for hallen til DEKF, eller leier halltid fra idrettslag. Idrett, kultur og frivillighet fordeler halltid i gymsaler og flerbrukshaller til lag og idretten på kveldstid.

Skoler som har eller benytter flerbrukshall har en stor administrativ oppgave i forbindelse med utleie av hallen på kveldstid og helger. I tillegg har skolen kostnader til vedlikehold og utstyr, også til utstyr som brukes av leietagere. Skolene fakturerer leietagere for bruk av flerbrukshall etter skoletid, og har dermed en inntekt knyttet til dette. Skoler som har gymsaler leier også ut lokalene, men i mindre grad. Disse har også kostnader til vedlikehold og utstyr, også til utstyr som brukes av leietagere.

Leieforhold av gymsaler og flerbrukshaller vil omtales nærmere under konsekvenser ved de ulike forslag til endringer i skolestrukturen som legges frem senere i høst.

Arealer til ansatte og elever

Forskriften om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger¹⁹ er på mange måter barn og unges arbeidsmiljølov. Forskriften sier noe om anbefalte normer for blant annet arealer i skolebygg. Alle skoler, unntatt Veiavangen ungdomsskole og Brandengen, er godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger. Veiavangen ungdomsskole har ikke vært godkjent siden juni 1999, grunnet diverse feil og mangler, mens Brandengen mangler godkjenning etter siste utbygging. Det er forventet at Brandengen vil få denne godkjenningen i løpet av høsten 2024.

Veileder til lov og forskrift inneholder fortolkning og veiledning til lov- og forskriftsbestemmelser²⁰. Veileder for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger sier noe om blant annet:

Innendørs areal

Hva som er tilstrekkelig innendørs areal, må vurderes konkret. Det må tas hensyn til rommenes utforming, møblering og ventilasjonsforhold. Læringsarealet til en klasse/elevgruppe skal kunne legge til rette for varierte arbeidsformer og nødvendig utstyr til undervisning.

Elever, pedagoger og administrasjonslokaler

Forskriften om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger inneholder bestemmelser om arealnormer for elever, pedagoger og administrasjonslokaler. Hver elev i grunnskolen bør ha minimum 2,5 kvadratmeter tilgjengelig areal i klasserommet. Dette arealet kan reduseres til 2 kvadratmeter dersom det er et grupperom i umiddelbar nærhet. For arbeidsplass til pedagoger anbefales et minimumsareal på 6 kvadratmeter per person. Arealnormen for administrasjonslokaler skal ta hensyn til behovet for kontor- og møterom for ansatte, der det er viktig å tilrettelegge for et helsemessig forsvarlig arbeidsmiljø.

Utendørs areal

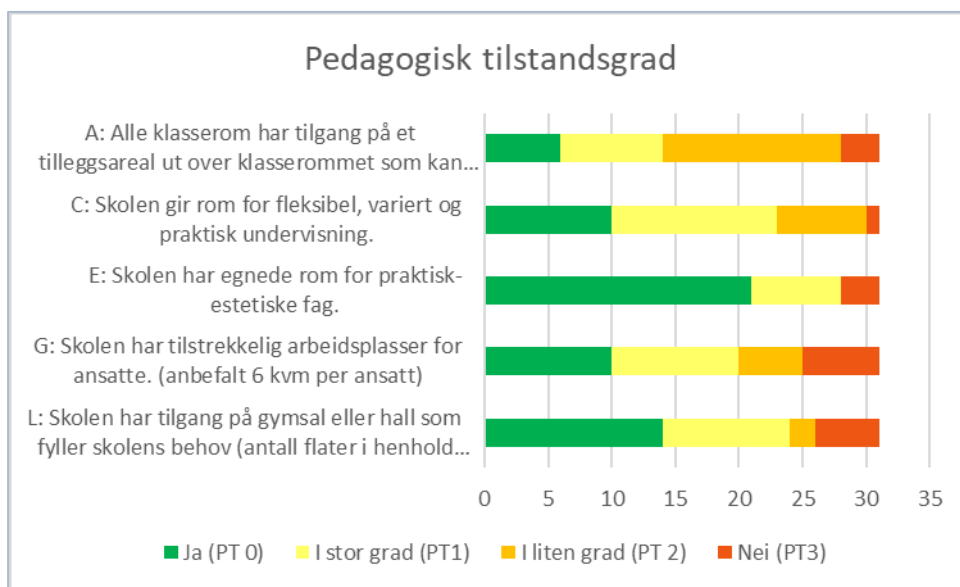
«Forskriften stiller krav til utformingen av uteområder. Kravet til helsefremmende uteområder forutsetter at uteområdet har en viss størrelse for å få plass til kvaliteter i utformingen, som naturelementer, variert terreng med videre for å sikre mangfoldig bruk og forhindre slitasje. Gjeldende anbefaling er 50 kvadratmeter per barn.»

¹⁹ [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Lovdata](#)

²⁰ Veileder til lov og forskrift: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/helse-og-miljo-i-barnehager-skoler-skolefritidsordninger>

Skolens egne vurderinger

I handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg vurderte ansatte på skolene selv hvor god bygget egnet seg til skoledrift, omtalt som pedagogisk tilstandsgrad (PT). De ansatte vurderte 15 utsagn om skolen ut fra samme vurderingsstandard som teknisk tilstandsgrad, der 0 er best og 3 dårligst. Oversikten under viser resultatene for de fem utsagnene som skolene selv vurderer som de viktigste faktorene for å kunne tilby gode grunnskoletjenester. Samlet pedagogisk tilstandsgrad for den enkelte skole ligger som vedlegg.

Utsagn A: Alle klasserom har tilgang på et tilleggsareal ut over klasserommet som kan benyttes til elevrettet arbeid (grupperom, annet areal)

- Pedagogisk tilstandsgrad (PT) 0: Kjøsterud, Tømmerås, Eknes, Killingrud, Frydenhaug og Steinberg
- Pedagogisk tilstandsgrad 1: Konnerud, Brandengen, Stenseth, Fjell, Rødskog, Åskollen, Svelvik ungdomsskole, Gulskogen, Bragernes, Øren, Svensedammen, Danvik, Åsen og Solberg
- Pedagogisk tilstandsgrad 2: Hallermoen, Aronsløkka, Veiavangen, Krokstad, Marienlyst, Vestbygda, Skoger, Mjøndalen og Galterud.
- Pedagogisk tilstandsgrad 3: Børresen, Åssiden og Tangen

Utsagn C: Skolen gir rom for fleksibel, variert og praktisk undervisning

- Pedagogisk tilstandsgrad 0: Konnerud, Brandengen, Stenseth, Rødskog, Åskollen, Bragernes, Killingrud, Steinberg, Solberg, Frydenhaug og Galterud
- Pedagogisk tilstandsgrad 1: Åssiden, Kjøsterud, Marienlyst, Fjell, Svelvik ungdomsskole, Gulskogen, Skoger, Eknes, Øren, Svensedammen, Danvik, Åsen og Mjøndalen
- Pedagogisk tilstandsgrad 2: Hallermoen, Aronsløkka, Veiavangen, Krokstad, Tømmerås, Tangen og Vestbygda.
- Pedagogisk tilstandsgrad 3: Børresen

Utsagn E: Skolen har egnede rom for praktisk- estetiske fag

- Pedagogisk tilstandsgrad 0: Konnerud, Mjøndalen, Hallermoen, Brandengen, Kjøsterud, Stenseth, Marienlyst, Fjell, Rødskog, Åskollen, Gulskogen, Tangen, Skoger, Øren, Svensedammen, Danvik, Killingrud, Steinberg, Solberg og Frydenhaug
- Pedagogisk tilstandsgrad 1: Børresen, Krokstad, Svelvik ungdomsskolen, Bragernes, Vestbygda, Eknes, Åsen og Galterud
- Pedagogisk tilstandsgrad 2:
- Pedagogisk tilstandsgrad 3: Aronsløkka, Veiavangen og Tømmerås,

Utsagn G: Skolen har tilstrekkelig arbeidsplasser for ansatte (anbefalt 6 kvm per ansatt)

- Pedagogisk tilstandsgrad 0: Konnerud, Brandengen, Stenseth, Marienlyst, Rødskog, Tangen, Eknes, Øren, Solberg og Frydenhaug.
- Pedagogisk tilstandsgrad 1: Børresen, Åssiden, Hallermoen, Kjosterud, Fjell, Eknes, Danvik, Killingrud, Mjøndalen, Steinberg og Galterud
- Pedagogisk tilstandsgrad 2: Aronsløkka, Åskollen, Svelvik ungdomsskole, Bragernes og Svensedammen
- Pedagogisk tilstandsgrad 3: Veivangen, Krokstad, Tømmerås, Gulskogen, Vestbygda og Åsen

Utsagn L: Skolen har tilgang på gymsal eller hall som fyller skolens behov (antall flater i henhold til antall elever)

- Pedagogisk tilstandsgrad 0: Brandengen, Kjosterud, Marienlyst, Rødskog, Åskollen, Gulskogen, Tangen, Vestbygda, Skoger, Eknes, Øren, Danvik, Åsen, Steinberg, Solberg og Frydenhaug
- Pedagogisk tilstandsgrad 1: Konnerud, Åssiden, Stenseth, Fjell, Tømmerås, Svelvik ungdomsskole, Svensedammen, Mjøndalen, Solberg og Frydenhaug
- Pedagogisk tilstandsgrad 2: Krokstad og Bragernes
- Pedagogisk tilstandsgrad 3: Børresen, Hallermoen, Aronsløkka, Veivangen og Killingrud

10. Skolevei

Skolevei, reisetid og avstand

Opplæringsloven § 28-7 gir regler for skyss, reisefølge, tilsyn og losji

«Fylkeskommunen skal oppfylle retten til skyss for elever i grunnskolen og i den videregående skolen og for deltakere i den førebudende opplæringa og den videregående opplæringa for vaksne. Det er likevel kommunen som skal oppfylle retten til skyss for grunnskoleelever som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg.

Fylkeskommunen skal oppfylle retten til reisefølge og tilsyn for elever i den videregående opplæringa. Kommunen skal oppfylle retten til reisefølge, tilsyn og losji for grunnskoleelever og deltakere i førebudende opplæring for vaksne.

Når fylkeskommunen sørgjer for skyss for elever i grunnskolen og deltakere i den førebudende opplæringa for vaksne, skal kommunen dekkje utgiftene som svarer til persontakst for enkeltreiser på strekninga.

Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen. Blir dei ikkje samde, kan statsforvaltaren gi pålegg om korleis skoleskyssen skal organiserast og finansierast [...]»

Reglene blir presisert nærmere i forskriften til opplæringsloven:

Elever i grunnskolen kan ha rett til skyss på grunn av lang skolevei, særlig farlig skolevei og sykdom eller annen funksjonsnedsettelse. Fylkeskommunen har ansvar for å organisere skoleskyss på grunn av lang reisevei. Avstandskravene for å få rett på gratis skoleskyss på grunn av lang reisevei er 2 km for elever på 1. trinn, 4 km for elever på 2. til 10. trinn og 6 km for elever i videregående skole. Lengden på skoleveien skal regnes fra dør til dør etter korteste farbare vei.

Elever med behov for skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne eller foreløpig skade eller sykdom har rett på gratis skyss, uavhengig av hvor lang skoleveien er. Det er kommunen som vurderer om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig, og dermed gir elevene rett til skoleskyss.

Barn kan ha rett til skyss til og fra skolen fra begge hjem når foreldrene ikke bor sammen. Skoleveien for begge hjem skal vurderes hver for seg. Kommunen betaler for all skoleskyss, også den som fylkeskommunen har ansvar for å organisere.

Skoleskyss må organiseres slik at eleven får en akseptabel reisetid. I vurderingen av hva som er akseptabel reisetid må gangtid og tid med transportmiddel sees i sammenheng. Hensynet til at eleven får tilstrekkelig fritid og tid hjemme taler for å avgrense reisetiden så mye som mulig²¹. Hensynet til effektiv og rasjonell organisering av skyssen kan på den annen side tilsi at alle elever må godta en viss reisetid. Det er særlig viktig å organisere skyssen for de som går på første trinn slik at reisetiden blir så kort som mulig.

Hva betyr disse reglene for arbeidet med en ny skolestruktur i Drammensskolen?

En endring i skolestrukturen vil ikke endre på plikten kommunen har til å fatte vedtak om gratis skyss for elevene som har krav på dette. Endringer i skolestrukturen kan føre til at flere elever vil få rett til gratis skyss til og fra skolen. Kommunen vil fortsette arbeidet med å sikre trygge skoleveier for alle, også om skolestrukturen endres.

Nærhet til andre skoler og behovet for skoleskyss

Avstand mellom barneskoler

Hvilke konsekvenser en ny skolestruktur vil ha for elevenes rett til gratis skyss vil bli beskrevet nærmere og mer konkret for de skolene som blir berørt av forslag til ny skolestruktur som blir lagt frem senere i høst.

Oversikten under viser avstanden med bil fra dør til dør mellom barneskolene i samme ungdomsskolekrets, og fra ungdomsskole til ungdomsskole. Oversiktene er tatt med for å gi en oversikt over hvilke skoler som ligger i nærheten av hverandre.

Ungdomsskole-krets	Avstand mellom barneskolene i kretsen	Avstand til et utvalg av nærliggende skoler i andre kretser
Killingrud ungdomsskole	Solberg barneskole (kun en skole i denne kretsen)	4,3 km: Solberg – Åssiden 3,6 km: Solberg – Stenseth 4,8 km: Solberg - Krokstad
Eknes ungdomsskole	3,0 km: Stenseth – Krokstad	2,5 km: Krokstad – Mjøndalen
Veiavangen ungdomsskole	3,0 km: Åsen – Mjøndalen 3,3 km: Mjøndalen – Steinberg 6,7 km: Åsen – Steinberg	
Svensedammen ungdomsskole	2,3 km: Konnerud – Hallermoen 4,0 km: Konnerud – Vestbygda 4,8 km: Vestbygda – Hallermoen	
Galterud ungdomsskole	6,1 km: Skoger – Fjell	3,7 km: Skoger – Åskollen 6,1 km: Skoger - Vestbygda 3,3 km: Fjell - Brandengen
Kjøsterud ungdomsskole	2,5 km: Åssiden – Aronsløkka	4,3 km: Åssiden – Solberg 2,8 km: Åssiden – Gulskogen 2,2 km: Åssiden - Øren
Børresen ungdomsskole	3,6 km: Øren – Bragernes	
Gulskogen ungdomsskole	1,2 km: Gulskogen – Rødskog	2,6 km: Gulskogen – Danvik 2,3 km: Rødskog – Åssiden 2,0 km: Rødskog - Øren
Svelvik ungdomsskole	10,0: Tangen – Tømmerås	8,2 km: Tangen – Åskollen

²¹ [5.1 Hva er akseptabel reisetid? | udir.no](https://www.udir.no/5.1/Hva-er-akseptabel-reisetid/)

Marienlyst ungdomsskole	6,0 km: Åskollen – Danvik 3,6 km: Åskollen – Brandengen 2,6 km: Danvik – Brandengen	
--------------------------------	---	--

Avstand mellom ungdomsskolene kommer frem i tabellen under.

	Killingrud	Eknes	Veia- vange	Svense- dammen	Galterud	Kjøsterud	Børresen	Gulskogen	Svelvik	Marienlyst
Killingrud		4,7	7,1	13,5	12,5	3,6	7,3	7,1	30,9	9,3
Eknes	4,7		3,2	14,8	17,8	7,5	11,4	11,3	35,7	15,2
Veia- vangen	7,1	3,2		13,7	17,0	8,1	11,8	11,7	34,8	14,8
Svense- dammen	13,5	14,8	13,7		9,1	10,9	7,8	7,1	28,4	6,9
Galterud	12,5	17,8	17,0	9,1		8,5	5,7	5,6	24,5	3,5
Kjøsterud	3,6	7,5	8,1	10,9	8,5		3,8	3,8	27,3	5,8
Børresen	7,3	11,4	11,8	7,8	5,7	3,8		3,3	24,2	2,5
Gulskogen	7,1	11,3	11,7	7,1	5,6	3,8	3,3		24,9	3,3
Svelvik	30,9	35,7	34,8	28,4	24,5	27,3	24,2	24,9		22,1
Marienlyst	9,3	15,2	14,8	6,9	3,5	5,8	2,5	3,3	22,1	

Antall elever med ordinær skoleskyss

Per midten av august 2024 er det registrert 11 331 elever i Drammensskolen. Av disse har 517 elever gratis skoleskyss som følge av lang skolevei (avstandskravene på 2 km på 1.trinn og 4 km på 2.- 10.trinn). I tillegg kommer 251 elever som har krav på skyss som følge av farlig skolevei eller som følge av nedsatt funksjonsevne eller foreløpig skade.

En endring av skolestruktur kan føre til at antall elever som har rett på gratis skoleskyss på grunn av lang avstand endrer seg. Blir det flere som får rett til gratis skyss blir dette en merkostnad for kommunen. Oversikten under viser totalt hvor mange elever som har rett på gratis skoleskyss, per midten av august 2024.

Kode	Forklaring på årsak til skyss	Antall elever
01	Avstandskrav 1.trinn (over 2 km)	19
0	Avstandskrav 2-10 trinn (over 4 km)	498
S	Spesialtransport drosje (medisinsk – uavhengig avstand)	41
SB	Spesialtransport buss (medisinsk – uavhengig avstand)	6
X	Skyss farlig skolevei (avstand under henholdsvis 2 og 4 km)	87
KV	Kommunalt vedtak om skyss der elev går på annen skole enn nærscole (som oftest medisinsk)	117
Alle	Totalt antall elever med skoleskyss i grunnskolen (per midten av august)	768

Antall elever med rett til gratis skyss kan endre seg gjennom året. Skolene har anledning til å søke fylkeskommunen om gratis skoleskyss for elevene, eller fatte vedtak om skoleskyss selv, fortløpende gjennom hele skoleåret.

Finansiering av skoleskyss i grunnskolen

Kommunen betaler 7 170 kroner per elev per år dersom eleven har rett til gratis skoleskyss. Prisen reguleres hvert år i januar. Kommunen betaler for alle elever med rett på gratis skyss, uavhengig av om de har skyss med buss, drosje, privatkjøring eller en kombinasjon. Unntak:

1. Dersom skyss er på bakgrunn av kommunalt vedtak om farlig vei under hhv. 2 og 4 km (skysskode X og XV) og skyssen kun går med drosje. Da betales faktiske drosjekostnader samt administrasjonsgebyr på 300 kroner per måned per elev.

2. Dersom skyss er på bakgrunn av kommunalt vedtak (skysskode KV – som oftest ikke nærscole), skyssen kun går med drosje og eleven kunne tatt buss til nærscole (drosje er 100% merkostnad ved skolebytte). Da betales faktiske drosjekostnader samt administrasjonsgebyr på 300 kroner per måned per elev.
3. Dersom skyss er på bakgrunn av kommunalt vedtak (skysskode KV – som oftest ikke nærscole), skyssen går med en kombinasjon av buss og drosje og eleven kunne tatt buss til nærscole (drosje er merkostnad ved skolebytte). Da betales faktiske drosjekostnader samt egenandel.

Dersom en elev har behov for reisefølge og tilsyn under skoleskyssen, finansieres dette av skolens ramme (lønnsmidler).

Kostnader for ordinær skoleskyss og skyss til svømming belastes programområdet sentralt. Skolene dekker selv skyssutgiftene til og fra leirskole og eventuelt andre arrangementer. Regnskapet for de tre siste årene viser at programområdet sentralt hadde følgende kostnader:

	2021	2022	2023
Skoleskyss og skyss til svømming	11,9 millioner	11,9 millioner	12,9 millioner

11. Vurdering av barnets beste

I ny opplæringslov er det tatt inn en ny bestemmelse om barns beste i § 10-1:

«Ved handlingar og avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn»

Reglene blir presisert nærmere i forskriften til opplæringsloven:

Denne bestemmelsen må ses i sammenheng med og tolkes i tråd med § 104 i grunnloven og barnekonvensjonens artikkel 3 nr. 1 om barnets beste. Paragrafen gjelder for alle som tar avgjørelser eller gjør andre handlinger som vedkommer elever.

Vurderingen av hva som er det beste for eleven skal være sentral i alle handlinger og avgjørelser som vedkommer elever, ikke bare i saker som blir avgjort gjennom enkeltvedtak. Dette innebærer at det ved forberedelsen av det totale antallet avgjørelser og tiltak må vurderes om saken kan angå en eller flere elever. Dersom svaret på dette er ja, må man sørge for å skaffe seg kunnskap om hva som vil være til det beste for eleven eller elevene. Elevenes rett til å medvirke (opplæringsloven § 10-2) vil være sentral i vurderingen av hva som er det beste for elevene.

Elevene har en rett, men ikke en plikt, til å medvirke i alle avgjørelser som gjelder eleven selv. Det er ikke nødvendig å hente inn et samtykke fra foreldrene for å snakke med eleven. Det er en forutsetning for å kunne ytre seg fritt at eleven får informasjon om situasjonen eller saken, hvilke avgjørelser som skal tas, og hvilke konsekvenser disse avgjørelsene kan få for eleven. Dersom det finnes flere alternative løsninger, skal eleven få informasjon om dette. Informasjonen må være forståelig og tilpasset forutsetningene til elevene, for eksempel alder, modenhet, erfaring og kultur- og språkbakgrunn

Det vil variere om det i vurderingen av det beste for eleven skal rettes oppmerksomhet mot en enkelt elev, flere elever eller hele grupper eller klasser.

Vurderinger av det beste for eleven skal ikke være det eneste og heller ikke alltid det avgjørende hensynet. Dersom det er andre hensyn som spiller inn, må det beste for eleven oppveies imot disse.

I saker som blir avgjort gjennom enkeltvedtak, skal vedtaket vise hvordan hensynet til det beste for eleven har blitt vurdert.

Hva betyr disse reglene for arbeidet med en ny skolestruktur i Drammensskolen?

I arbeid med plansaker i kommunen skal vurdering av barns beste være en sentral del av prosessen, og kommunens barnetalsperson følger også utredningen av ny skolestruktur. For å kunne belyse barns beste i plansaker skal det foregå en vurdering, vekting og dokumentasjon. For at elevene skal få nødvendig informasjon for å kunne ta stilling til om de vil høres, hva saken gjelder, hvorfor og hvordan høringen skjer har kommunen lagt opp til en prosess der:

- prosess for arbeidet er varslet og kjent for alle berørte
- informasjon om planarbeidet er tilgjengelig
- det er satt av tid til barns medvirkning

Hva som er barns beste vil vurderes på bakgrunn av innspillene som kommer inn fra tidlig involveringsfase, og fra uttalelser som kommer inn i høringsperioden på konkrete forslag på endringer i skolestrukturen.

I 2017 utarbeidet utdanningsdirektoratet en veileder til bruk av vurdering av barns beste i saksbehandling²². Veilederen gir retningslinjer for hva som er grunnlag for vurdering og hvordan slike vurderinger gjøres på individ- og gruppenivå.

Selv om det er juridiske hjemler som forankrer barns beste, er det i et planarbeid ikke en fasit, men et skjønn som avgjør hva som vil være den beste løsningen for grupper. I et planarbeid som vurderer endringer i skolestruktur, vil derfor ikke vurdering av barns beste gjennomføres på individuelt nivå, men på systemnivå. Det er vedtatt at berørte parter i involveringsfasen er FAU-ene, elevrådene, ledergruppene på alle skoler og plasstillitsvalgte fra fagforbund og lokale verneombud. I tillegg vil rektorene som fagprofesjon bidra til å vurdere barns beste gjennom sin rolle som referansegruppe i utredningen.

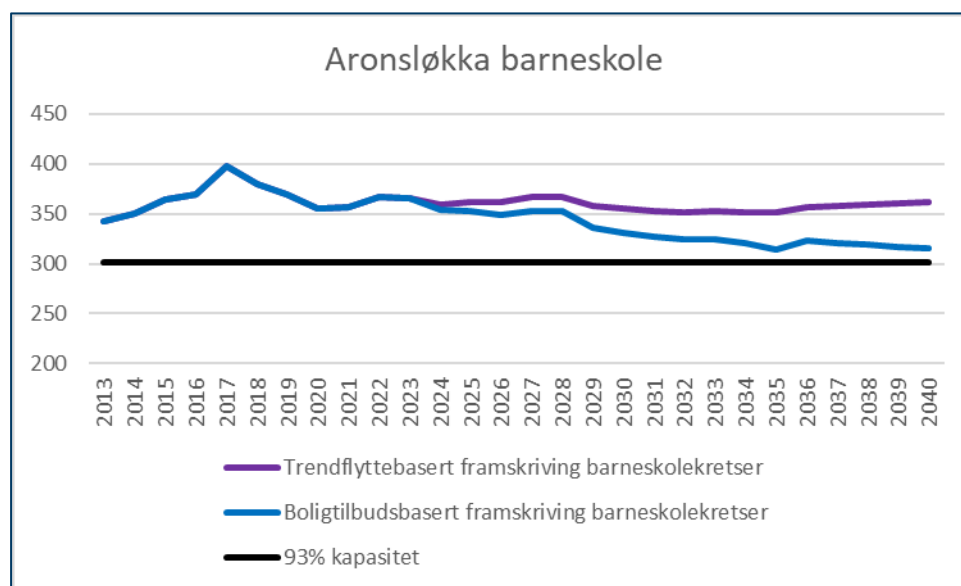
²² Utdanningsdirektoratet: [Veiledning til bruk av barnekonvensjonen i saksbehandlingen \(udir.no\)](https://www.udir.no/veiledning-til-bruk-av-barnekonvensjonen-i-saksbehandlingen)

12. Oppslag alle skoler

Aronsløkka barneskole

Antall elever 2024	380
Tilhører ungdomskolekrets	Kjøsterud
Ligger i kommunedel	3. Åssiden/Solbergelva
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 918
Areal modulbygg m2	1 016
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-79
Bokostnader	11 755 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf før 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

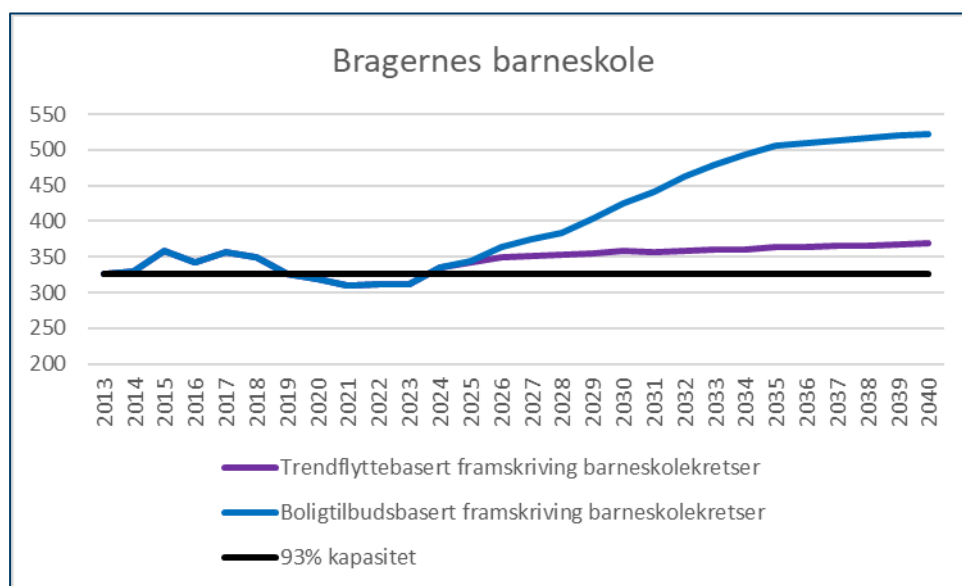

Aronsløkka har for tiden modulbygg, der det er klasserom med kapasitet til 168 elever.

Bragernes barneskole

Antall elever 2024	312
Tilhører ungdomsskolekrets	Børresen
Ligger i kommunedel	8. Bragernes/Øren
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 958
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	14
Bokostnader	8 736 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

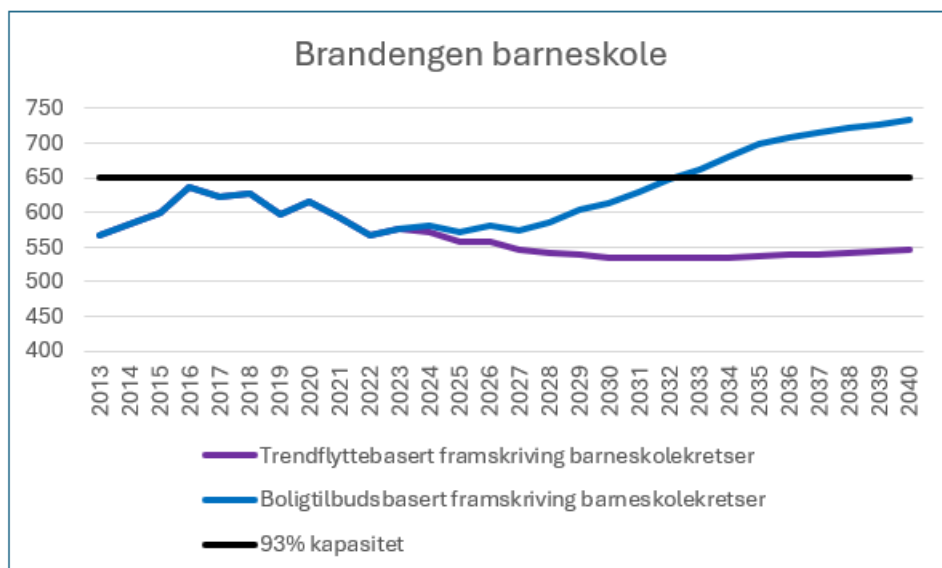
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data.

Brandengen barneskole

Antall elever 2024	531
Tilhører ungdomsskolekrets	Marienlyst
Ligger i kommunedel	7. Strømsø/Tangen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Nei
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 044
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	120
Bokostnader	35 057 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

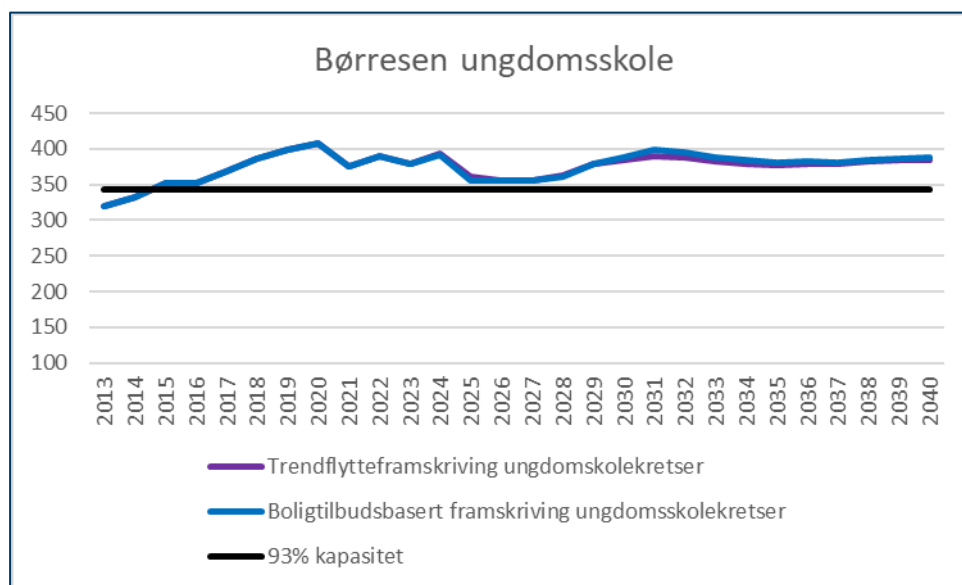
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Børresen ungdomsskole

Antall elever 2024	361
Tilhører ungdomsskolekrets	Børresen
Ligger i kommunedel	8. Bragernes/Øren
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	5 820
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-17
Bokostnader	14 083 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

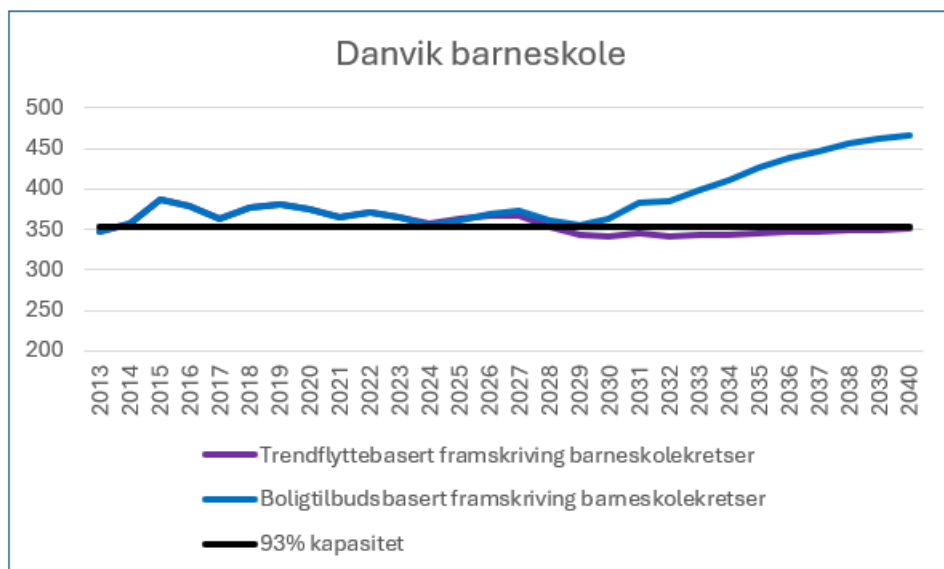
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Danvik barneskole

Antall elever 2024	346
Tilhører ungdomsskolekrets	Marienlyst
Ligger i kommunedel	6. Fjell/Danvik
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	5 273
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	7
Bokostnader	20 740 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

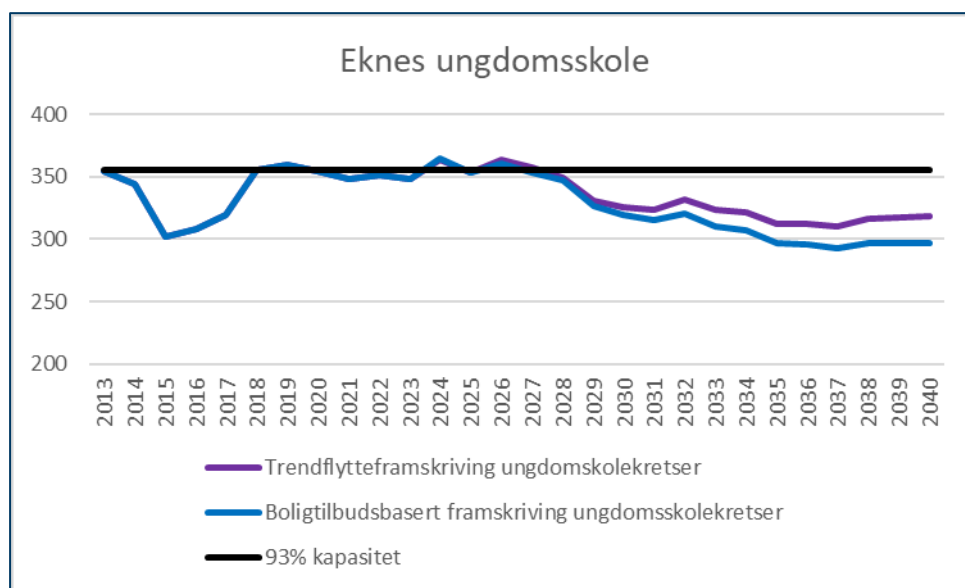
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Eknes ungdomsskole

Antall elever 2024	352
Tilhører ungdomsskolekrets	Eknes
Ligger i kommunedel	2. Krokstadelva/Stenseth
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	4 387
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-17
Bokostnader	4 738 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

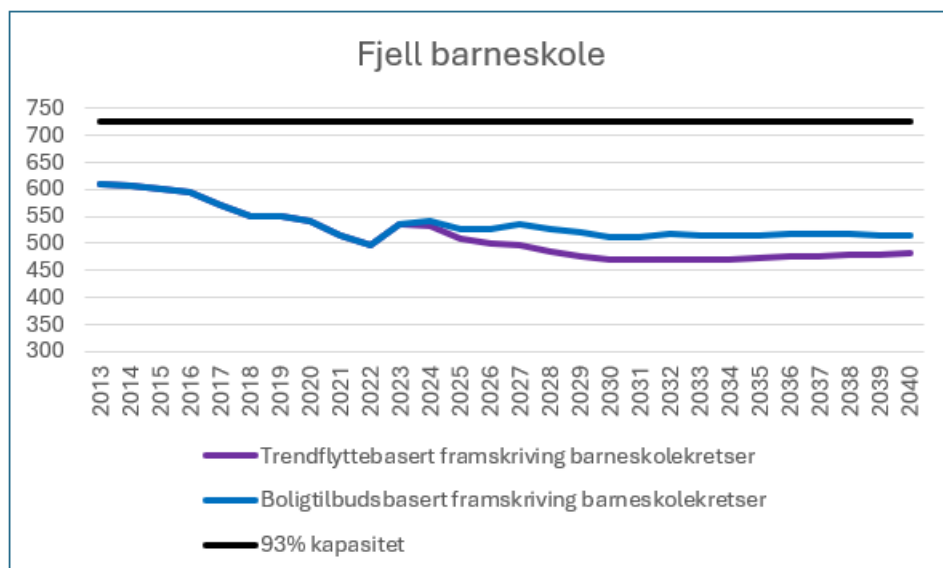
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf før 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Fjell barneskole

Antall elever 2024	488
Tilhører ungdomsskolekrets	Galterud
Ligger i kommunedel	6. Fjell/Danvik
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	7 262
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	237
Bokostnader	35 627 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

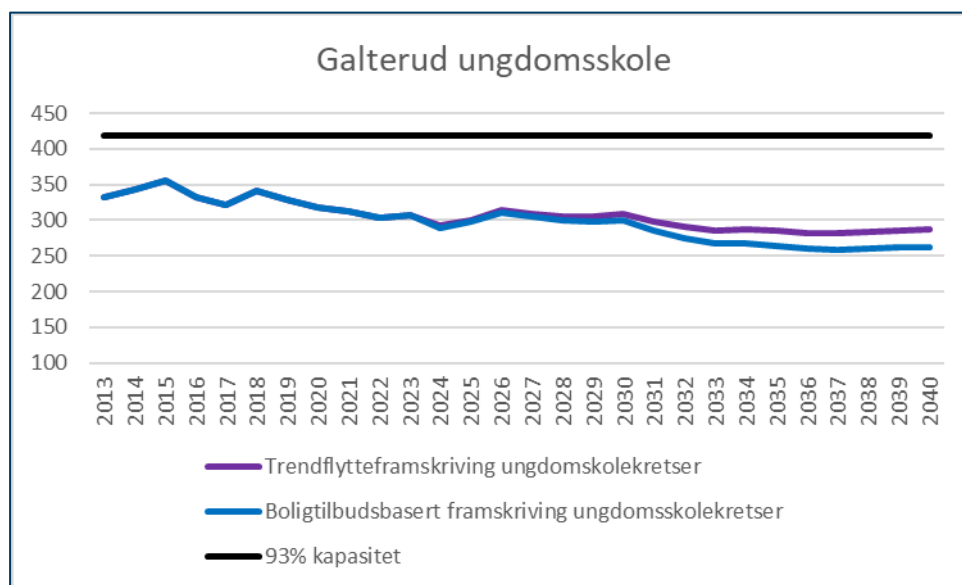
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Galterud ungdomsskole

Antall elever 2024	258
Tilhører ungdomsskolekrets	Galterud
Ligger i kommunedel	6. Fjell/Danvik
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	5 589
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	161
Bokostnader	8 959 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

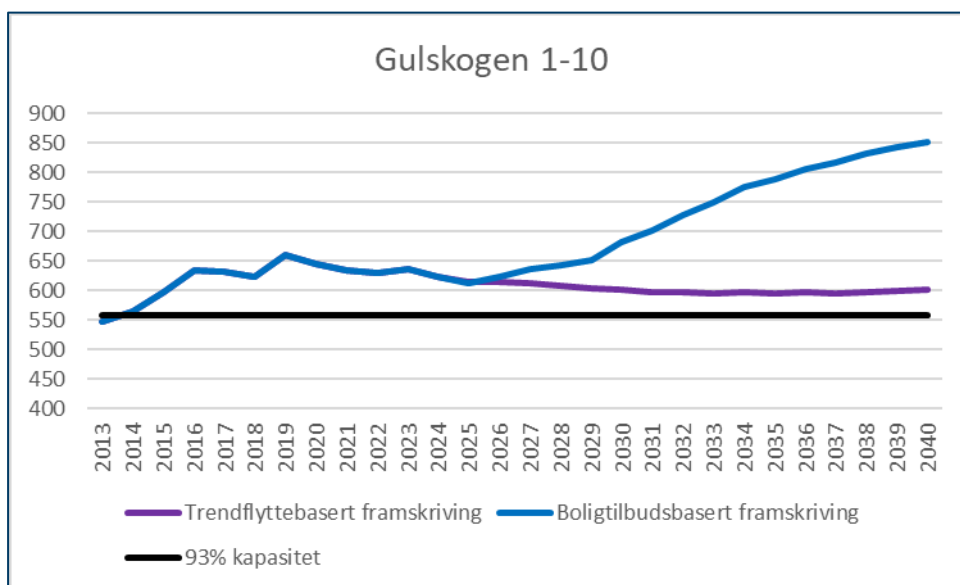
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Gulskogen

Antall elever 2024	530
Tilhører ungdomsskolekrets	Gulskogen
Ligger i kommunedel	4. Gulskogen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	8 255
Areal modulbygg m2	420
Ledig kapasitet antall (93% av full)	28
Bokostnader	26 786 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

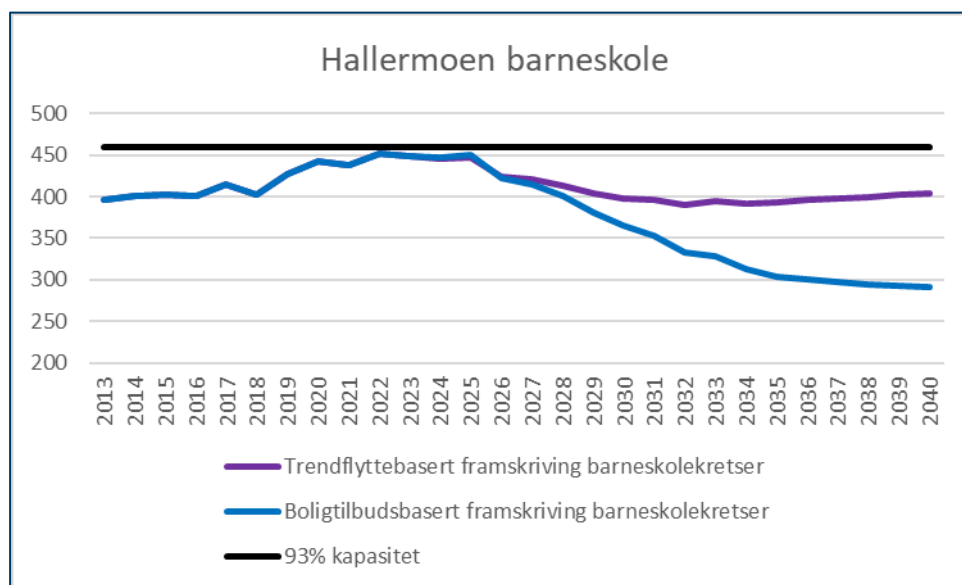

Gulskogen har for tiden modulbygg, der det er klasserom med kapasitet til 112 elever.

Hallermoen barneskole

Antall elever 2024	451
Tilhører ungdomsskolekrets	Svensedammen
Ligger i kommunedel	5. Konnerud
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	4 621
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	9
Bokostnader	7 436 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

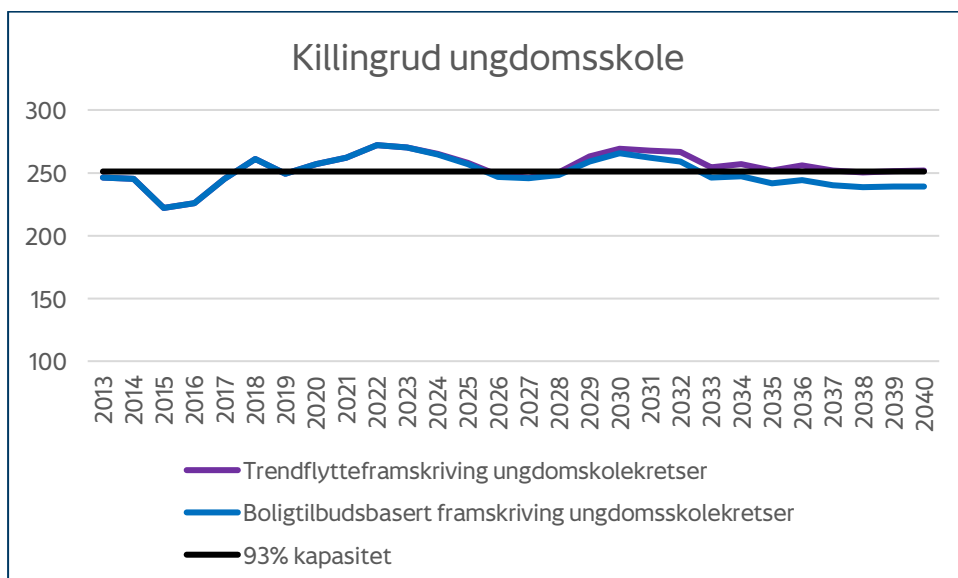
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Killingrud ungdomsskole

Antall elever 2024	266
Tilhører ungdomsskolekrets	Killingrud
Ligger i kommunedel	3. Åssiden/Solbergelva
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	4 302
Areal modulbygg m2	492
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-15
Bokostnader	9 638 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

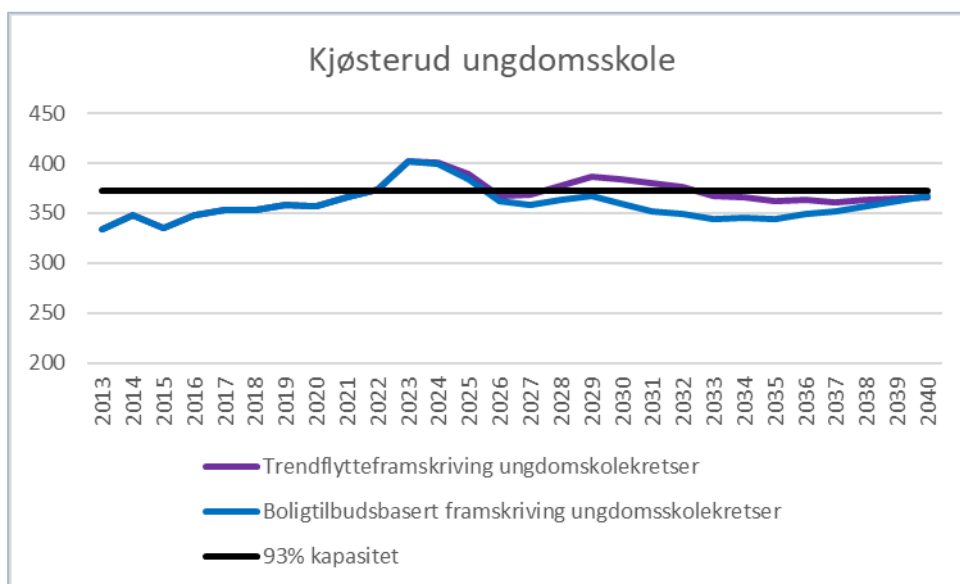

Killingrud har for tiden modulbygg, men det benyttes ikke til ordinære klasserom.

Kjøsterud ungdomsskole

Antall elever 2024	396
Tilhører ungdomsskolekrets	Kjøsterud
Ligger i kommunedel	3. Åssiden/Solbergelva
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 384
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-24
Bokostnader	10 869 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

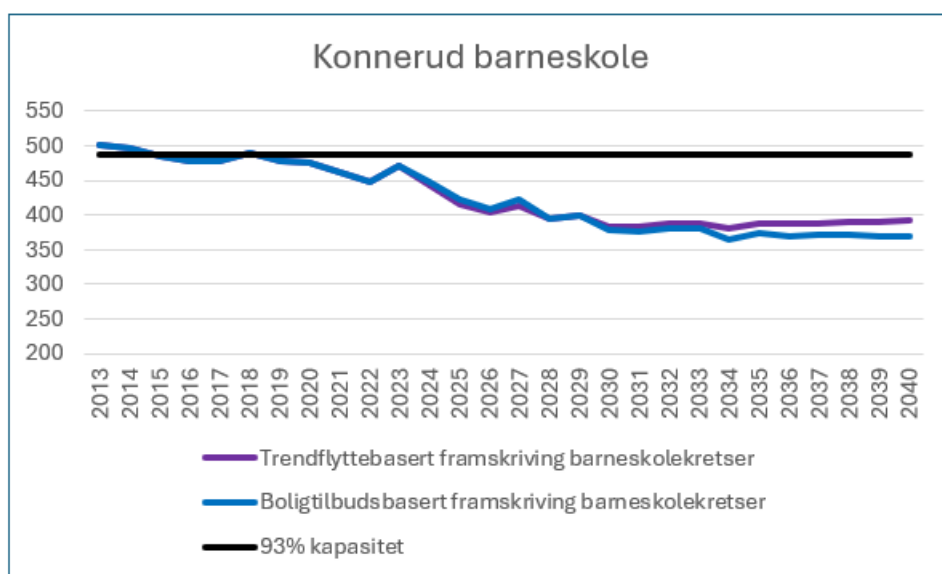
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Konnerud barneskole

Antall elever 2024	434
Tilhører ungdomsskolekrets	Svensedammen
Ligger i kommunedel	5. Konnerud
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 631
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	54
Bokostnader	19 909 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

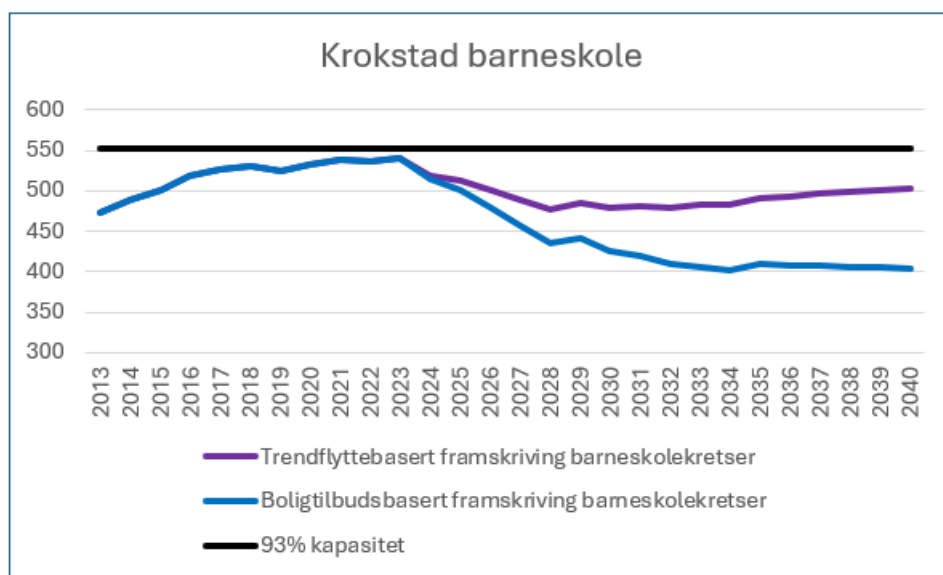
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Krokstad barneskole

Antall elever 2024	506
Tilhører ungdomsskolekrets	Eknes
Ligger i kommunedel	2. Krokstadelva/Stenseth
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 237
Areal modulbygg m2	348
Ledig kapasitet antall (93% av full)	46
Bokostnader	7 372 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	2

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf før 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

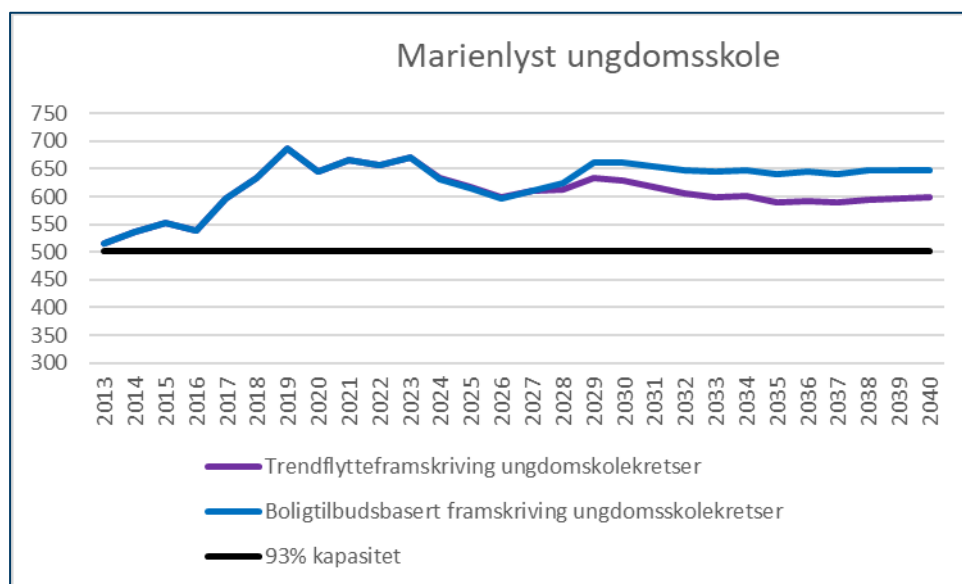

Krokstad har for tiden modulbygg, der det er klasserom med kapasitet til 84 elever.

Marienlyst ungdomsskole

Antall elever 2024	604
Tilhører ungdomsskolekrets	Marienlyst
Ligger i kommunedel	0
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Nei
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 484
Areal modulbygg m2	1046
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-102
Bokostnader	26 992 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

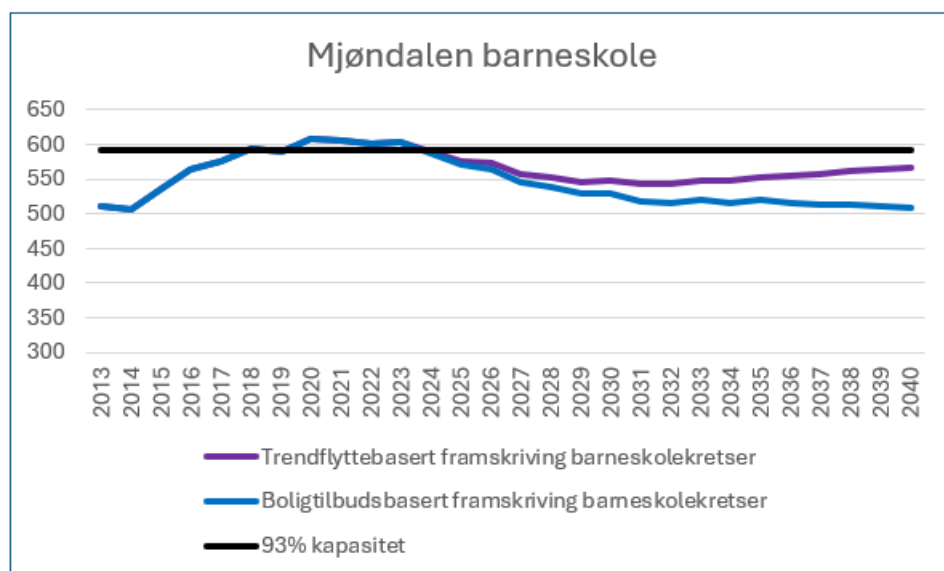

Marienlyst har for tiden modulbygg, der det er klasserom med kapasitet til 168 elever.

Mjøndalen barneskole

Antall elever 2024	549
Tilhører ungdomsskolekrets	Veiavangen
Ligger i kommunedel	1. Mjøndalen/Åsen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	7 380
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	42
Bokostnader	8 458 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	2

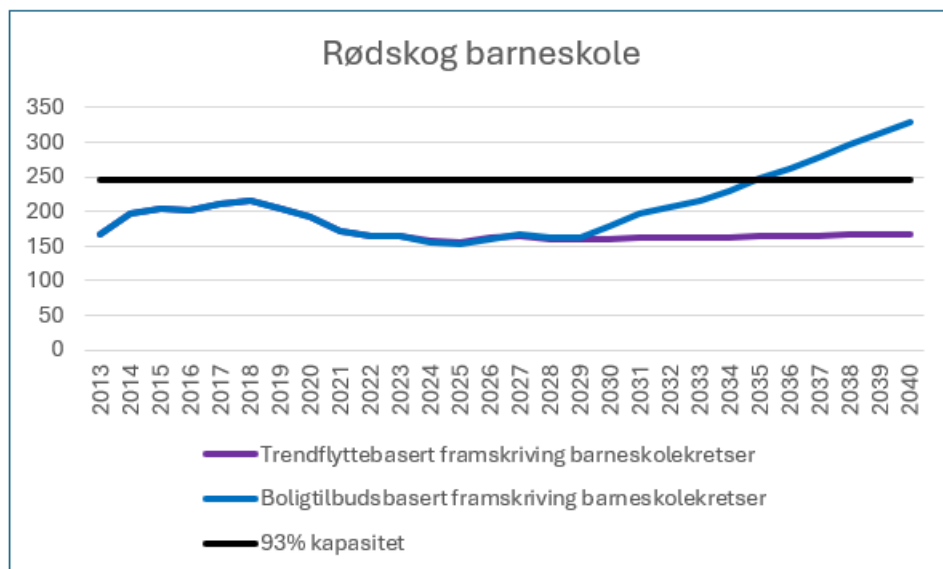
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Rødskog barneskole

Antall elever 2024	135
Tilhører ungdomsskolekrets	Gulskogen
Ligger i kommunedel	4. Gulskogen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	2 861
Areal modulbygg m2	173
Ledig kapasitet antall (93% av full)	111
Bokostnader	7 553 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

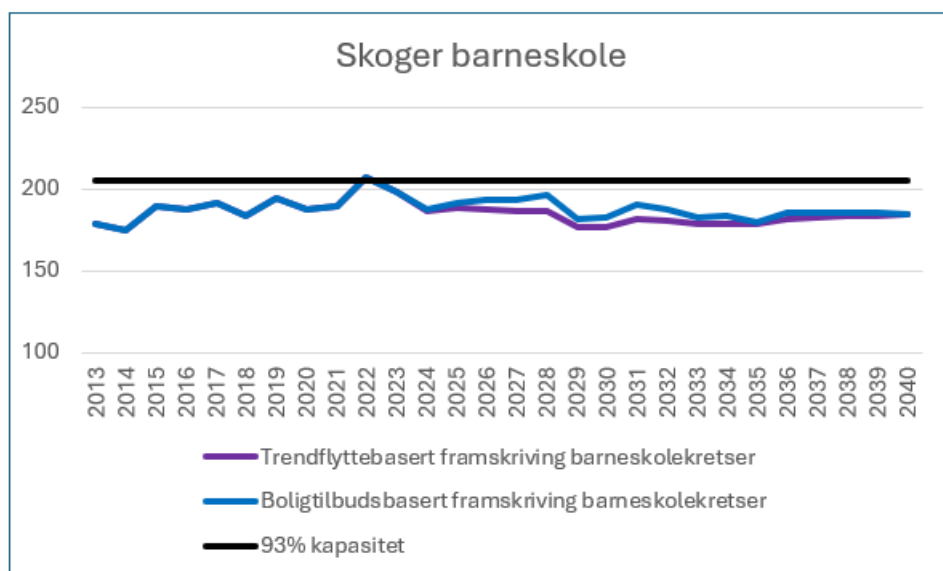

Rødskog har for tiden modulbygg, der det er klasserom med kapasitet til 112 elever.

Skoger barneskole

Antall elever 2024	181
Tilhører ungdomsskolekrets	Galterud
Ligger i kommunedel	9. Skoger/Åskollen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 465
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	24
Bokostnader	13 607 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

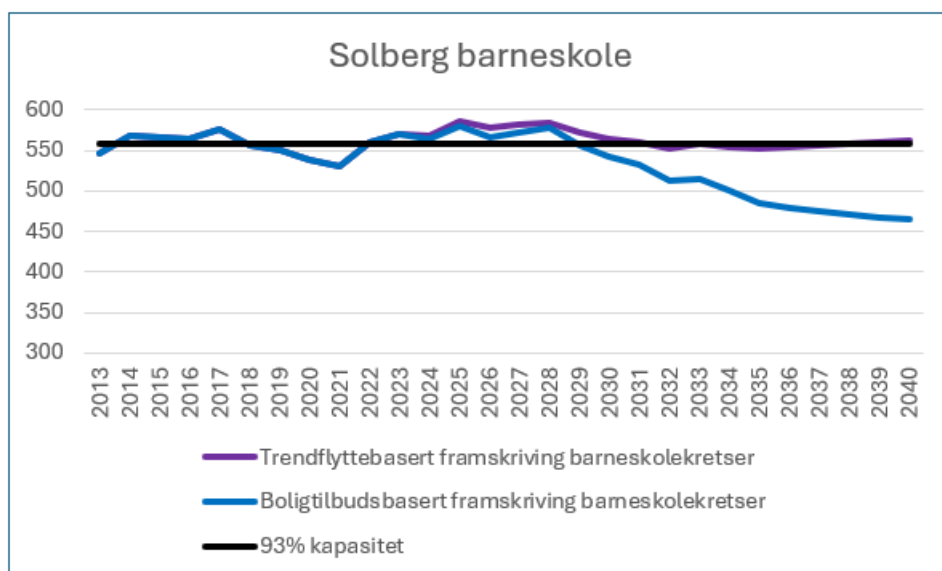
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Solberg barneskole

Antall elever 2024	543
Tilhører ungdomsskolekrets	Killingrud
Ligger i kommunedel	3. Åssiden/Solbergelva
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 968
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	15
Bokostnader	19 429 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

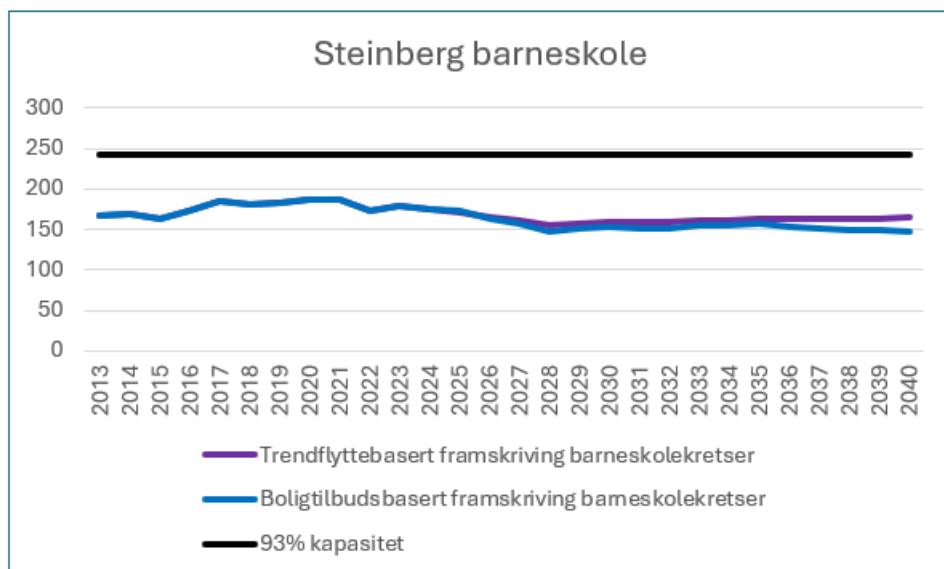
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Steinberg barneskole

Antall elever 2024	179
Tilhører ungdomsskolekrets	Veiavangen
Ligger i kommunedel	1. Mjøndalen/Åsen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	2 938
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	63
Bokostnader	5 604 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

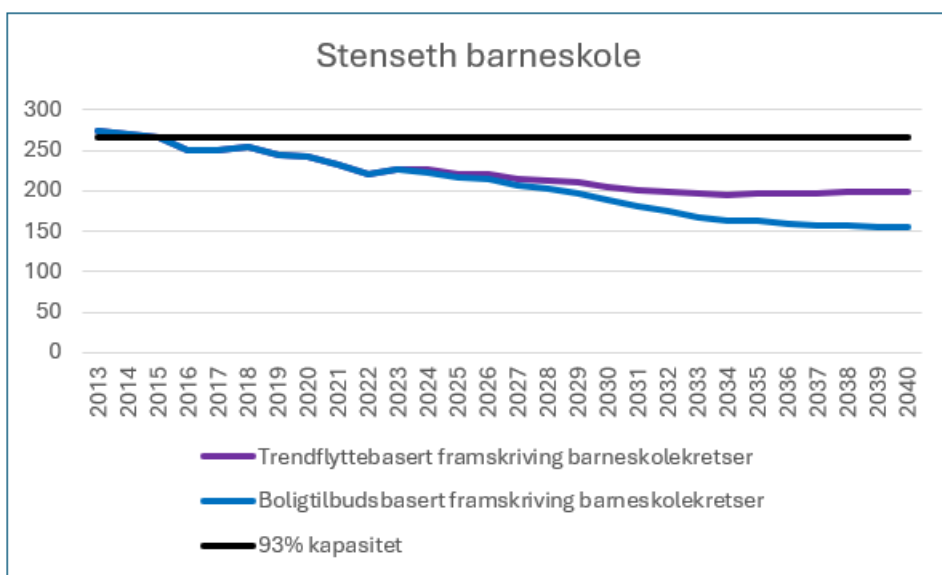
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Stenseth barneskole

Antall elever 2024	200
Tilhører ungdomsskolekrets	Eknes
Ligger i kommunedel	2. Krokstadelva/Stenseth
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 743
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	65
Bokostnader	4 551 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

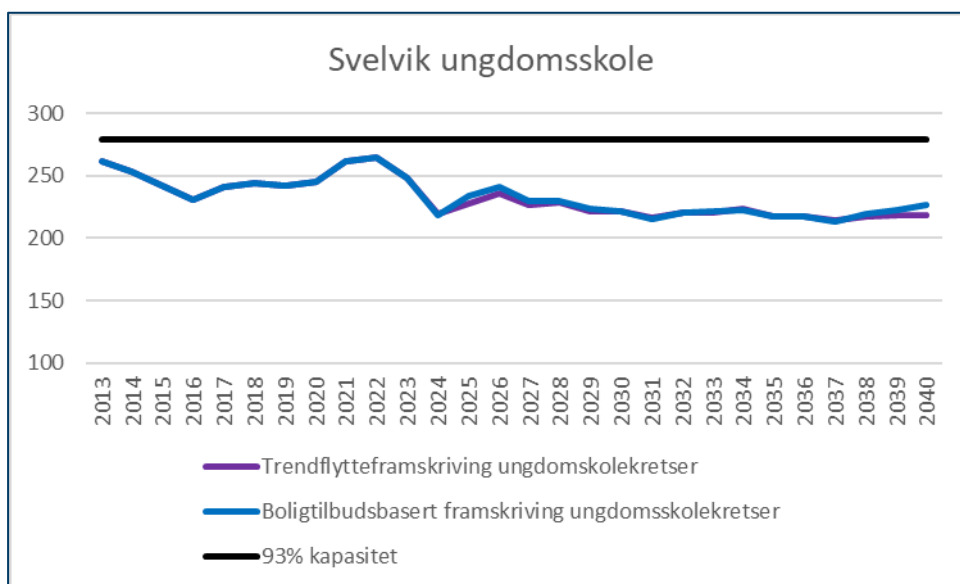
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf før 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Svelvik ungdomsskole

Antall elever 2024	206
Tilhører ungdomsskolekrets	Svelvik ungdomsskole
Ligger i kommunedel	10. Svelvik/Berger
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 751
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	73
Bokostnader	8 374 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

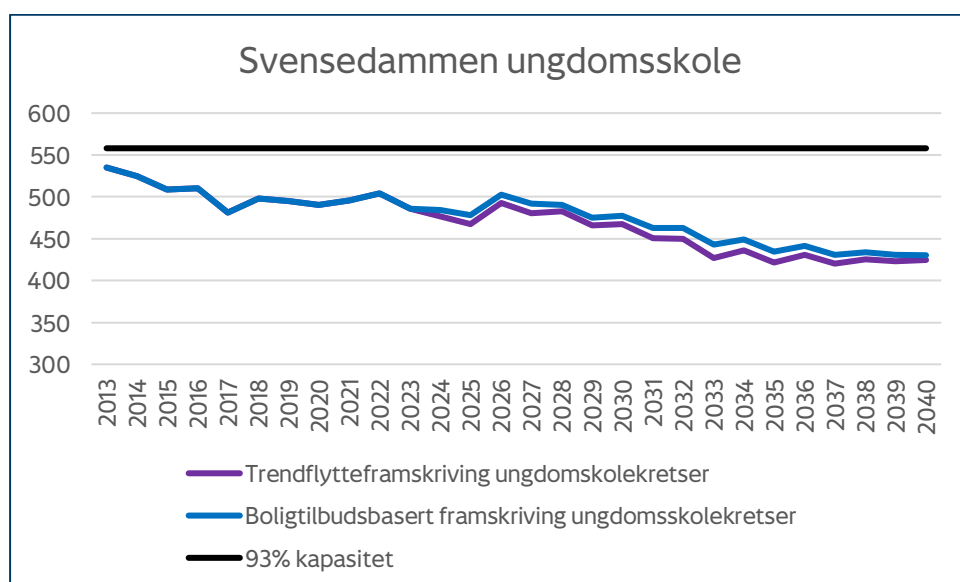
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Svensedammen ungdomsskole

Antall elever 2024	472
Tilhører ungdomsskolekrets	Svensedammen
Ligger i kommunedel	5. Konnerud
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 393
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	86
Bokostnader	11 590 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

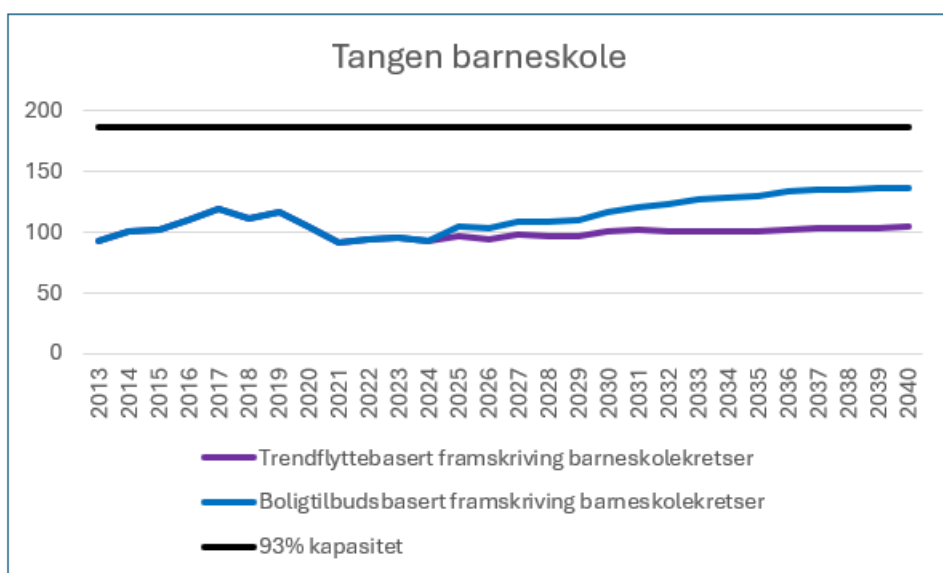
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Tangen barneskole

Antall elever 2024	100
Tilhører ungdomsskolekrets	Svelvik ungdomsskole
Ligger i kommunedel	10. Svelvik/Berger
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Nei
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 800
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	86
Bokostnader	4 159 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

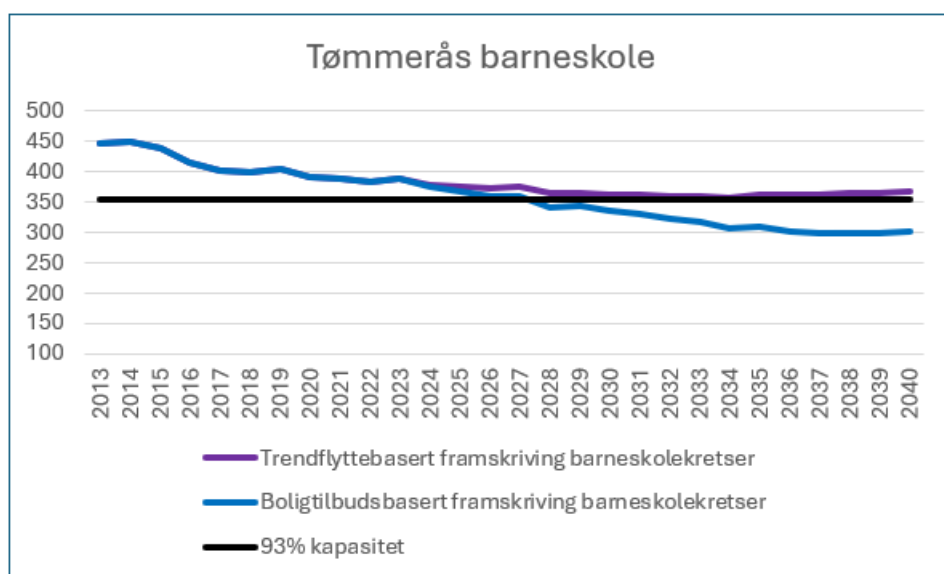
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Tømmerås barneskole

Antall elever 2024	347
Tilhører ungdomsskolekrets	Svelvik ungdomsskole
Ligger i kommunedel	10. Svelvik/Berger
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 287
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	8
Bokostnader	3 896 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

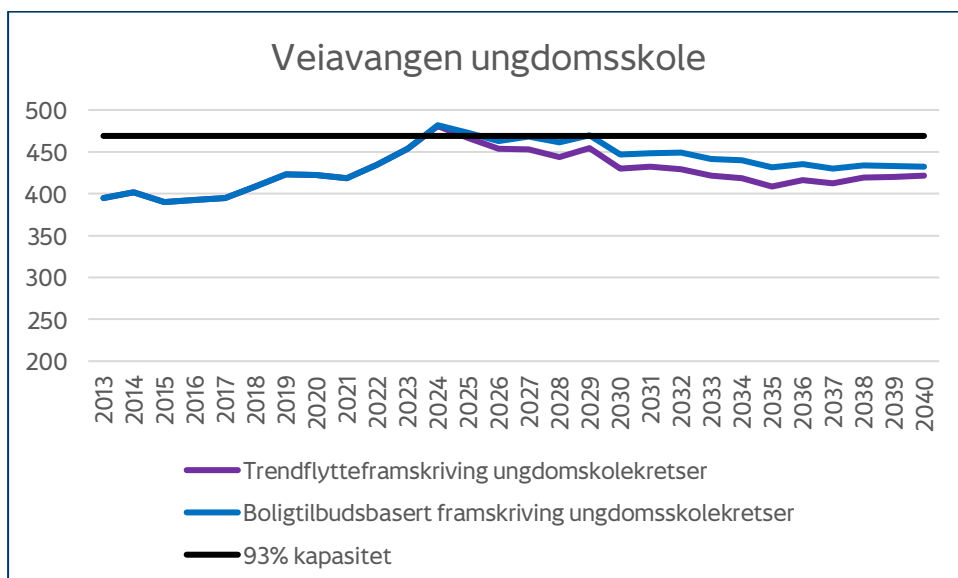
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Veiavangen ungdomsskole

Antall elever 2024	433
Tilhører ungdomsskolekrets	Veiavangen
Ligger i kommunedel	1. Mjøndalen/Åsen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Nei
Areal skole m2	6 022
Areal modulbygg m2	498
Ledig kapasitet antall (93% av full)	36
Bokostnader	11 980 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	2

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

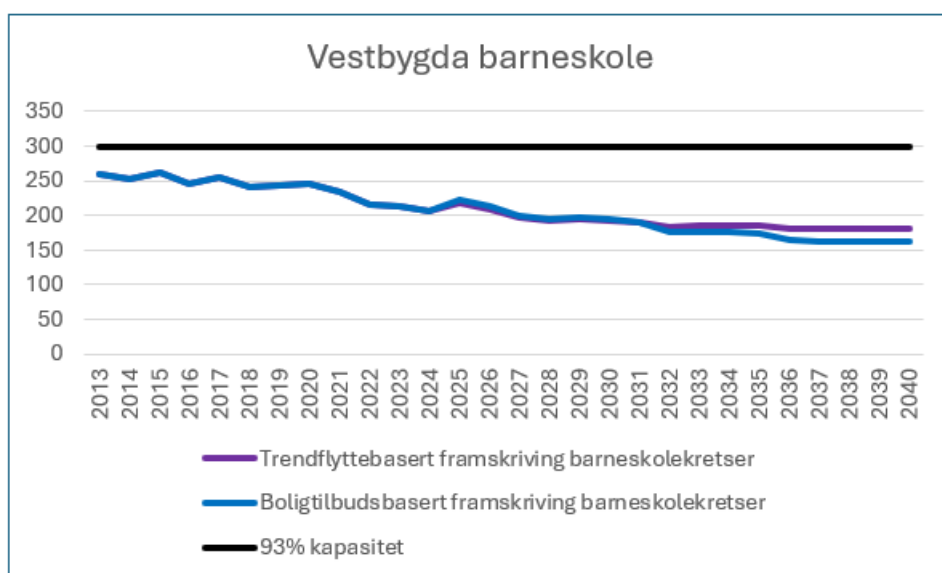

Veiavangen har for tiden modulbygg, men det benyttes ikke til ordinære klasserom.

Vestbygda barneskole

Antall elever 2024	215
Tilhører ungdomsskolekrets	Svensedammen
Ligger i kommunedel	5. Konnerud
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 179
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	83
Bokostnader	4 535 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

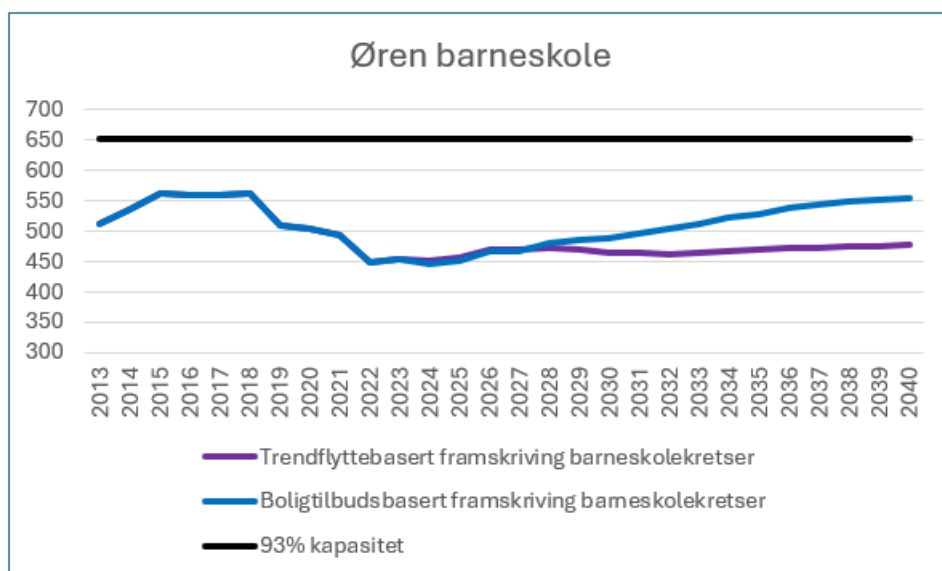
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Øren barneskole

Antall elever 2024	415
Tilhører ungdomsskolekrets	Børresen
Ligger i kommunedel	8. Bragernes/Øren
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	7 302
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	236
Bokostnader	21 402 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

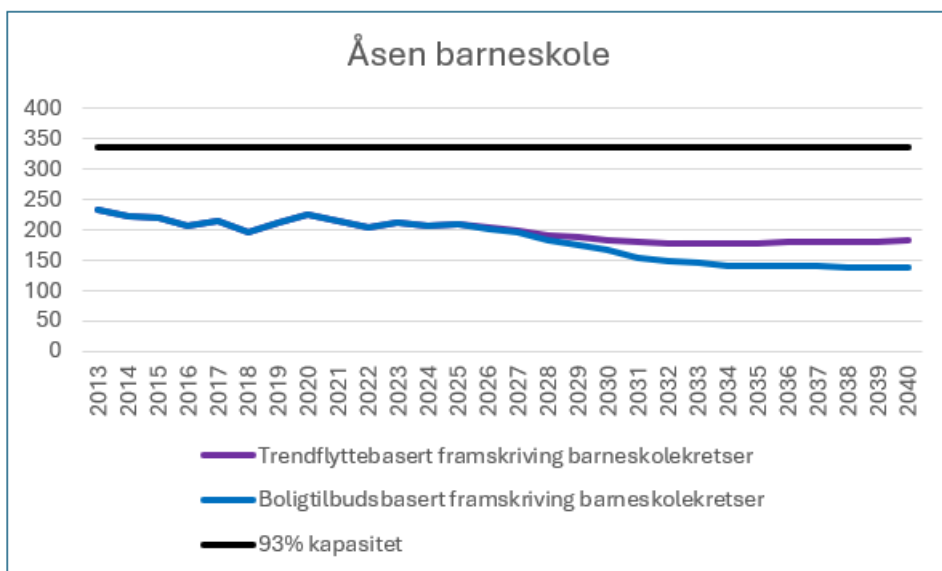
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Åsen barneskole

Antall elever 2024	189
Tilhører ungdomsskolekrets	Veiavangen'
Ligger i kommunedel	1. Mjøndalen/Åsen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	3 355
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	146
Bokostnader	4 787 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

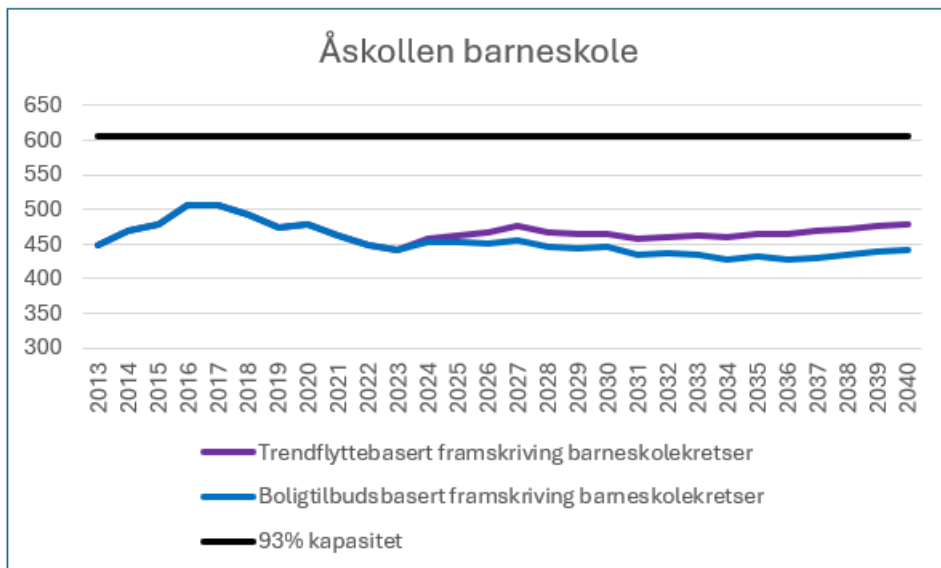
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Åskollen barneskole

Antall elever 2024	443
Tilhører ungdomsskolekrets	Marienlyst
Ligger i kommunedel	9. Skoger/Åskollen
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	5 978
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	162
Bokostnader	17 476 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

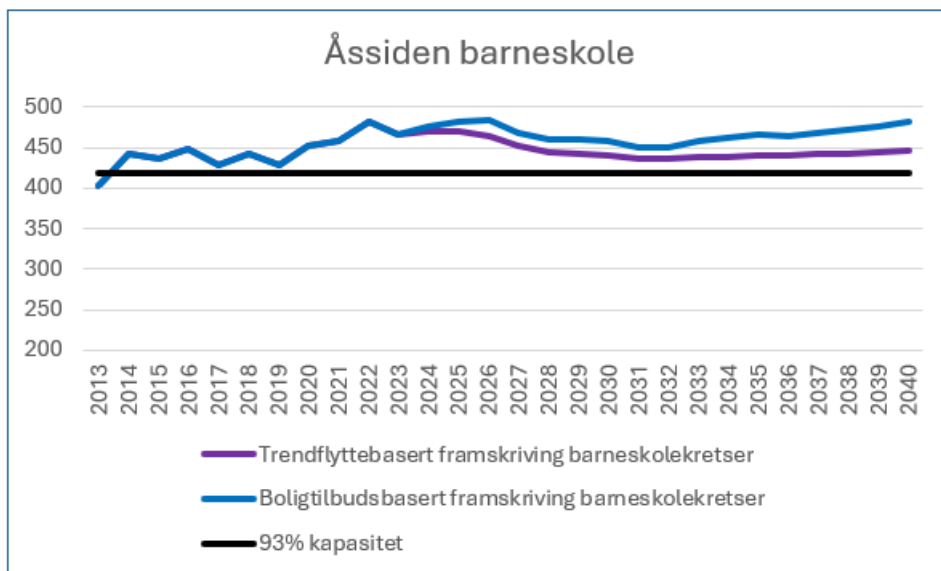
Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Åssiden barneskole

Antall elever 2024	420
Tilhører ungdomsskolekrets	Kjøsterud
Ligger i kommunedel	3. Åssiden/Solbergelva
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	4 424
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-2
Bokostnader	10 709 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	1

Framskrivningen under inkluderer elever i både private og kommunale skoler, så det reelle elevtallet for skolen kan forventes å ligge noe under det grafene viser. Blå graf for 2024 viser historiske data. Skolens kapasitet vises ved 93% av skolens totale kapasitet, uten modulbygg.

Frydenhaug skole

Antall elever 2024	89
Tilhører ungdomsskolekrets	0
Ligger i kommunedel	0
Har nærmiljøanlegg i skolegård	Ja
Godkjent etter forskriften for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Ja
Areal skole m2	6 634
Areal modulbygg m2	0
Ledig kapasitet antall (93% av full)	-5
Bokostnader	25 586 000
Teknisk tilstandsgrad (TG)	0

Frydenhaug skole i Drammen er en 1-10 skole for elever med nedsatt funksjonsevne og omfattende tilretteleggingsbehov, og har adresse Frydenhaugveien 30. Skolen tar inn elever fra hele kommunen, og tilbyr også salg av plasser til nærliggende kommuner. Omfanget av salg av plasser er forventet å redusere, da mange av kommunene har startet opp med å etablere egne forsterkede enheter eller baser i kommunene.

Mange av elevene på skolen har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) og medisinsk oppfølging. Elevene har individuell opplæringsplan i alle fag, og skolen er organisert i fire avdelinger. Elevene går i aldersblandede grupper med 5-10 elever. Skolen har i dag 89 elevplasser og cirka 140 ansatte. Skolen er full, da kapasiteten er 89 elevplasser.

Skolen er et nybygg, og sto ferdigstilt i 2014. Skolen inneholder blant annet undervisningslokaler, terapibasseng, sanserom og aktivitetsrom.

Voksenopplæringen

Drammen voksenopplæring har adresse Ilebergveien 21. Bygget er fra 1914, og har tidligere blant annet vært benyttet som grunnskole (Fjellheim).

Voksenopplæringen tilbyr tjenester for voksne innbyggere, deriblant grunnskole for voksne, norskopplæring og spesialundervisning. Voksenopplæringen tilbyr også kurs i samfunnskunnskap, realkompetansevurdering, privatisteksamen og oversettelsestjenester.

Skolen tar inn deltagere (elever) fra hele kommunen. Deltagerne er i aldersgruppen fra 16 år og eldre. Antall deltagere i skoleåret 2023/2024 var 657. Alle 24 klasserom i bygget er i bruk. Voksenopplæringen har 65 ansatte.

Vedlegg

Fra handlingsplanen for utvikling- og bruk av barnehage og skolebygg

Pedagogisk tilstandsgrad

I handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg²³ vurderte skolene selv hvor godt skolebyggene egnet seg til undervisning. Skolene vurderte 15 utsagn som grunnlag for å kunne si noe om i hvilken grad det var mulig å utnytte byggene på en forsvarlig pedagogisk måte.

- a) Alle klasserom har tilgang på et tilleggsareal ut over klasserommet som kan benyttes til elevrettet arbeid. (grupperom, annet areal)
- b) Skolen har arealer som gir mulighet for skjermet undervisning for elever som har behov for dette.
- c) Skolen gir rom for fleksibel, variert og praktisk undervisning.
- d) Skolen oppleves som universelt utformet for elever, foresatte og ansatte som benytter skolen i dag.
- e) Skolen har egnede rom for praktisk- estetiske fag.
- f) Skolen har et innendørs areal som fungerer godt som felles forsamlingsrom for alle elever og ansatte.
- g) Skolen har tilstrekkelig arbeidsplasser for ansatte. (anbefalt 6 kvm per ansatt)
- h) Skolen har tilstrekkelig møteromskapasitet.
- i) Skolen har et egnet areal som rommer hele personalgruppa for å drive utviklingsarbeid.
- j) Skolen har eget bibliotek, eller et samarbeid med et bibliotek i nærheten.
- k) Skolen har et uteområde som er egnet for pedagogiske aktiviteter.
- l) Skolen har tilgang på gymsal eller hall som fyller skolens behov (antall flater i henhold til antall elever)
- m) Alle rom har møbler og inventar som er tilpasset målgruppen og undervisningen.
- n) Spørsmål kun til barneskolene og 1-10: Skolen har egnede lokaler til SFO
- o) Skolen har nærmiljøanlegg (Offentlig tilrettelagt lekeplass/aktivitetsområde som følges opp og vedlikeholdes av samferdsel, vei og park)

Tabellen under viser en samlet oversikt over pedagogisk tilstandsgrad på alle skoler, der 0 er beste vurdering og 3 dårligst.

Pedagogisk tilstandsgrad (PT)	Skole
PT 0	Konnerud, Brandengen, Fjell, Åskollen, Skoger, Øren, Steinberg, Solberg, Frydenhaug,
PT 1	Åssiden, Kjosterud, Stenseth, Marienlyst, Rødskog, Tømmerås, Svelvik, Gulsbogen, Bragernes, Tangen, Vestbygda, Eknes, Svensedammen, Danvik, Killingrud, Åsen, Mjøndalen, Galterud
PT 2	Børresen, Hallermoen, Aronsløkka, Veiavangen, Krokstad,
PT 3	

²³ [OBHandlingsplan for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg \(drammen.kommune.no\)](#)

Digital tilstandsgrad

Digital tilstand kan omhandle et rikholdig utvalg av digitale enheter og digitalt utstyr. I beskrivelsen av digital tilstandsgrad for skolebygg er det gjort vurderinger av hva som er mest relevant knyttet til å kunne utnytte barnehage- og skolebyggene. I kartleggingen er det gjort enkeltvurderinger av:

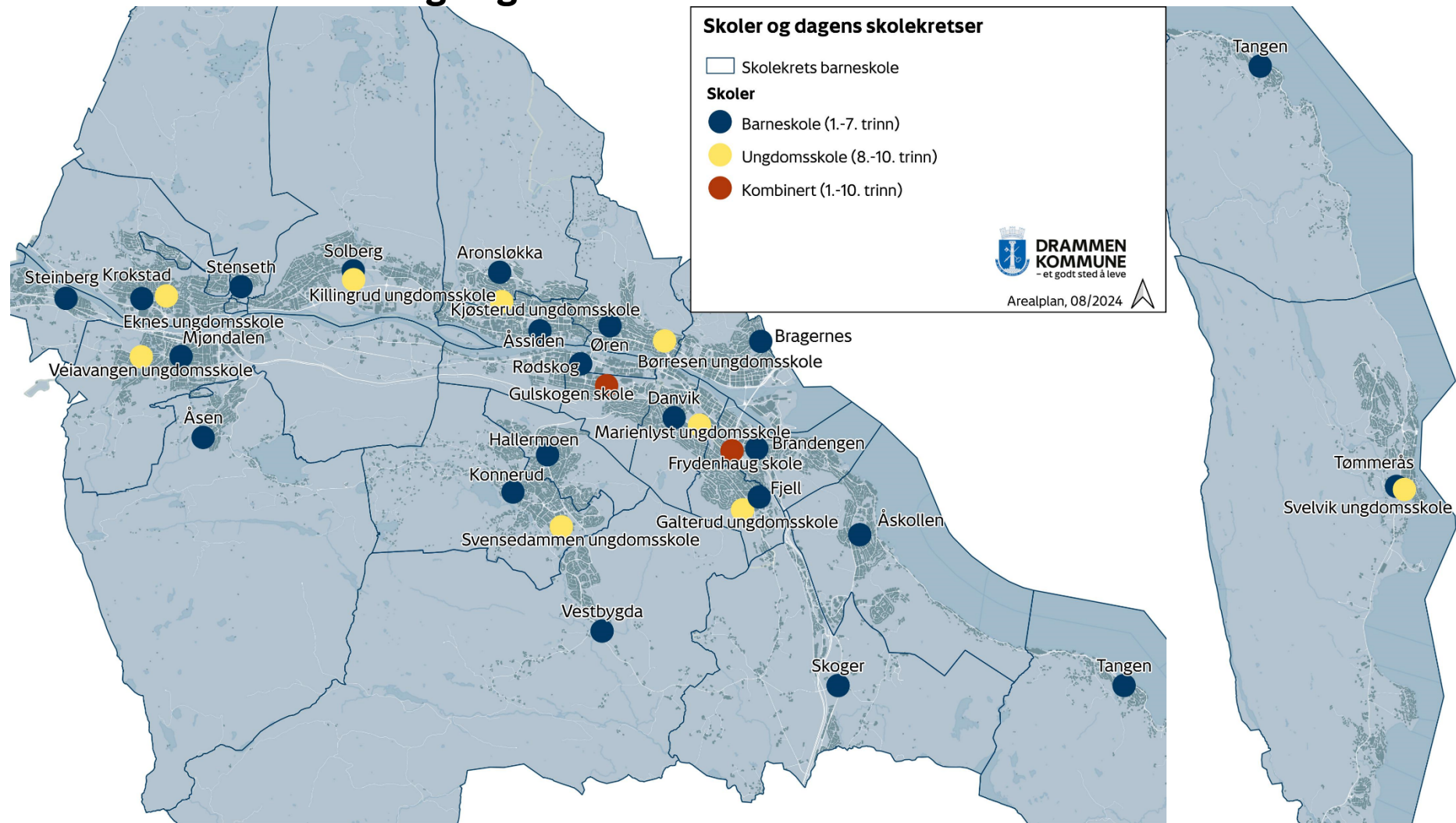
- Netthastighet inn til bygg
- Antall aksesspunkt/alder
- Virksomhetens/avdelingens vurdering av nettdekning inne og ute
- Fastmontert projeksjonsutstyr

Det er gjort en samlet vurdering av den digitale tilstandsgraden for hvert enkelt bygg. Den samlede tilstandsgraden er vurdert ut fra følgende kriterier:

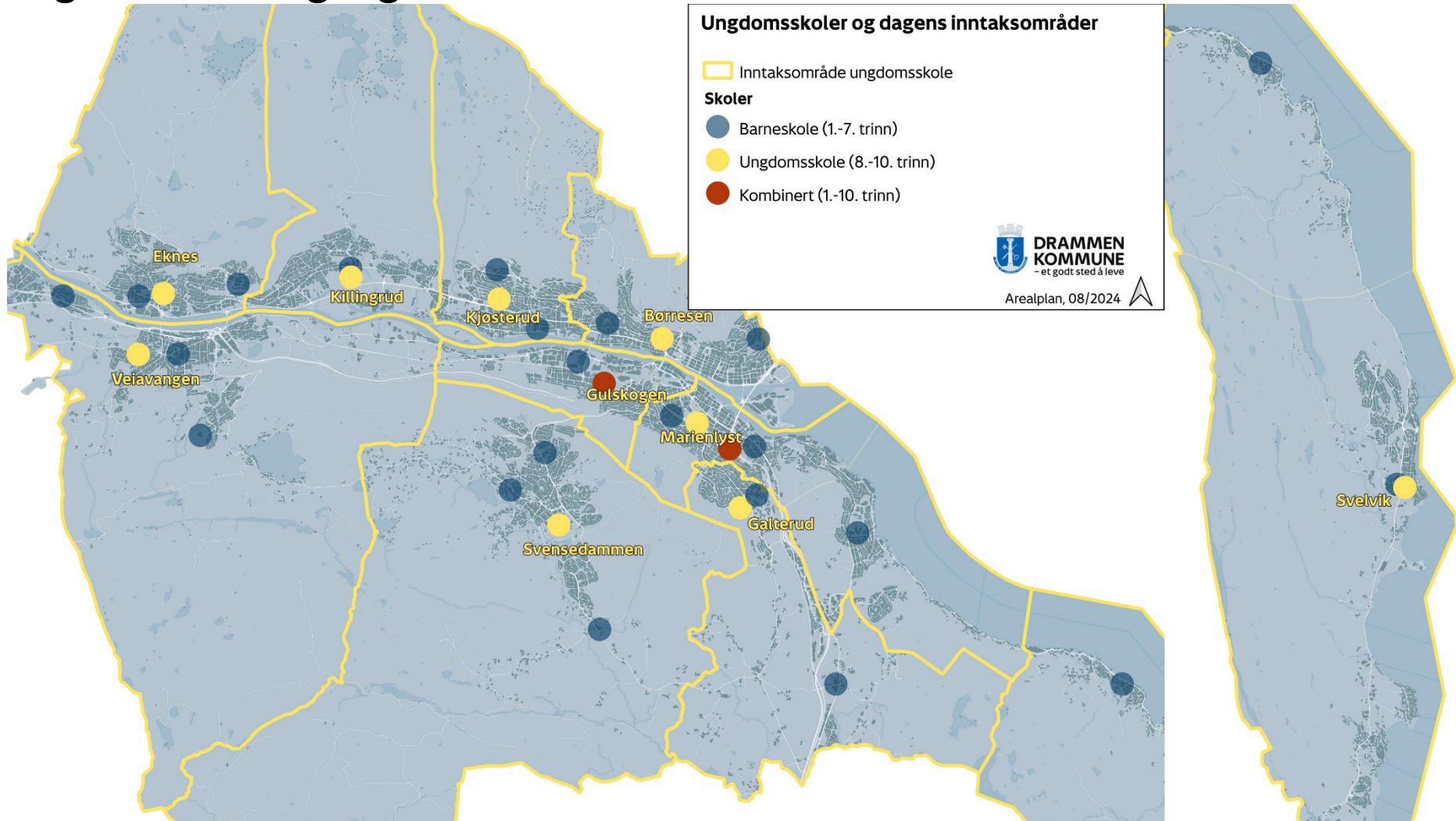
- Digital tilstandsgrad 0 (best): Oppdatert med ny teknologi – funksjonelt
- Digital tilstandsgrad 1: Funksjonelt – men noe eldre teknologi
- Digital tilstandsgrad 2: Manglende funksjonalitet – bør vurderes oppgradert
- Digital tilstandsgrad 3 (dårligst): Kritisk manglende funksjonalitet – bør oppgraderes

Digital tilstandsgrad (DT)	Skole
DT 0	Fjell
DT 1	Aronsløkka, Bragernes, Danvik, Galterud, Gulskogen, Hallermoen, Kjøsterud, Konnerud, Skoger, Solberg, Stenseth, Svelvik ungdomsskole, Svensedammen, Tangen, Vestbygda, Øren og Åssiden.
DT 2	Brandengen, Børresen, Eknes, Frydenhaug, Killingrud, Krokstad, Marienlyst, Mjøndalen, Rødskog, Steinberg, Tømmerås, Veiavangen, Åsen og Åskollen.
DT 3	

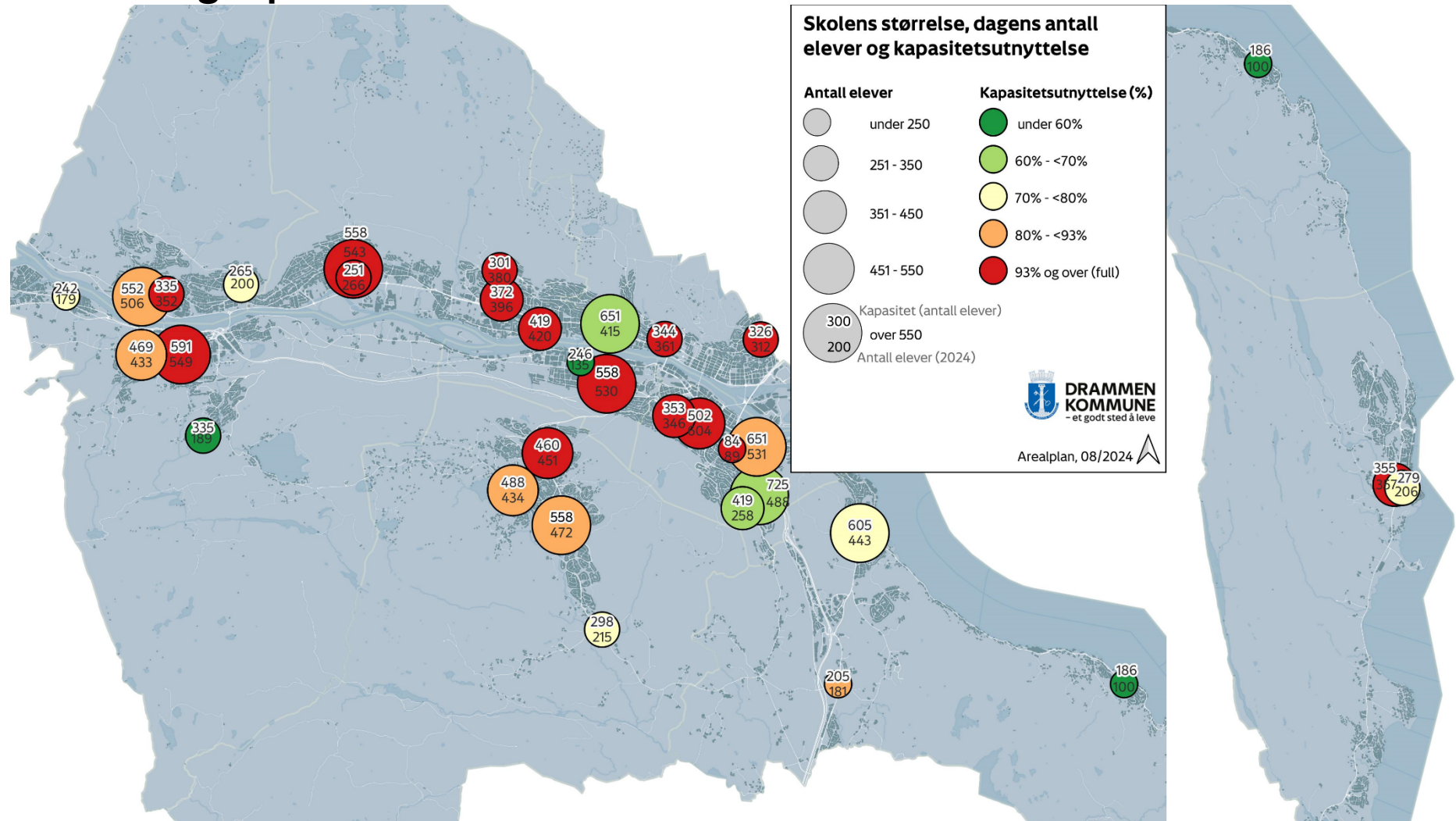
Oversikt - skoler i drift og dagens skolekretser

Ungdomsskoler og dagens inntaksområder

Størrelse og kapasitet

**DRAMMEN
KOMMUNE**